

ఆంధ్రసచిత్రవార్
పత్రిక

15-9-67
40 పైసలు

Reophala

తప్పక చూడండి!

విజయవర్ధన్ మూవీస్

నటకాలు
(T.కృష్ణ బా, సంగీతం
K.V. మహదేవన్
నిర్మాతలు
C వెంకటరెడ్డి-A. రామిరెడ్డి

తీపాయింట్ల ఆహారము

NAYRANG

పూర్ణాంక

ముఖచిత్రం

25-8-67వ తేదీ 'ఆంధ్రనామ' వారం
చిత్రం "నామ" ముఖచిత్రం చూసి చాల
జాడపడింది.

పుల్లెట్ల శాంతశీలబాబు, (విజామాబాద్.)

* * *
25-8-67 నంచిత్ర అట్టమీద బొమ్మగా
ప్రచురించిన జయలలిత బొమ్మను చూసి మా
బామ్మ "హా" అని నోరు నొక్కుకుంది. కలి
కాలం అని ఒకసారి తలదించి వాపోయింది.

- బుచ్చిబాబు (మెలపాక)

* * *
ఈవారం ముఖచిత్రం (విజయ విర్రుల) ప్రతికూ
లం వింత వింత దానిని చూసింది. మా పాతకులకు ఆనందం
దాని చూపుతుంది.

కొక్కిరాల విజయకుమార్ (రాజమండ్రి)
సీరియల్

ప్రతివారము ప్రతికూ రాగానే సీరియల్ను చదవడం
మీ వా అలవాటు. మట్టిబొమ్మలు సీరియల్
కథలను వ్రాశారు. అందులో శారద పాత్ర వాకు
బాగా వచ్చింది. పూరి వాతావరణము, ఎన్నికల పట్ల
ఉన్న పార్టీల మనోభిప్రాయాల బాగా వ్రాసారు.
28-7-67 వరకు తిరుగులేని నిశ్చయము
కథ చాలా బాగుంది.

సావిత్రీ బీమా వారి (పాల్వరాజు-1)

ఉత్తరాలు

లోకంబోధక

ది 25-8-1967 సంచికలోని లోకం
పోకడ శీర్షికలో ప్రచురించిన విషయం యొక్క
నిజాయితీని శంకిస్తూ, దానియొక్క వాస్తవాన్ని
తెలియజేయవలసి దిగా కొరతనున్న ఆ వార్తను
చదివాక నేను ఈ క్రిందివిధంగా ఆలోచించి
కేవలం వినోదార్థమై అది ప్రచురించబడిందేమో
నినీనోంది:-

1 మన రాజకానికి విదేశీ ప్రముఖులు వచ్చి
నప్పుడు రాజవీధులలో మాత్రమే వారి ప్రయాణం
కే సరిగ్గా ఉంటుంది. మనదేశంలోని ప్రధాన నగరా
లోని ముఖ్య వీధులను పట్టణాలు "గొంతు
కూర్చు" మలవిస్తూ వాస్తవంలో పుండేటంతటి
హింసాత్మక మన భారతీయులు లేరు.

2. విదేశీ ప్రముఖులు వచ్చినప్పుడు సాధా
ణంగా మన ప్రధాన నగరాలలో మాత్రమే వారి
"టూర్ ప్రోగ్రామ్" ఉంటుంది. అట్టివారు
వచ్చు సందర్భంగా వారు ప్రయాణించే వీధు
లన్నీ ప్రత్యేక నమూనాను తో నిండి పుంటుంది.
ఆ నమూనాలో కందర్పి "గొంతు కూర్చు" అవస్థలో
మూడటమనునది అవసరము.

3. విమానాశ్రయం నుండి వచ్చు ప్రాంతంలో
కూడ రోడ్డు పాడుగునా అనేకమంది ప్రజలు
పార్శ్వభాగాలలో బారులు తీర్చి నిలబడగ కొంత
సంది "సందర్భ" మెరుగక అట్లాంటి హింస
స్థితికి ఎక్కువ పాల్పడుతారు పైగా మన దేశము
నకు శ్రీ బుల్గానిర్, శ్రీ కృష్ణల వచ్చినప్పుడు
అంతకుముందు ఎవరికీ ఇవ్వనంతటి బ్రహ్మాండ
మయిన స్వగత సన్మానాలు మనవారు ఏర్పాటు
చేసినారు. అట్లాంటిప్పుడు ఒకవేళ అప్రతిష్ఠా
కరమయిన పనులు జరుగుతుండగా పోలీసులు, తది
తరులు చూస్తూ పూర్వం అట్లాంటి ఒకవేళ వారు
చూడకపోయి అసంఖ్యాక ప్రజానీకము బారులు
తీర్చి రోడ్డు ప్రక్క నిలబడగా (పారి మెంక నెక్కడో
దూరముగా జరిగిందను కుందానను) వారిని తప్పించు
కుని ఆ దృశ్యము రివ్యూ అధికారులకు మాత్రమే
ఎక్కువ కనిపించింది

4 జనపదార్థాల ఎక్కువ రివ్యూ వెల్లి నప్పుడు
మనదేశపు తిరుబారి కూడ అక్కడ అదేవి
చేస్తాడనిగా కనిపించడం కూడ వాస్తవ దూర
మని పై విషయాల్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని అలో
చించగా అనిపిస్తుంది. అదిరూపుగక తనదేశపు
ప్రధాని వెచ్చు సందర్భముగా స్వగత సన్మానంలో
విమానాశ్రయమునకు హాజరవకుండా, "అభివృద్ధి
చెంది" దేశములోని "ఒకడకి ప్రక్కన" మన
రాయబారి మలవిస్తూ వాస్తవముగా కూర్చుని
పున్నది ప్రాధాతం వాస్తవదూరం. కేవలం

కుటికూరా
ఆయింట్ మెంట్
యా చర్మాన్ని గురించి
మంచి శ్రద్ధ వసాస్తుంది

కుటికూరా ఆయింట్ మెంట్ మొదటిమలు, సూర్యరేడియేషన్లు మరియు పొక్కులను
తొలగించేందుకు మీ చర్మంలో చాలా లోతుకు వెళుతుంది. కాలుకు, జురసిన లేక
పొడి చర్మము, కందిన చర్మము, కోసుకొనుట, పురుగు కొట్టు, గజ్జి మొదలైన చర్మ
వ్యాధులకు ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. బడలిన శరీరాన్ని ఉత్తేజపరచి మృదువుగా
నున్నగా పుండేలా పుంచుతుంది.

కుటికూరా ఆయింట్ మెంట్

చర్మ రక్షణకు ప్రపంచమంతా ప్రఖ్యాతి పొందింది

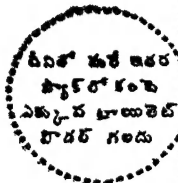

2 పైజలలో
ఉపయోగించండి

ఉచితం

ప్రతి సింథాల్ సబ్బు బిళ్ల కొన్నప్పుడు.

ఒక కూపన్, దీనివల్ల మీకు

3౦ పైసలు

సింథాల్ టాయిలెట్ పౌడర్ ధరలో మిగులును

ప్రతి సింథాల్-కరీర దుర్గంధమును తొలగించి సౌందర్యమును కలిగించే సబ్బు-యొక్క (కరీర) కాగితపుపై చూడలోభగమున గల ఒక ప్రత్యేక కూపన్ సింథాల్ టాయిలెట్ పౌడర్ పి షర్టిఫికేట్ లోనైనా (పెద్దది, చుట్టునున్న లోక పోతున్న దాం పెద్ద నైనా) మీకు 3౦ పైసలను మిగులుస్తును.

సొమ్మమైన, మివాసన గల సింథాల్ సబ్బుతో మరియు టాయిలెట్ పౌడర్ తో 3-11 (హిక్వార్టర్స్) గలదు. అది ఉక్క-బోతను మరియు వ్యర్థ తర్జునాదలను నిరోధించును-కరీర దుర్గంధము లేకుండా మిమ్ములను కాపాడును.

మాడిగా రెట్టింపు నమ్మికతో హాయిగాలిపే పరిశుభ్రంగా వుండండి - మరియు సింథాల్ సబ్బును, టాయిలెట్ పౌడర్ ను వాడుటవల్ల 3౦ పైసలనుకూడా మిగులుకుోండి.

INTERPUB/GC 6 T6

హాస్యనిక : ప్రాసమృతీ తది ముద్రాబుధిని
వ్రతా స్వతంత్రాన్ని దుర్వినియోగపరచుట.
- బొమ్మ నర్తననాడుగారవ్ (పిలకల్లు)

* * *
మీరు మీ వారపత్రిక "ఆంధ్రపత్రిక" వారపత్రిక తేది 25-8-67" ప్రకటించిన "లోకం పోకడ" అన్న శీర్షికతో సోవియట్ మాజీ ప్రధాని క్రిమిన్ వెలుబుచ్చిన అభిప్రాయం వాక్యాలు విజయ, కాదా అన్న అనుమానం మూలం కలుగ జేసింది ఇది విజయ అయిన నంద్యాలలో మన దినపత్రికలు ఆరోజు లో (సోవియట్ మాజీ ప్రధాని పర్యటన సమయంలో) తేక వెలువెలువేకాని తమ ప్రతులలో ఎందుకు యీ సంఘటన ప్రచురించలేదో తెలియ జేయగలరా? ఈ విషయంలో (మనదేశం గురించి తక్కువజేసి మూర్ఖుడైనప్పుడు) మనశాసనసభలో వుండే ప్రజాప్రతినిధులు స్పష్టంగా వుండడానికి కారణం ఏమిటి? ఒకదేశానికి సంబంధించిన అత్యుత్తమ స్థానములో వుండే ఒకవ్యక్తి మనదేశానికి స్వేచ్ఛాపూర్వక పూర్వక నందర్పణానికి వచ్చినప్పుడు, అట్లాంటి దృశ్యాలు (అందులోను ఢిల్లీలోంటి ముఖ్య పట్టణాలలో) వారి కంటవడంకు మన సోలీసుశాఖవారు అవకాశం ఇస్తారా పోగా ఆ వచ్చిన వారు తమ అభిప్రాయం అనాదిత్యంగా వెల్లడుచుతారా!

హెచ్ సూర్యప్రకాశరావు, (హైదరాబాద్-4)
కథలు

మూడు వారాలగా ప్రచురించబడిన సింగరాజు రామచంద్రమూర్తిగారి వ్రాసిన పరివృతం చలా వాస్తవంగా వున్నది. విజంగా కథ చదువుతున్నంతలో సేపు, నవ్వు మై మరలించింది ఇందిర ఢైర్య సాహసాలను, ముఖ్య ముఖ్య చదవాలనిపించేది. కథ ముగిసిన తర్వాత అప్పుడే అంబియన్లోనే ఇందిర వెళ్ళిన తర్వాత కూడా ఏమీ ఎదిరినది లేదని భాగించుచు ననిపించింది. కథ మొత్తంమీద చాలా భాగించి, ఈలాంటి కథలు ప్రచురించిన మీకు, రచయిత గారికి మీ పృథకుపూర్వకావడం నాల

వె. విశాలక్ష్మి (మీనవల్లూరు)
* * *
నేను ఎప్పుడోకాని కథలు చదువను కానీ ప్రతివారం నవిత్రవారపత్రికను తిరుగుచేయుటం అలవాటు అలాగే 25-8-67 నాటి వారపత్రిక తిరగచేయడంతో సింగరాజు రామచంద్రమూర్తి గారిచే రచించబడిన "పరివృతం" గమనించడం చదవడం అమ్మ జరిగిపోయాయి అంతే తరువాత వారపత్రిక కోసం ఎవరూ చూశాను ఈ దినపత్రిక వచ్చింది చదివాను. ఎంతో ఆనందాన్ని పొందాను మీ పత్రికద్వారా రచయితకు నా పృథకుపూర్వకావడం నాల అందజేయాలనుకున్నాను

కె. ఆదిశేషారెడ్డి (అల్లూరు)
* * *
1-9-67 సంచికతో ముగిసిన గొలుసు కథ "పరివృతం" చాలా భాగించి. కానీ రెండవ భాగంలో కథ అంతయూనా - "ఇందిర" చే చెప్పించి, మూడవ భాగంలో "రచయిత" తనే కథ చెప్పి

ఉత్తరాలు

నల్లు వ్రాసారు. ఈ చిన్న పాఠపాటను రచయిత సహృదయంతో స్వీకరిస్తారని ఆశిస్తూ రచయిత(తు)లకు నా అభినందనలు అందజేస్తున్నాను.

వి ఎల్ ఎస్ రావు (బరంపురం)

* * *
ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రికలో సింగరాజు రామచంద్రమూర్తిగారు రచించిన "పరివృతం" (గొలుసు కథ) వచ్చేంతో ఆకర్షించినది. ముఖ్యంగా ఇందిర పాత్ర చిత్రీకరణ చాలా బాగున్నది. ఇంత చక్కటి కథను రచించిన రచయితకు నా పృథకుపూర్వకావడం నాల

జి నరళ (యలమంచిలి)

వ్యాసాలు
బాసిన సుదర్శన్ రెడ్డిగారి కానననభ వినితామణులు అన్న శీర్షిక వెర్రితలలు నేసింది. "క్రీమతి విమలాదేవిగారి వెంకటేశ్వరుని ఇంటిలోనే నందర్పణం చారు" ఇది గూడా వ్రాడుదగ్గ విశేషమేనా? అటు ఎంటివాటినే ఇనుకనుండి తెల్లం తీయటం అంటారు.

కె నాగేశ్వర్, (హైదరాబాద్.)

* * *
25-8-67 న తేది వారపత్రికలో 'సూర్యప్రకాశ' గారి వ్యాసము చదివాను అరవిందస్వీకారంవారి పూర్వాశ్రమంలోని సతీ మణి సత్సమములు శ్రీ భోపాల్ బోసుగారు ఘోష్ గారని అచ్చయినది. క్రీమతి మృణాళినీదేవి తమ్ముడు డా. శిశిరబోసుగారు ప్రస్తుతము రాంచీలోనున్నారు మరియు వంగర (షిఫ్ట్) 1915 లో విభజించారని వ్రాశారు బెంగాలు 1905 లో విభజించబడింది. ధన్యవాదాలతో

ఎం వి రామారావు (రూక్కెలా)

కార్తూ స్తు
25-8-67 సంచికతో వూమెన్ గారి కార్తూన్ అత్యంత శోచనీయమైనది. కోనెగిడ్ చెంపపై అయూర్డ్ ముద్దుగుర్తు దాన్ని క్రీమతి ఇందిరాగారి పాయింట్ చేయుట చిత్రించి క్రీమతి వూమెన్ భారతీయ స్త్రీ పవిత్రతనే అపవిత్రం చేసింది తాత్పర్య సమన్వయ ప్లాన్ పీల్ చేయుట, సునకు మిగిలిన సర్కర చేసే మునుల రివ్యూ మనకు చేసే రుసువు ఉపకారములు కేవలము హెల్త్ కాపర్లు సహాయమునకే అయూర్డ్ ముద్దు పెట్టుకున్నట్లు చిత్రించితిరిగిదా! రివ్యూ మనకు చేసేపై ముందుముందు యాదిపరక: క్రీమతి గాంచి కోనెగిడ్ తన్ను ముద్దు పెట్టుకోవారా? అన్న సంతకంము కలుగుచున్నది అయూర్డ్ కోనెగిడ్ లంకెత్త ప్రణంబుపై, ఇందిర, కోనెగిడ్ లంకెపాత్ర ప్రణంబు

మురారి, (ధవళేశ్వరం).

ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక

వ్యవసాయపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు
శుక్రవారం : 15-9-67
వ్యవసాయ పం! తాద్రద మాసం శుక్ల ద్వాదశి
సంపుటము : 60 సంచిక : 2

స్థాపితము : 1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :
కెవలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :
కెవలెంక రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

1. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

దినపత్రిక	
సంవత్సర చందా	22 40
6 మాసముల చందా	11 20
3 మాసముల చందా	5 60

విషయానుక్రమణిక
ముఖచిత్రం: సతీ ప్రసన్న లక్ష్మి
(శ్రీమతి, ప్రభాకర్)

కథలు :

ముగ్గురు మూర్ఖులు	— 14
ఇంటి దీపం	— 32
సేపుహవలయం	— 48

నీరీయల్ సవలలు:

మట్టిబొమ్మలు	— 16
పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తత...	— 40

శీర్షికలు, వ్యాసాలు, నీనీమా:

ఉత్తరాలు - 2, న్యూఢిల్లీ లెఖ - 5, ఊమెన్ కార్తూన్-7, అధ్యక్షుని మరణం - 8, లివ్ అండ్ లెట్ డయ్ - 12, వారపత్రిక - 22, అభియోగాలలో వింతలు-23, ధర్మపథం-24, క్రీమతి నానర్ గురించి చాలామందికి తెలియదు, డాక్టర్ కబుర్లు - 25, రాజీ అవార్థాబాయి, వార్తలలో పవిత్ర - 26, ప్రశ్నావళి - 28, వైతన్యము - 29, బాంసాపాతి - 30, మెరుకుమీత - 31, ఒకవారం వివరణ-55, విజయలక్ష్మితో ఇంటర్వ్యూ - 56, చిత్ర సమీక్ష - 57, చిత్రలహరి - 58, సినిమాడైరీ - 60, అనీ ఇనీ - 61, వైతన్యము - 63.

కేంద్ర మంత్రి వర్గంలో 'దేశాయ్ ప్లాను' పలుకుబడి - జపాన్ భారతదేశాల మధ్య వ్యాపార సంబంధాలు

దేశాయ్ ప్లాన్ కార్యక్రమంలో ఈవారం విశేషాలు చాలా వున్నాయి. ఉప ప్రధాని శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్ గారు జపాన్ నుంచి తిరిగివచ్చారు. ప్రభుత్వద్యోగులు సమ్మె చేస్తామనే బెదిరింపు ఒకటుంది. ఇక భాషా వివాదం గురించి చేయగల చివరి సరిమేలేదు.

మొరార్జీ దేశాయ్ గారు జపాన్ - భారత దేశాల మధ్య సంబంధాల కోసం జపాన్ వెళ్లారు. బాగా వేపుంది. ఆయన ప్రతిపాదనల్ని కేంద్ర మంత్రివర్గానికి విన్నవిస్తారు. ఆ మంత్రిమండలి తీర్మానాన్ని ఆధారం చేసుకునే, మొరార్జీ దేశాయ్ గారి పర్యటన యొక్క సత్ఫలితాల్ని ఊహించుకోవలసివుంటుంది! టి. టి. కృష్ణమాచారి గారిలానే ఈయన కూడా ఒక మంచి సంధాను అనుసరిస్తున్నారు. టి. టి. కృష్ణమాచారి గారు ఆర్థికమంత్రిగా వున్నప్పుడు వారు ఆ స్థైలియాను దర్శించారు. జపాన్ పర్యటించాలని ఉద్దేశించారు.

ఈ సందర్భంలో ఒక అసక్తికరమైన అభివృద్ధిని మనం ఇక్కడ ప్రస్తుతించుకోవాలి. భారతదేశం అరబ్బుంతో వ్యాపారం సాగించాలని ఉద్దేశపూర్వకంగా వుంది. ఈ వ్యాపారమంతా అప్పురూపేణ జరుగుతుంది! అలానే జపాన్ తోను, ఆస్ట్రేలియా తోను వ్యాపారసంబంధాలు పెట్టుకోవడంలో ఆక్షేపణ వుండదు. 1966-67 లో జపాన్ మొట్టమొదటిసారిగా ఆస్ట్రేలియా కు పెద్ద కొనుగోలు దేశం అయింది. దానితో ఆస్ట్రేలియా కు గిరాకీ పెరిగింది. అశియాలోని దేశాల్లో చాలావరకు అది సంపీడనం అయింది. తైవాన్, కమ్యూనిస్టు చైనా, హాంగ్ కాంగ్, మలేసియా, ఫిలిప్పైన్స్, సింగపూర్, పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్ - వాటిల్లో కొన్ని.

తూర్పు సూయోజ్ విధానం ద్వారా (గేట్ ఓటన్ కూడా కొంత సంబంధబాంధవ్యం కలిగివుంది)

భారత - ఆస్ట్రేలియా - జపాన్ దేశాలు ఒండొరులు సహకరించుకుంటే వ్యాపారానికి భావననంత అభివృద్ధి కనిపిస్తుంది. ఆర్థికమైన సహకారమే కాకుండా, కమ్యూనిస్టు చైనా చాలెంజిని కూడా 'కోన్ కిస్కా'లా తీసిపారేయొచ్చు!

'యన్' ఒడంబడికకి మనదేశం ఒప్పుకోవడంలేదు. చంద్రశేఖర్ రూగారు చెప్పినట్లుగా ఇతరదేశాలనుండి సైనిక సహకారాన్ని పొందే అవకాశం వుండదని, మనం సహకరించే విధానమూ లేదని, ఈ ఒడంబడికకు మనం ఒడంబడలేదని చెప్పుకోవచ్చునా?

1962 లో భారతదేశం అత్యవసర పరిస్థితికి తట్టుకోలేకపోతున్నప్పుడు అమెరికా, యునైటెడ్ కింగ్ డమ్స్ మున్నీ ఆదుకోడానికి వచ్చాయన్న సంగతి విస్మరించకూడదు!

ఏమయినా, దేశాయ్ గారు జపాన్ వెళ్లి సైనిక చుట్టరికంలో తిరిగిరాలేదుగా? చక్కని కాంగ్రెసు నాయకుడుగా తన మాటల్ని ఎలా ఉపయోగించాలో ఆయనకు తెలుసు. ఆర్థికమంత్రిగా, ఆయన భారత దేశాన్ని ఒక్కడానినీ దృష్టిలో వుంచుకోకుండా ప్రపంచం మొత్తంమీద ఆర్థిక ఆంగ్కానికి ఆయన కృషిచేస్తున్నారని పైగా, జపాన్ నుంచి తిరిగి వచ్చినా 'అసీన్' సంగతి మరచిపోలేదు. భారతదేశంతో వ్యాపార సంబంధాల్ని కలిగివున్న కన్యా, బాంజనియా, ఉగాండా - ఈ మూడు తూర్పు ఆఫ్రికాదేశాలూ 'తూర్పు ఆఫ్రికా ఆర్థిక కుటుంబం (అసీన్) గా ఏర్పడ్డాయి లాటిన్ అమెరికాదేశాలు 1968 లో ఉమ్మడి వ్యాపారం చేయడానికి అంగీకారం కుదుర్చుకున్నవి.

'కోస్ట్ వార్' నిప్పుడో అయిపోయింది. అయినా మనదేశం యింకా ఆ పాతరోజుల్లోనే కుసుకు తీసున్నది. అమెరికా రష్యాలు దగ్గరవుతున్నాయి. వచ్చేమజర్మనీ తూర్పు అయిరోపాదేశాలతో స్నేహం ఏర్పరచుకుంటూవున్నది. అయిరోపా ఉమ్మడి వ్యాపారంలోని విజయాన్ని గ్రహించినదేశాలు కొన్ని కూడ బలుక్కుంటున్నాయి. మనం అశియా - ఆఫ్రికా దేశాల్నే సమ్మెకు కూర్చోవలసిన అగత్యం ఇప్పుడు కనిపించడం లేదు!

దేశాయ్ గారు జపాన్ వెళ్లినందువల్ల మనకు ఏం ప్రయోజనం దక్కిందో ఈ క్రిందిదానివల్ల బోధపడుతుంది.

ఆయన జపాన్ వెళ్లి 'అయిడియాలు' వట్టుకురావడమే కాకుండా, పరస్పర అవగాహనని పెంపొందించారు. భారతదేశానికి జపాన్ కు వున్న బాంధవాన్ని అతి మన్నితంగా కాపాడుకోవాలి దానివల్ల చాలా ప్రయోజనాలున్నాయి. 'భారత-ఆస్ట్రేలియా - జపాన్' దేశాలు మూడు కలిసి కట్టుగా వ్యాపారం చేయడానికి ఇది మార్గం. ఆర్థిక సహకారానికిగాని, సాంకేతిక సహాయానికిగాని ఈ మూడుదేశాల కలయికవల్ల లాభాలు అనేకం కనిపిస్తున్నాయి. తన పాతను అతి చాకచక్యంగా నిర్వహించారు దేశాయ్ గారు. అయితే, ఆయన భావానికి కేంద్రమంత్రివర్గంలో గుర్తింపు లభించినప్పుడే సత్ఫలితాలు బయటికి వస్తాయి. భారతదేశ ఆర్థికపరమైన క్లిష్ట పరిస్థితి దేశాయ్ గారి మెదడులో కావలసినంత పని కలిగివున్నది. ఉపప్రధానిగా, ఆయన ఏటి నన్నింటిని ఎలా చక్కచేస్తారో చూద్దాం! కేంద్ర ప్రభుత్వ ద్యోగులూ - కరువుభత్యము

ధరలు న్నంభించాయా అంటే అందుకు కారణం వేతన న్నంభన. మంత్రులు వేతన న్నంభనాన్ని భేదించడానికి కృషి చేస్తూ

భూమి రాజ్యవాదముల దాని నిరసి
అనుగుతున్నారు!

కరుణాభరణం ఉదంతం దీనికీకట్టని ఉదాహరణ, ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘాలు అప్పీలుకానికొకటి ముడితడి ఒక ప్రాతిమీద బాగానే నడుస్తున్నాయి. కమ్యూనిస్టుల కమ్యూనిస్టులు పెద్దరాద్దాంతం చేస్తున్నారు. అశిలభారత నమ్మేను ప్రతిపాదించింది కమ్యూనిస్టులే. యన్. యన్. ఐసర్జీగారు కలగజేసుకోవడంతో ఉపప్రధానికి ఇది తీరనినమస్సు అనిపించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎలా తుపాతునకత్తెపోయిందో తెలుసుకున్న ప్రభుత్వోద్యోగులు, వారి కమ్యూనిస్టు సోదరులు ఈ పరిస్థితిని బాగా వినియోగించుకుంటున్నారు!

కేంద్రప్రభుత్వోద్యోగులు చేసిన మొదటి సమ్మే అంతగా రాణించలేదు. అందుకు కారణం, ప్రభుత్వం అప్పుడు సంఘటితంగా వుంది. ప్రజలు, పత్రికల మద్దతు ప్రభుత్వానికి లభించింది. అంతటి ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ నంతా అప్పటి దేశీయంగామంత్రి గారయిన లాలా గులాబీలాల్ నందగారు గంగ పాలు చేశారు. అప్పటినుంచి పరిస్థితి విషమంగా తయారయింది ఇక్కడ ఒక నిజం చెప్పుకోవాలి మొరార్జీదేశాయ్ గారు అంతకంతకు ఏకాంతవాసంతోకి వెళ్లిపోతున్నారు. కమ్యూనిస్టులు అదను మానుకుని ధర్మాన్ని, బాగాన్ని కూడదీసుకుంటున్నారు. బెంగాలులో ఒక ప్రభుత్వం పూర్తి 'హరాల్'ని ఏర్పాటు చేసింది! క్రిందటి వారం లాంచీ వెళ్లిన ముగ్గురు కేంద్ర మంత్రులూ అక్కడి కార్మికుల ధాటికి తట్టుకోలేకపోయారు. ఈ మంత్రులు మర్నా పూర్ వెళ్లనలసిన కార్యక్రమాన్ని డబ్బి వెల్లుకోడానికి కారణం కార్మికుల్తో లేచిన అలజడ! ఇటువంటి వాతావరణంలో ఉపప్రధానికి సంచేద్దామన్నా గడ్డు సమస్యలు ఎదురవుతూ వున్నాయి ప్రధాన మంత్రిని ముట్టడించి ఒకసారి భారణసమ్మేచేసిమెప్పించినా అది ప్రభుత్వానికి దెబ్బ! భేదాభిప్రాయాలున్న ప్రభుత్వంలో మొహంచాలు చేసుకోని స్వసహరించడం అలవాటుయిపోయింది. ఇటువంటి సందర్భంలో సంచరిగా వింత అని ఏంచదు! ప్రభుత్వం గనక వారి ఉద్యోగుల కోర్కెలను తీర్చనట్లయితే వేతన క్షింభన ఉండేదా? కమ్యూనిస్టులు దీనికి సమాధానం చెప్పలేదు, ఆర్థికపరమైన పి ఇబ్బంది తీరవలసినవచ్చినా అది ప్రభుత్వం

స్వాధీనితేఖ

అయిక్యతమీద అధారపడి వుంటుందన్నది అంతరేగిన సత్యం. కమ్యూనిస్టుల తత్కడ పద్ధతిగాకాకుండా ఒక తమస్వనిరూప ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చి, దానిని యథాతథంగా అనుసరించడంవ్వారా ఎన్నోసమస్యలు పరిష్కరించువుతాయి. ఈ విధానం అందరూ అనుకుంటున్న 'దేశాయి వధికా'న్ని విజయవంతం చేస్తుందనడంలో అనుమానం లేదు. ప్రాంతీయ భాషాసమస్య — ప్రభుత్వం తీరు

కేంద్ర విద్యామంత్రి టి. సేన్ గారు ప్రజల విమర్శల్ని లెక్కచేయరు. ఒక విధంగా ఆయనపద్ధతి మంచిదే!

కెనడాలో జరుగుతున్న దానిగురించి డా. సేన్ గారు కొంచెం చెనకాముందూ అడుతున్నారు. వందసంవత్సరాలు చరిమాసిన పాతప్రభుత్వం కామన్ వెల్త్ లో విచ్ఛిత్తికి కారణమయింది. ద్వితీయ స్థానంమీద, రెండువిధాలయిన సంస్కృతి మీద, రెండు సంవత్సరాలక్రితం 'రాయల్ కమిషన్' ఒక రిపోర్టును సమర్పించింది. అది అతి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితుల్ని సృష్టికరించింది అందులో ఇలావుంది.

'...కెనడా ఏ జాతికి చెందిన దేశము? ఆ జాతి ఇంకా అలానే వుంటుందా? అనే ప్రశ్నలు సాధారణ ప్రజలు వేశారు. ఇది ఒక గూపు. మరో గూపువారు ఈ ప్రశ్నల్ని అడక్కుండా మాట్లాడక పూరుకున్నారు. ఇలా పూరుకోవడం, పరిస్థితిని మరింత విషమంప జేసింది.

'ఈ వాదానికి ముఖ్య సూత్రధారులు కొందరున్నారు వారు ఫ్రెంచి మాట్లాడే క్వెబెక్ వారు, ఇంగ్లీషు మాట్లాడే కెనడా వారు. అంచేత అధిక సంఖ్యాకులకి, అల్పసంఖ్యాకులకి పారంపర్యమైన గలాటా ఎంతోకాలం వుండదని మాకు తెలస్తోంది. ఈ గొడవ అధిక అల్పసంఖ్యాకుల మధ్య జరుగుతున్నది కాదు రెండు అధిక సంఖ్యాకుల మధ్య పోరాటం! కెనడాలోని అధికసంఖ్యాకులకి, క్వెబెక్ లోని అధిక సంఖ్యాకులకి మధ్య జరుగుతున్న రగడ ఇది.

'ఫ్రెంచి కెనడావారిని, ఆంగ్లం మాట్లాడే కెనడావారిలో సమానంగా చూడాలనే వైఖరి కనిపిస్తున్నది ఇది అంగీకారమైనదికాదు. ఈ సమానత్వం ఆమోదించ తగిందికాదు. ఫ్రెంచి మాట్లాడే క్వెబెక్

కారితో అప్పుడే సంవలనం వచ్చేసింది.'

భాష, సంస్కృతి రెండూ కలిసి ఇతరయ్యేర్లక్రితమే భారతదేశాన్ని విభజించి వేశాయి. 1966 లో నంజాబ్ విడిపోవడానికి కారణం భాష. భాషాసంస్కృతుల నాధారంచేసుకునే నాగాలు ప్రత్యేకరాష్ట్రాన్ని కోరుతున్నారు. ఉర్దూమీద కావలసినన్ని ఆందోళనలు వున్నాయి. అన్నిటికంటే ఎక్కువగా ప్రత్యేకభాష, ప్రత్యేక సంస్కృతి గల హిందీవారి గొడవ వుండనేవున్నది!

ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని చెప్పుకోవాలి. హిందీవర్గంవారి కోరికల విమి అయివున్నా, ఇంగ్లీషుభాష దేశాన్ని ఒక్కటిగా ఉంచుతుందన్నది సత్యం. బ్రిటిషువారి హయాంలో ఎంతోమంది దాక్షిణాత్యులు, ఉత్తరాన అధిపత్యం వహించారు. ఇది దేశంలోని అయిక్యతకు దోహదం చేసింది ప్రాంతీయభాషా విధానంవల్ల ఇది పూర్తిగా దెబ్బతినిపోతుంది. కేంద్ర ఉద్యోగాల్లో మట్టు నడలిపోతుంది!

అగస్టు పదిన 'ఓస్లో'లో ఒక విదేశీ సమావేశం జరిగింది. అది పూర్తిగా భాషావేత్తలకి ప్రత్యేకించి ఏర్పరచారు. అందులో పదిహేడుదేశాలనుంచి నలభైమంది ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. 'తక్కువ సంఖ్య మాట్లాడే భాషలమీద అధునాతన వార్తా విధానంలో ఉపయోగించేభాష వివోద పరిశ్రమలు దెబ్బతీస్తున్నాయని, పశ్చిమ అయిరోపాలో ఇంగ్లీషుపాత్ర అధికమవుతున్నదని, అధికసంఖ్యాకులు మాట్లాడుకునే తక్కిన భాషలమీద కూడా ఇంగ్లీషు అధికారం చూపిస్తున్నద'ని, నార్వేనుంచి వచ్చిన ప్రొఫెసర్ అఫ్ టెడల్ అన్నారు.

అలానే హిందీని వార్తాప్రసారాలకి ఉపయోగించినట్లయితే, లేదా ఇప్పుడు అనుకుంటున్నట్లుగా ప్రచారభాషగా వాడుకలోకి తీసుకువస్తే మనదేశంలోని తక్కినభాషలన్నీ చీకట్లోకి వెళ్లిపోవడం భయం!

ఒక యదార్థాన్ని మనం గమనించాలి. సోవియెట్ రష్యాలో ఇంగ్లీషు అధ్యయనం ఎక్కువవుతోంది ఆసియాలో ఆంగ్లాన్ని ప్రేమిస్తున్న మరికొన్ని దేశాలు—కమ్యూనిస్టు చైనా, జపాన్. భారతదేశ మొక్కటే నూటయభయ్యేళ్ల సంస్కృతిని మట్టు పెట్టడానికి చూస్తున్నది

భారతదేశ అయిక్యతను విచ్ఛిన్నం చేసినందుకుగాను శ్రీ టి. సేన్ గారికి భారత పరితలో పాతాస్తరం తప్పకుండా మిగులుంది! ●

15

|| ఆ విమాన ప్రయాణం గురించిన జ్ఞాపకాలు ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క విధంగా ఉన్నాయి కాని అందరిలోనూ ఏదో విరోధ భావం చెలరేగుతూ ఉంది. 'ఇది జబ్బుచేసే విమానం,' అన్నాడు మెక్ కిల్టన్

'కెన్నెడీ, జాన్సన్ వర్గాల మధ్య మాత్రం భాగలేదు' అన్నాడు ట్రేట్ హిల్ కోందరు ఈ విరోధాలని దాచుటకు కూడా ప్రయత్నించలేదు. కెన్ వోడాన్వెల్ వో బయన్ లని జాన్సన్ తనతో వచ్చి కూర్చో మన్నాడు వారు రామని చెప్పేశారు గాడ్ ప్రేమెక్ పూర్వగ్గి విలేజరుల గదిలోకి వెళ్లి బల్ల గుడ్డుతూ చెప్పాడు 'రికార్డులో కేన్ వోడాన్వెల్ గారోట్ డయన్, డేక్ వర్క్ మేను - ఈ ప్రయాణం విమానం తో దగ్గర గదిలో అధ్యక్షుడితోటా టే వెళ్లాను. ఉండాలి' అధ్యక్షుడంటే - కెన్నెడీయే!

ట్రేడ్ క్లిఫ్ ప్లన్ ఏదో పరిమిత అక్కడికి వచ్చాడు 'మీ కొత్త యజమాని దగ్గరికి తియి సేవ చేసుకోవాలా?' అన్నాడు కెన్

'ఏమిటి, ఇతనిలా మాట్లాడుతున్నాడు? నా పని చేసుకుంటున్నానంటే!' అన్నాడు క్లిఫ్

మేరీ ఫెహార్ (జాన్సన్ కార్యదర్శి) అందరినీ రాణి చెయ్యజేయించి అందరినీ మ్యాన్ ఫుచ్యుకోమంది అందరూ తలలు అడ్డుగా ఆడించారు

నాళ్ళకి మువ్ అక్కర్లేక కాదు, యుద్ధ విరమణ అక్కర్లేదన్నమాట

మండు జాన్సన్ వెట్ హిఫ్ సేబ్బంది అందరినీ కలుద్దామనుకున్నాడు బుండ్లి వద్దన్నాడు అందరూ ఏయోగంత్ బాధ పడకున్నారన్నాడు మోయర్స్ కూడా ఈ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించాడు జాన్సన్ ఈ ఉద్దేశాన్ని మారుకున్నాడు

రూఫస్ యంగ్ బ్లడ్ జాన్సన్ రంపతులు ఇద్దరూ వెట్ హిఫ్ సేబ్బంలో గడపాలన్నాడు 'అది సాహసమే అవుతుంది నేను వచ్చు కోమ,' అన్నాడు జాన్సన్ యంగ్ బ్లడ్ 'రక్షణ' గురించి మాట్లాడాడు.

'విజమే, కాని 'ది ఎల్ మేన్'కి మాత్రం కావాలా పెట్టుతేరా?' అని అడిగాడు అధ్యక్షుడు

యంగ్ బ్లడ్ జాన్సన్ ఉండే 'ది ఎల్ మేన్'కి కావాలా పెట్టువచ్చునని అంగీ రించాడు

జాన్సన్ మోయర్స్ ని పిలిచాడు తను మళ్ళీ పడకగదిలోకి వెళ్ళాననీ, శ్రమ తిన్నెడి కావాలన్నే అది వాడుకోవచ్చుననీ అన్నాడు మోయర్స్ మెత్తటి మధ్యవర్తి కాని, జాన్సన్ కెన్నెడీ ఈ ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించలేదు అవిడకి ఇక ఆదితో అవ సరం లేదు అక్కడ తనకోసం తీస ఉంచిన వస్త్రాలు గుర్తుకి వచ్చాయి తను వెల్ హిఫ్ సేబ్బంలో గడిచిన మూడు సంవత్సరాల తనకి జాన్సన్ గురించి ఏమి తెలిసింది? ఇద్దరూ ఒకరి నొకరు బాగా అర్థం చేసు కున్నారు కాని విమానం దిగే సమయానికి ఎలికా విలేజరులకి ఏ సమాచారం అందు తుందో అది చాలా ముఖ్యం కిల్టన్ కోసం కలురు పెట్టింది 'మేకో - మర్చిపోక! వాళ్ళతో నేను ఇక్కడే జాక్ తో కూర్చుని ఉన్నానని చెప్పు' అన్నది

కిల్టన్ తల వంచి, 'చెప్పాను,' అని గొణిగాడు

జాన్సన్ అకారం గురించి అందరూ పట్టించుకొనటం ప్రారంభించారు మెక్ హిఫ్ గో ఆమెని బట్టలు మార్చుకోమని అడిగాడు ఆమె తల అడ్డుగా ఆడించింది ఆమె ఎడంచేతి మణికట్టు మీద పెద్ద మరక ఒకటి కనిపించింది కిల్టన్ కి అతను అదిరిపోయాడు మేరీ గ్లామర్ తువ్వల, సబ్బు తీసుకు వద్దామనుకుంది వోడాన్వెల్ ఆమెని వారించాడు 'ఏమీ చెయ్యకండి' అవిడలా ఉంటే అలా ఉండనివ్వండి' అన్నాడు

డా బర్క్ లీ రక్తసిక్తమయిన ఆమె స్కర్ట్ ని పలుకుతున్న చేతితో చూపింది, 'ఎంకో డ్రెస్?' అని అడిగాడు బెరుకగా 'హా!' అన్నది ఆమె అవేశంగా 'వాళ్ళం దరూ ఈ భీభత్సం చూడనలసిందే!'

'జాక్ నేనెం చెయ్యబోతున్నానో తెలుసా? అని అడిగాడు కెన్ వోడాన్వెల్ హలాతుగా 'పెద్ద డ్రింక్ తీసుకోబోతున్నాను! నువ్వు కూడా తీసుకుంటే మంచిదనుకుంటున్నాను!'

ఆమె, సందేహించింది ఇంకా ఎన్నో వాగ్దానాలు ఉన్నాయి ఎంత దూరం వెళ్ళాలి తాగితే కప్పురు పెల్లుబికి కారవచ్చు 'ఏమి తీసుకోమంటావు?' అని అడిగింది

'నే కలిసి తీసుకొస్తాను స్కాచ్ తీసు కొస్తాను'

'నా జీవితంలో స్కాచ్ తాగలేదు' అని సందేహిస్తూనే ఆమె తల ఊపింది విస్కీ కూడా 'షేక్'లోకి పోయి

కెన్ ఒక పెద్ద గ్లాసులో స్కాచ్ పోసి తీసుకు వచ్చాడు అది ఆమెకి ఏదో చేదు మందులాగా ఉంది, ఫిహల్ వాసని వేసింది. అయినానరే, తాగింది మరొకటి తాగింది ఆ విమాన ప్రయాణం జ్ఞాపకం రావలని కని ఆమె తర్వాత చాలాసార్లు స్కాచ్ విస్కీనే తాగేది

ఆమెతో ఉన్న మగవారు గ్లాసు వెంబడి గ్లాసు తాగారు కిల్టన్ తను డల్లాన్, వాషింగ్టన్ ల మధ్య సుమారు ఓసాలో మూడింటితో రెండు భాగాలు తాగి ఉంటా నని అంచనా వేశాడు మధ్యంతో తను బాధని మంచాలని వారి ప్రయత్నం

వారు ఆశించినది జరగలేదు పాథరణంగా తాగితే స్పూ కోల్పోయేటంత తాగిన తర్వాత కూడా కిల్టన్ తన విలకడని ఏ మాత్రం కోల్పోలేదు తిర్వా తి 'బెత్ ప్లావర్' ఆస్పత్రిలో శ్రమ తిన్నెడికి తాగేందుకు ఏదీ ఇవ్వరనుకుని చాలా కోపం తెచ్చుకున్నాడు

వారికి మంచి వాలుగాలి వీస్తోంది స్పిండల్ విమానాన్ని 41000 అడుగుల ఎత్తుకి తీసుకు పోయాడు అంతకిమం దెప్పుడూ అధ్యక్షుడు కెన్నెడీని అంత ఎత్తుకు తీసుకు వెళ్ళలేదు వారి వేగం అప్పుడు ఇంచుమించు శబ్దవేగంతో సమాశ్రితంగా ఉంది. వయన ఆకాశం దిగింబరంగా,

ప్రకాశంగా కనిపిస్తోంది. కానీ, ఇది మాయ. కింద తుపానులు వెలరేగుతున్నాయి.

దక్షిణంగా చంద్రుడు నన్నగా వెలుగు తున్నాడు. చీకటిలో తిరిగి రావటమే మంచిది అనుకున్నాడు స్విందాల్. కానీ, క్రమంగా జరిగినదంతా తలుచుకుని ఎంతో కుంగి పోయాడు; తను అధ్యక్షుడిని ప్రాణంతో కలకలలాడుతున్నప్పుడు పెన్సాన్ కి తీసుకు వెళ్లాడు. ఇప్పుడు అతన్ని ఒక పెట్టిలో పెట్టి తీసుకువస్తున్నాడు; తన జీవితంలో ఒక భావావేశం చల్లారి పోయింది. తన వెనుక అధ్యక్షుడు, ఆయన భార్య, ఉపాధ్యక్షుడు, శ్రీమతి జాన్సన్ ఉన్నారు - అను కున్నాడు. ఇంతభారం మరి ఏ విమానం కమాండర్ మీదా పడి ఉండదు! తను అసలు ఆండ్మాన్ విమానాశ్రయం చేరుకొ గాడా? మనిషి కూలి పడిపోవటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు 'ఎలాగో ముందుకి సాగి పోవటమే ఒక పెద్ద సమస్య అయిపోయింది.' అన్నాడు తర్వాత ఆవేశని గురించి తలుచు కుంటూ

అతని 'కో-షయిలట్' పరిస్థితి ఇంక అర్థాన్నంగా ఉంది. లవ్ ఫీల్డ్ లోనే రెఫ్రి నెంట్ కర్నెల్ లూయిస్ హోఫ్మన్ కి పెన్సాన్ ని ఎలాగయినా పదిలి వెళ్లాలనే భావం పిచ్చలాగ వట్టుకుంది ఏ క్షణంలో విమానాన్ని మెషిన్ గన్ తో కొద్దారో అని భయపడిపోయాడు రెండూసార్లు తనంతట తానే ఇంజనన్నని స్టార్ట్ చేశాడు కూడా

ఎర్రని పంజె, ఆకు పచ్చ బురదరంగుగా మారి గోధూళి సమయపు బంగారు వెలు గుగా మారింది ఇద్దరు కర్నెల్ లూ ఆకా శంలోకి చూశారు శని చంద్రుడిని వెంటాడుతున్నాడు గురువు కారోలివా రాష్ట్రం మీద తేలుతున్నాడు దూరంగా ఒక పెద్ద నక్షత్రం దూరంగా ఉజ్వలంగా ప్రకాశిస్తోంది అది 'కాపెల్లా' నక్షత్రం ఇంతగా ఎప్పుడూ వెలిగి పోలేదనిపించింది వారిదరికి.

విమానం దిగటానికి ఇంకా 30 నిమి షాలు ఉంది. ఆండ్మాన్ విమానాశ్రయం కాంక్రీట్ నేలమీద కాచుకుని నుంచుని ఉన్నాడు ఆండ్మాన్ ఎప్పుడూ అకర్షణంగా కనిపించేదికాదు బాట్ కెన్నెడికి దూరంగా గేటు దగ్గర తెలివివన్ కెమెరామెన్ కని పించారు వారికి దూరంగా ఉండాలను కున్నాడు. కానీ, తను జాకీ దిగగానే ఆమె పక్కనే ఉండాలి. పక్కనే కనిపించిన ఒక

ట్రక్ లోకి దూకే కూర్చున్నాడు. తోపల వికటిగా ఉంది. తను ఇక్కడికి 1962, అక్టోబరు 20న వచ్చాడు. అప్పటికి క్యూబా గొడవ ఉధృతంగా ఉంది అధ్యక్షుడు పాడావుడిగా చికాగో నుంచి తిరిగి వచ్చేశాడు ఎట్లాగ్నీ జనరల్ తన అన్న కోసం అక్కడే కాచుకుని నుంచుని ఉన్నాడు.

స్విందాల్ విమానాన్ని కిందకి దింపు తున్నాడు.

జాన్సన్ అధ్యక్షుడి గదిలో నుంచుని క్షనరం చేసుకుని, తల దువ్వుకుని, కొత్త షర్టు వేసుకుంటున్నాడు.

విమానం వెనక భాగంలోని చిన్న గదిలో డేవ్ వర్క్స్ రామ్ కిల్లర్ థాన్ తో, 'మిసెస్ నెన్నెక్కి అధ్యక్షుడితో ఉన్న మీరంతా

మీద మరొక అధ్యక్షుడు కూడా ఉన్నాడు. ఆయన నంగలేమిటి? విమానంలోనుంచి బయటికివచ్చే దారిలో పదిహేనుమంది కిక్కిరిసి ఉన్నారు అధ్యక్షుడు వంబరిగా 'సేట్ రూమ్'లో నుంచుని ఉన్నాడు. కిల్లర్ దీనిని గమనించాడు.

తను అధ్యక్షుడి తాత్కాలిక ప్రతికా కార్యదర్శి, ఇది ఒక పెద్ద ఆనమానం. పొద్దు పోను, పోను ఇది అధికం అయింది. జాన్సన్ కూడా ఇదంతా గమనించి కిల్ ఫ్లడే తప్పు అన్నట్లు ప్రవర్తిస్తున్నాడు మర్యాదకి కూడా అది మరిచిపోలేదు మొదటిసారిగా కానినెట్ సమావేశం అయింది. ఆయన తర్వాత ఒక ఆవుడితో తనకి 'ఆ కుటుంబం'తో చా సమస్యలు వచ్చే

హాషింగ్టన్ కి తిరిగి వస్తున్న అధ్యక్షుని విమానం

ఆయన్ని మొయ్యాలంటోంది. గ్రీర్ కొరు నడపాలంటోంది...' అన్నాడు.

గ్రీర్ బాధ కెల్లర్మాన్ కి తెలుసు. అందు కనే శ్రీమతి కెన్నెడి అతనికి ఈ గౌరవం దక్కేట్లు చూడాలనుకున్నది. శ్రీమతి కెన్నెడి ఇలిన్ రింక్ - మార్ గెల్లాఫుర్, మగ్నీ వోలియరీ, జాన్స్ తామన్లతో వెళ్లి చెప్పింది, 'మీ రందరూ నాతో శవపేటిక దగ్గరే నుంచోవాలి,' అన్నది. మెక్ హ్యాగ్ తో, అశని స్నేహితులే అతన్ని మొయ్యాలి' అన్నది.

పెడ్ కెన్వెన్ తిరిగివచ్చాడు. 'ఆర్మీ శవ పేటికని తీసుకువెళ్లటానికి సిద్ధంగా ఉన్నావా!' అన్నాడు.

'మేము తీసుకువెడతాము,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు వోడాన్సెల్. శవపేటికని అధ్యక్షుడి ఆస్తులయినవారు మొయ్యాలని శ్రీమతి కెన్నెడి అల్లుట్లు చెప్పాడు చెప్ప వలసినవారందరితో. ఆయన, అదే విమానం

ట్లున్నాయి, అని చెప్పాడు. ఈ ఆవుడు కొన్ని వోట్లు రాసుకున్నాడు. వాటిలో ఇలా ఉంది: 'ఆయన, 'విమానం ఎచ్చింది, కుటుంబంవారు తనని లెక్కచెయ్యనేలేదు, శవాన్ని తీసుకుని కారులోపెట్టి శ్రీమతి కెన్నెడితోబాటు వెళ్లిపోయారు. అంతవాకా నీను విమానంలోనే ఉండిపోయాను, నన్ను ఎవరూ ఎట్టించుకోలేదు ఒక్క మర్యాద మావలేదు,' అన్నాడు. తాను 'అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాల అధ్యక్షుడయినప్పటికీ' ఆయన తనని చెంపమీదకొడితే రెండవ చెంప మాపించానన్నాడు. 'ఏమి చెయ్య గలను, ఆ కుటుంబంలో పోట్లాడనా?' అన్నాడు. 'కెన్నెడి కాంతి అందరికీ ముఖ్య మయినదే...'

విమానాశ్రయంలో పోయిన గుంపు ఆత్రంగా చూస్తున్నారు. విమానం మెట్లు పెట్టారు ఎవరికీ చెప్పకుండా ఎట్లాగ్నీ జనరల్ గబగబ ఎక్కి వెళ్లాడు. విమానం

అం! తక్! పక్!

సుఖజీవితనేప

"పిదపై ద్యమహిమ"

నిదుల పాటేని కీర్తికి ఒక తార్కాణము

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య గారి

'మేల్ మాయిల్ మందు'

(Regd)

దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు చక్కని నివారిణి

వల్లరంగు, ఎర్రరంగు పాదలు, దద్దులు, పోట్లు, గజ్జి (చర్మ సంబంధము) పాదలు గల చోట్లలో తిమ్మర్లు, నూదితో పాడివివ్వడు నొప్పి లేకుండుట, నివ్వపడి బొబ్బలు గలిగినా తెలియకుండుట, దుర్నిరు నర్మ అవయవములందు వ్యాపించి, రక్తముతో కలిసి ముక్కు కలుగజేయుట, (చర్మ సంబంధము) చేతి వేళ్ళ ముడుచుకొనుట, బొబ్బలు లేచుట, ముక్కు బంధనములు, పాదము నందు వెల్లపు పుండ్లు ఏర్పడుట, కాలుచేతులు వేళ్ళు తగ్గుట, ముక్కు పొట్టవడుట, చూచుటకు వినుగు పుట్టించు రణములు (అస్థి సంబంధము) వీటికి చక్కని నివారిణి.

1 మందలం (40 రోజులు) నూనె, లేహ్యము రు. 10/- తపాలా ఖర్చు రు. 2/-
8 బొమ్మల శ్రీ పరమాత్మ తైలం రు. 4-50 తపాలా ఖర్చు రు. 1-50

పిదపై ద్యమహిమ

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య ఓ సన్యు

5/22, మేల్ మాయిల్ P.O., (N.A. Dt.)

భారతదేశపు

మొత్తం

హేర్ ఆయిల్ ఎగుమతులలో

16% గా

లెక్కించబడింది!

ఓను, రోమ ఇప్పుడు భారతదేశంలో
అలానే విదేశములందు కూడా ప్రసిద్ధియింది.
అది ఎందువల్లననగా రోమ అత్యంత అనందకర
మైనది, కేవల రోమకు మరియు రోమములను నలుపు చేసే
హేర్ ఆయిల్ అన్నింటికంటే అత్యంత గుణకరమైనది.
చిగురు, పిచ్చుకు, పురుగుల పీచాంబుల మరియు పొడవైన
చిగురులలోను లభించుచున్నది.

పిదపై ద్యమహిమ మరియు ఎగుమతిదాని

నమ్. ఎమ్. ఐంథర్ వాలా అహమదాబాద్

అధ్యక్షుని మరణం

రోకి దూకాడు. దారిలో లిజ్ కార్పెంటర్, జాన్సన్ దంపతులు—ఎవరినీ వట్టిండుకోలేదు. 'అయ్ వాంటు సీ జాకీ!' అంటూ గొణుక్కొనటం లిజ్ విన్నది. చిన్న గదిలో శ్రీమతి కన్నెడి వక్కనే కూర్చుని ఆమె భుజాలమీద చెయ్యి ఉంచి, 'హయ్ జాకీ!' అన్నాడు నెమ్మదిగా. 'వచ్చేశాను' అక్కడ ఉన్నవాళ్ళు ఉలిక్కిపడ్డారు. బాబ్ కన్నెడి గొంతుక అచ్చు అతని అన్న కంఠస్వరం లాగానే ఉన్నది.

బాబ్ కన్నెడి ఏంబులెన్స్ ప్లాస్టిక్ తెర తొలగించి, 'రాయ్, డెల్టాన్ లో ఎవడినో పట్టుకున్నారుట తెలుసా?' అని అడిగాడు. 'డబ్ల్యు.జి!' అన్నాడు కెల్లెర్మాన్. 'ఒకడే.'

'అస్సలీ దగ్గర వాలో మాట్లాడాలి.' 'అలాగే,' అని తెరమూసేశాడు బాబ్. జాక్సన్ కన్నెడి బాబ్ తో అన్నది: 'అంత్యక్రియలు నేనీ వాళ్ళ చెయ్యాలి!' తర్వాత ఏదో మాట్లాడారు అందరూ. 'బాబీ అతను (జాన్సన్) ఫీల్ మాట్లాడాడుట,' అన్నది జాకీ మరదితో. 'డెల్టాన్ లోనే నమాణం తీసుకోమన్నావుట?'

బాబ్ కన్నెడి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఏదో పొరపాటు ఉంది, తనేమీ అటువంటి మాటలు చెయ్యలేదు, అన్నాడు. (ఈ రచయిత ఈ విషయమును జాన్సన్ ని అడిగాడు. ఆయన, వారెన్ కమిషన్ ముందు తను చెప్పిన సాక్ష్యానికి అదనంగా ఏమీ చెప్పలేనన్నాడు—మాం.)

శవపేటికవీరానికి అనుకుంటూ శ్రీమతి కన్నెడి, 'బాబీ!...జాక్ వెళ్లిపోయాడంటే నమ్మలేకుండా ఉన్నాను!' అన్నది. ఆమె కళ్ళు మెరిసిపోతున్నాయి. కార్ల ఊరే గింపు, పట్టుపగలు హత్య. తర్వాతి సంఘటనలూ — అన్నీ వర్ణించింది బాబీ కన్నెడి 20 నిమిషాలు మునుపగా విన్నాడు.

'అంతా చెప్పాలనుకుంది అవిడ. నేను వింటానా విననా అని అవిడ ఆలోచించలేదు. అంతా చెప్పుకుపోయింది,' అని తర్వాత అన్నాడు.

(ఇంకా వుంది)

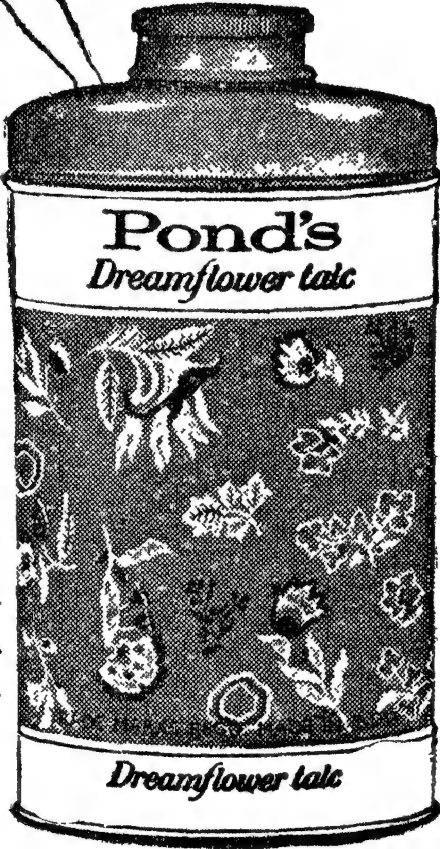
రోజంతా హాయిగా, తాజాగా ఉండటమే...

పాండ్స్ డ్రీమ్స్ ఫ్లవర్ టాల్క్

పాండ్స్ డ్రీమ్స్ ఫ్లవర్ టాల్క్ ముఖములో ఏన్నో పెళ్లి
అందరూ రాసుకోవచ్చును. పోయి ఏన్నో కేటకపు
యా కొరత పెళ్లిగా ఉంటుంది, ఉదాహరణకు కలిగిస్తుంది,
తెలుపును త్వరగా నీలుస్తుంది. ఇది ముందే ఎంతలా,
ఉత్కృష్టమైన వాతావరణములో వాడుతున్న దివ్యముగా ఉంటుంది,
పాండ్స్ డ్రీమ్స్ ఫ్లవర్ టాల్క్ ను వాడి కేలైవ
పరిమళముతో రోజంతా తాజాగా ఉండండి.

అందరికీ అందుబాటున,
ఫేలిక పరిమళముగల
టాల్క్ పౌడరు

(రీవ్ ట్రా-పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్
(మరిమిలపైత వాల్టర్స్ యూఎస్ఎల్ ఫ్యాసింకలీవర్సి))

చిత్రాంతి కలిగింది నాకు. అక్కడక్కడే బొట్టలుకే దిగితా—కానీ నేను బ్రతికి ఉంటుంటే, సాలిటైర్ కింకం నా మొట్టమొదటి కర్తవ్యం.

ఇదే తరుపు తుంహుకొనే సాలిటైర్ కనిపించింది నాకు.

సాలిటైర్ మోకాళ్ళ మీద లేచింది.—నెంటువే విస్కర్ బిగ్ చేతిలో తుపాకీ.

'విస్కర్ బాండ్ దేనికి ప్రయత్నించకు లేదా ఏదొక్కటో బెజ్జం పడతాంది.'

'శేమ్స్! ఓ శేమ్స్!' 'ఏం ప్రయత్నము చేయకూడ ఉన్నా'

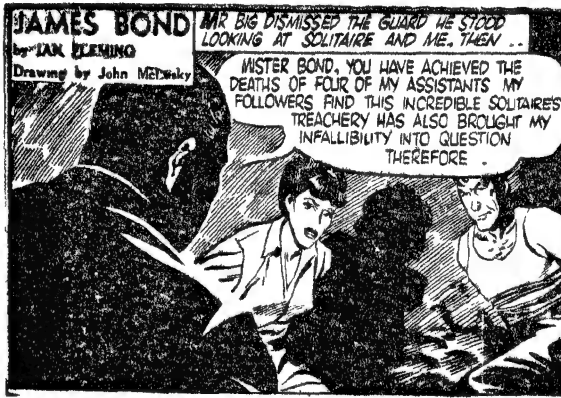
'పర్యాయకే నానటమేమిటి విస్కర్ బాండ్. రాదొకటి తీసుకురండి!'

'ఈ నెడన ఏం చెయ్యటోతున్నాడో'

'వాళ్ళని కట్టేయ్!' ధైర్యానున్నట్లుగా సాలిటైర్ కి నైన కేనాను. కానీ వాడు ధైర్యాన్నిచ్చేదేకీ జరిపించ లేదు.

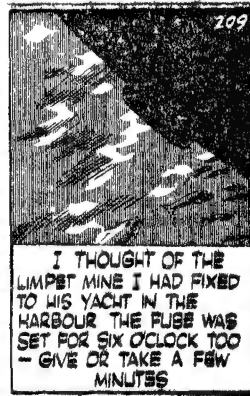
కొద్ది సేపల్లోనే ఆ రొతి గుహలోని గోడి వాళ్ళు మమ్మల్ని కట్టేశారు.

మిస్టర్ బిగ్ కావాలివాడే పంపించేశాడు. జన్నా సాలిటైర్ని చూస్తూ నిలబడ్డాడు. తర్వాత. 'వా నచాచురల్గా నలగురివి ముప్పు చంపావు. ఇది నా అనుచరులకి అశ్రుర్యకరంగా ఉంది. సాలిటైర్ నమ్మకద్రోహం కూడా నేను పాపాలు సడకుండా చేసింది. కాబట్టి'

'...మా రిడ్డయా కలిసి చావటం మంచిది..'

'...రెండున్నర గంటలలో'

ఇలా నాకూ, సాలిటైర్నికీ మిస్టర్ బిగ్ మరణశిక్ష ప్రకటించాడు.. 'అవును, ఈ ఉదయం ఆరూ గంటలకి మీరూ చచ్చారు!'

చార్జర్లో ఉన్న అతని వాచుకు నేను అమర్చిన లింపెట్ మైన్ గురికై తెచ్చుకున్నాను. కన్ను విప్పగానే అయి యిటుగా ఆరుగంటలకి అది పేలుతుంది

'ముప్పు పెద్దమనిషివి ఏదో ఒకరోజు నువ్వూ మృత్యువున చావ చచ్చే నువ్వ మున్నట్లై చంపితే ఆ చాపు త్వరగా నీ కన్నుంది దని నేను ఏర్పాటు చేశాను'

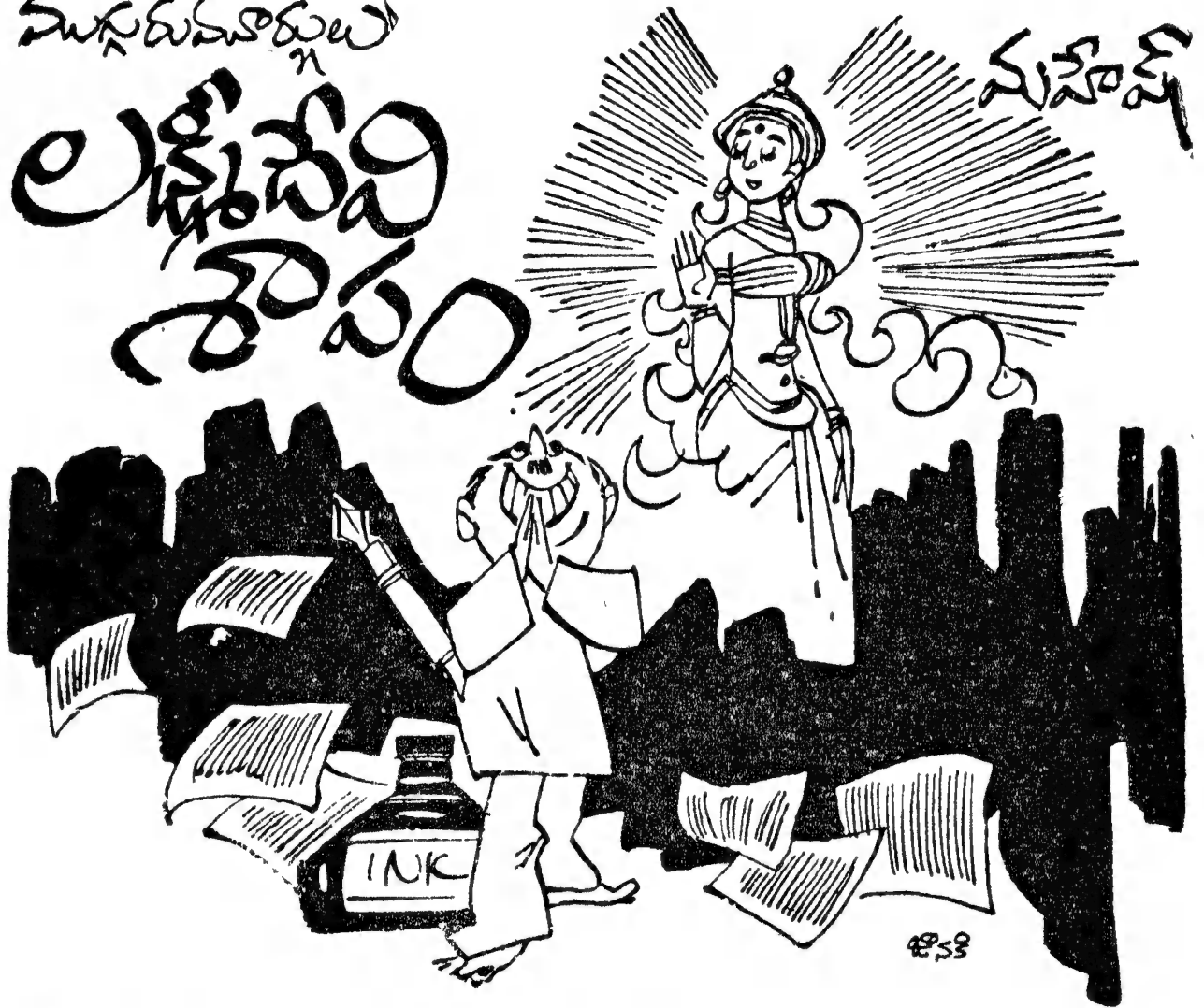
'నీ బెదిరింపుల వల్ల ప్రయోజనంలేదు మిస్టర్ బిగ్. కానీ ఒకటి మాత్రం నిజం మీరెద్దరూ మృత్యువు నేను మీకోసం ప్రత్యేకమైన పద్ధతి వాడుతున్నా ఆలోచించాను...'

'అది కెప్టెన్ మోర్గాన్ ఉపయోగించిన పద్ధతి మంచి వీరుకున్నది. అతని నిధి వాకు చాలా ఉపయోగపడుతోంది. నా వాచ వల్లే నీటి చాల్లలోనే, సారవేలు మున్నట్లై స్వేచ్ఛ చేసే చంకూ, ఈడ్చు దీను. మా విధులు వాడ కుపించన్న.'

క్లుబ్బండ్ల సాలిటైర్ కళ్లు తళుక్కున మెరిశాయి 'రేను చూడలేను! అది అత్యంత సమీపంలో వుంది, చాలా దగ్గరలో ఉంది!' (ఇంకా వుంది)

మనమందరూ
అక్షిణి
కాలం

మహాత్మా

“ఏకేషేలేమున్నాయమ్మా! నీ భిక్షులు
 నీమ్మ సేవిస్తున్నారు. నరస్వతిదేవి భిక్షులు
 అమెను సేవిస్తున్నారు. నీ భిక్షులైన ధన
 వంతులు బ్రతికి ఉన్నప్పుడు సన్మానాలు
 చేయించుకోవడానికి వరంశంగా వారే సన్మాన
 సంపూర్ణులు యేర్పాటు చేసికొంటున్నారు.
 తల్లు ఉన్నవాడు చవిపోగావే ప్రణలు అతన్ని

నరసింహాచార్యులు శ్రీకృష్ణుని మహాకవిత
వ్యాసాచార్యులతో కలసి, మహాకవి

కవులందరూ అప్పాడు సావురాలుగామారి
మీ తినుంచి ఎగుతుతూ వరస్సతీదేవికిమాతం

ప్రదక్షిణం చేశారు. దాన్ని చూడగానే లక్ష్మీదేవికి చాలా కోపం వచ్చింది. అయినా, ఓడిపోయిన అభ్యర్థి గెలిచిన అభ్యర్థిని చిరునవ్వుతో అభినందిస్తున్నట్లుగా లక్ష్మీదేవి మందహాసంచేస్తూ కవులతో యిలాగ అంది.

‘వేసు సంవదకు అభిదేవతను. సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణమూర్తికి ఆర్చాంగిని. అటు వంట నన్ను మినహాయించి మీరు సరస్వతీ దేవికిమాత్రం ప్రదక్షిణం చేశారు. తానికి కారణం యేమిటి?’

‘అమ్మా! నీవు చెప్పినదంతా నిజమే. నీమీద మాకు యెంతమాత్రం ఆగౌరవం లేదు. మానవులు నీ అనుగ్రహంవల్లనే రాజులు, చక్రవర్తులు, ప్రజాస్వామ్యంలో మంత్రులు, కాగిలుగుతున్నారు. తాని వారి కీర్తి వారి పదవితోనే అంతరించిపోతుంది. మాకుమాత్రం సరస్వతీ కటాక్షం లభించింది. దానివల్ల మేము మహాకావ్యాలను వ్రాయగల్గేము. ఆ కావ్యాలు భూలోకంలో సూర్యచంద్రులు ఉన్నంతవరకు నిలిచి ఉంటాయి. ఆ కావ్యాలవల్ల మా కీర్తి యెప్పుడూ పీర్ణమినాటి చంద్రునివలె ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. అందువల్లనే మా షోణికకాయాలు నశించిపోయినా, మా కీర్తి కాయాలు మాత్రం శాశ్వతంగా నిలిచి

పోయేయి. దీనికంటటికి కారణమైన నర సృష్టిదేవితప్ప మరొకరికి తలవంచడం మాకు మనస్కరించదు. అంతకంటే మరొక కారణం యేమిలేదని వారందరూ యేక గ్రీవంగా అన్నారు.

దానితో లక్ష్మీదేవికి చాలా కోపంవచ్చింది. ఆ కవుల అహంకారానికి కారణం యేమిటో స్పష్టంగా తెలిసింది కాబట్టి వారిని యిలాగ శపించింది.

‘ఓ కవులారా! మీరు రచించిన యే మహా కావ్యాలను తలంచుకొని మీరు పొంగిపోతున్నారో, ఆ కావ్యాలన్నీ కలియుగంలో సినిమాల గా తీయబడుతా! దానితో పీర్ణమి చంద్రునివలె ఉన్న మీ కీర్తి ఆమావాస్య చంద్రునివలె మారిపోతుంది. దానితోనే మీ కీర్తికాయలుకూడా షోణికకాయాల్ని వేరు కొంటాయి’ అని లక్ష్మీదేవి ఘోరమైన శాపాన్ని యిచ్చి వైకుంఠానికి వెళ్ళిపోయింది.

ఈ వర్తమానాన్ని విన్న నారదుడు మళ్ళీ వైకుంఠానికి వెళ్ళి లక్ష్మీదేవికి నమస్కరించి తన నందేహాన్ని యిలాగ వెలిబుచ్చేడు. ‘అమ్మా! నీవు తొందరపడుతున్నావు. వారు కేవలం మహాకవులేకాదు. గొప్ప తపశ్శక్తి సంపన్నులుకూడాను.’

‘అయితే వా శాపం పనిచెయ్యదా? నీ

అభిప్రాయం’ అంటూ లక్ష్మీదేవి మధ్యలో ప్రశ్నించి అవే దానికి సమాధానం యిచ్చింది. ‘కలియుగంలో నా భక్తులందరూ సినిమా నిర్మాతలుగాను, దర్శకులుగాను, రచయితలుగాను జన్మించి యీ మహాకావ్యాలయొక్క అంతు తేలుస్తారు. నువ్వు నందేహంవలననే అవసరం యేమిలేదు.’

‘కాని అమ్మా!’ అంటూ తన సందేహాన్ని మళ్ళీ వెలిబుచ్చేడు నారదుడు.

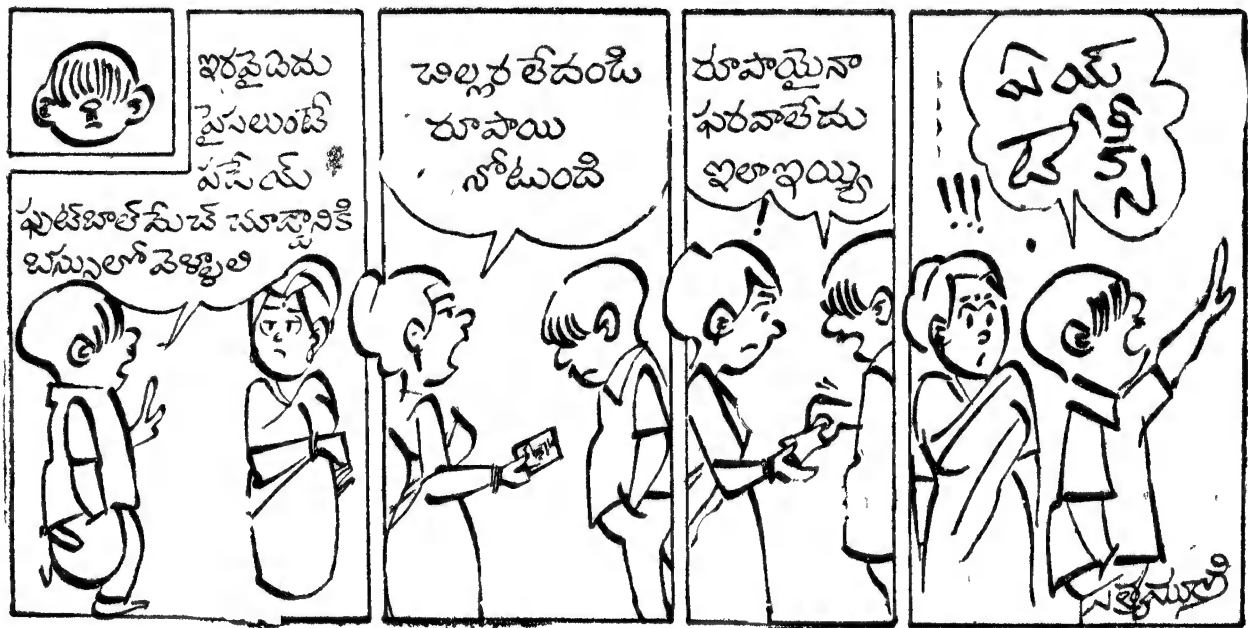
‘ఏమిటి నీ కానీ?’ అని లక్ష్మీదేవి కొంచెం గట్టిగా అడిగింది.

‘నీ భక్తులు సినిమా నిర్మాతలుగాను, దర్శకులుగాను, రచయితలుగాను జన్మిస్తారని చెప్పేవు. అందులో రచయితలకు మళ్ళీ సత్యతీకటాక్షం అవసరంగా! అదేనా నందేహం’ అన్నాడు నారదుడు.

‘ఓరి వెరివాదా! అదా నీ నందేహం సినిమా రచయితకు సరస్వతీకటాక్షం లేక పోవడం ఒక ప్రత్యేకార్థత’ అని లక్ష్మీదేవి చెప్పగానే నారదుడు ‘నారాయణా’ అంటూ తనదారిని పోయేడు.

‘ఇక మనంకూడా మనదారిని పోవచ్చు’ నంటూ విదంబరం లేవగానే మిగిలిన యిద్దరూ అతన్ని అనుసరించేరు. ●

అల్లాట ప్పయ్య

జరిగిన కథ

వెంకటాచార్యుల వద్ద హస్తాంతరం చేసిన తరువాత ఆయన కుమారుడు మధు వారింట్లో పెరిగిన అవార ప్రసాద ఆ స్కూల్లో చదివే హస్తాంతరం కామయ్య ఆయనకు అన్నమిత్రులు ప్రసాద తనని గుర్తించక పోవడంతో అంతకంతకు మధుకు దగ్గరవుతూ వుంటుంది కామయ్య మాస్టర్ తమ్మాయి కారద గ్రామంలో వందాయతి ప్రేమిణిని విప్లవకానం చేస్తున్నాడని తెలుసుకుంటే ప్రత్యేక పరీక్షలోని కామయ్య మాస్టర్ మరల తిరిగివచ్చింది. విందలమోసే, స్కూల్లోనుంచి తొలగిస్తాడు అయిన పాత ఉత్తరాలు తిరిగిస్తూ వెంకటాచార్యుల దానిన ఉత్తరం కనిపిస్తుంది అని చదివి కథ వ్యాప్తి గుర్తుచెప్పుకుని కారదను ప్రసాదతో సహానికి అంగీకరించాంటాడు. మధు పెళ్లి ఏర్పాట్లు తీసుకు, కారద వివాహంకూడా నిశ్చయమవుతుంది.

అంతా చాలా సంతోషంగా ఉంది.

23

దాదాపు పది గంటలవరకు సూర్యుడు తీక్షణంగా ప్రకాశిస్తున్నాడు పడమటి గాలులు మొదలై సెగలు పీస్తున్నాయి ఆ సెగలలో ఎదురు గాలికి ఊగిపోతూ 'మధు' భారంగా నడుస్తూ మాస్టింగ్ లోకి వెళ్తుంటే బయట మెట్టు తామర మొక్కలూ పూలమొక్కలూ ఎరగా ఎండిపోయాయి కొద్దిగా ఎడంగా జిల్లేళ్లు - పిచ్చిమానం చెబు ఎక్కడంగా వెరుగుతున్నాయి వాకిలి ముందు కట్టిన 'డైమండ్' ఆకారపు తడి కలు మధ్యమధ్య బిడ్డలు రాతిపోయి అంద విహీనంగా ఉన్నాయో సంచనాలో పిచ్చుకలు తెచ్చి పడవేసేవ చెల్లెడెడారంతో అనవ్వంగా ఉంది.

ఆ ఇంటి ఇవరణలో అడుగు పెట్టే సరికి కరీరమంతా ఏదో అవ్యక్తమైన తియ్యం దోసలు కమ్ముకొన్నాయి. అరికాళ్ళూ అర చేతులూ చెమటతో తడిసిపోయాయి. అతను

నువరిచితమైన ఆ ఇంటిని అవారోచితంగా కలయజూసి వాకిలి వట్టుకొని భయం భయంగా లోనికి మాకాడు

పిల్లలులేని ఇల్లులా బావురుమంటోంది. 'భామా'

'భామా'

ఆ అమ్మాయి బయటికొచ్చింది ముఖం విచారగ్రస్తమై ఉంది ఎప్పుడూ నవ్వుతూ. తుళ్ళుతూ, ఎగురుతూండే ఆ అమ్మాయి అలా నిర్జీవంగా కనిపించటం అదే ఆతేనికి ప్రథమానుభవం - రోజూ తనకు ఎదురొచ్చి 'కూర్చో'మని దిరుచువుతో అవ్వ నింపలేదు

'ఎవరు కావారీ?' నింబెట్టి ప్రశ్నించింది.

'మీ బామ్మగారు లేరా?'

'తరు మా బామ్మ - ప్రసాద - నిన్న గుంటూరు వెళ్లి తిరిగి రాలేదు'..

జ్యోతుల్లా మందుతున్న అతని కళ్లు తిప్పి పిలికేసి చూశాడు. అంతా నిర్మా నవ్యంగా ఉంది దుమ్ము మాత్రం ఉండి ఉండి పైకి లేస్తోంది, అసృమితమైన మనసులా. కళ్లు తిప్పుకొన్నాడు తన లాల్చి బేబుల్లో చేతులు పెట్టుకొని ఓ నిమిషం పాలు ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయాడు లోపలి గదుల్లో నుండి ఎవరి రాకతో తను ఉద్దేశమన్నట్లు వ్యధాపూరితమైన ఆశతో మాధుసాగాడు. చివరకు నిగహించుకోలేక

'మీ అక్కయ్య లేరా?'. తడకుడు తూపు గొంతుతో అడిగాడు

'తరద ... తలనొప్పిగా ఉందని పడు కొంది.'

'అయితే... ఒకసారి లేపుతావా?'

'లేదు... ఉట్టి పడకొంది'

'అయితే ఒకమాట వినిపామ్మనిచెప్పు... అంటూ వినిపిస్తే ప్రక్క గదిలోకెళ్లి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు కారద లోనికొచ్చింది కళ్లు తంగేడుపువుల్లా ఉన్నాయో ఆ కన్నుపానల్లో ఎన్నో ఆలోచనలు అల్లిబిల్లిగా తిరుగు తున్నాయి ఆలోచనాభారంలో ఆమె కృంగి పోయినట్లు ముఖమంతా వాడిపోయింది.

అతని ముఖాకృతి చూసిన క్షణకాలం వ్యధ చెందింది వెంటనే మనసు నిగహించు కొని 'మళ్ళీ ఎందుకొచ్చావ్ వెళ్లు'. కర్కశంగా అంది

'నీవు నవ్వామాట అడుగుతావని తెలుసు' అంటూ చివ్వునలేదాడు ఉద్దేశాన్ని ఆగమం కొంటూ.

దీర్ఘమైన శ్వాస తీసికొని 'కారదా!.. నేనీవేళనే సుద్రాను వెళ్లిపోతున్నాను. నీదగ్గర కెలవు పుచ్చుకొని వెళ్లటానికి వచ్చాను బహుశా ఈ కెలవు ఈ కెలవు. మన జీవితాల్లోనే చివరిసారి ఆఖరుసారిగా నీవద్ద కెలవు తీసికొంటున్నాను మరొక్క సారి మళ్ళీ నీకు కనిపించను'

అతని కంఠం బొంగురు పోసాగింది కళ్ళల్లో నీళ్లు నిండుకోసాగాయి నోటి నెల మాట రాలేదు

'వెళ్లబోయ్యేముందు నిన్ను శుభాకృతి సరి హెచ్చరించటానికై వచ్చాను. అయితే నీనిర్ణయం మార్చుకోలేదా?'. పూడి పోతున్న కంఠాన్ని సెగుట్టుకొని అన్నాడు.

అర్థ నిమిషాల్లోత్రాఅల్లో కిందికి చూస్తూ దానివలన, వింజరుగుతుందో ఆలోచించి చూశాడు

'జరిగేదేదో జరుగుతుంది సంతసేపని' ఎన్నాళ్ళని - ఇలా ఆలోచిస్తూ - అనమా నిస్తూ నిత్యనరకం అనుభవించటం మనం ఇలా ఆలోచిస్తూనేఉన్నాం పెళ్లి ఏర్పాట్లు

అంతం జరిగిపోతూనే ఉన్నాయ్... త్వరగా వెళ్ళిపోతే ఎవరికీ ఏమీ తెలుసుకోవడా ఉండదు.' అంటూ మళ్ళీ కూర్చున్నాడు.

'దానివలన కలిగే పర్యవసానం?'

'అ... మనం లేచిపోయామని ఊరంతా ఉడికిపోతుంది. అందరూ ముక్కుమీద వేలేసుకుంటారు ... అంతకు మించి జరిగే దేమిటి?' ... అతను ఒక స్థిరనిశ్చయాని కొచ్చినట్లు నిర్భయంగా పలికాడు.

'అంతటితో ఆగదుమధూ... మీమామయ్య మూర్ఖుడు. ఏ అహుత్యానికైనా వెనుకొనిపోతాడు... అయినా అవన్నీ చర్చించుకుంటే మావాళ్ళుగారు వచ్చేవేళయింది... లే లేచిపో. ... ఇవిగో ... నీవు వ్రాసిన ఉత్తరాలు... ఇవి

నేనే చించివేద్దామనుకొంటున్నాను... అంతలో నీవొచ్చావ్—నీ ఉత్తరాలు నీకిచ్చేస్తున్నాను... చించివేయ్యి...' అంటూ అతనికి సమీపంలో టేబిల్ పై ఆ సేమలేఖలపాతాన్ని పెట్టింది ... కంపితహస్తాలతో.

'అని తీసికొని వెళ్ళు ... మధూ... నన్నుమరచిపో'... పాడిగొంతుతో పలికి లోనికి వెళ్ళటానికి ఉద్యుక్తురాలయింది. సెగలు మంటలు మండటూ ఆ గదిలోకి విరాటం కంక్ వస్తున్నాయి.

'నీవు వేరు కారదా!... నీకు స్థిరమైన సంకల్పం ఉంది... ఒకసారి ఒక విషయాన్ని కొదనుకొంటే మళ్ళీ తిరిగి దానికేసి కన్నెత్తి కూడ మాడవ్... నీకామవోనిగహం ఉంది...

కానీ నాకు లేదు... నేను నీవు మరచి పొమ్మని చెప్పినంత తేలిగ్గా మరచి పోలేను... నీవు నాపట్ల ఇంత అనురాగం చూపి'...

అతను కనుబొమలు పైకెత్తుకొని, తన దుర్బల హృదయాన్ని గూర్చి స్వగతిగా మాట్లాడుకొంటూన్నట్లు మాట్లాడ సాగాడు.

అతను మాటలు వూర్తి చెయ్యకముందే అమె బాధగా కళ్ళుమూసికొని నిట్టూర్పు విడిచి...

'అనురాగం— అనుబంధం అవన్నీ నిన్ను రించాలి మధూ!... అని పెద్ద పెద్ద మాటలు. వాస్తవజగత్తులో వాటికున్న

విలువ ఏమిటో నేనిప్పుడే గ్రహిస్తున్నాను...
మన ఇష్టానుసారాలతో జీవితాన్ని తీర్చి
దిద్దుకోలేము. మధుర... జీవితం చెప్పినట్లు
మనం నడుచుకోవాలి...మా నాన్నా— చెల్లి
వీళ్లను ఇలా వదిలిపెట్టి నేను రాలేను ...
అలానే నీవు కూడ... మీ అమ్మ కోరిన
కోడలినే ఇంటికి తీసికళ్లు... అంటూ
కొద్ది పేపాగి...

‘మానవుడు తన చుట్టూ నిర్మించు
కొన్న ఈ కృత్రిమ వలయాలు సామాన్య
మైనవికావు...మధుర...వాటిని దాటి మనం
అవతరికి వెళ్లటం అసాధ్యమైనవని’ ...
విషాదంగా ఉన్న ఆమె ముఖం తడంతో
గంభీరమై పోయింది.

‘వీళ్లందరి కోసం నా జీవితం ఈ
విధంగా దుఃఖమయం చేసికోవటం
మెందుకు?... ఈ శిక్ష అనుభవించటానికి
నేను చేసిన అనారోగ్యమేమిటి’...

‘చాలు-- చాలు...ఇక్కడ ఆ విషయాలు
ప్రస్తావించకు... వెళ్ళు’ ఆమె అటు తిరిగి
వేలు బయటటికి చూసింది.

‘సరే శారదా!’...అతను ఆవేశంతో ఆమె
ముందుకొచ్చి నిలబడ్డాడు. ‘నేను వెళ్ళ
కాను...నాకు దూరమై పిప్ప సుఖంగా...
శాంతంగా ఉండగలరా?... ఆ విషయం
చెప్పు ... ఉండగలనని నీ పెదవులతో
చెప్పు...నా మనసును ఎలాకో సరిపెట్టు
కొని నా బ్రతుకింతేనని వెళ్లిపోతాను’...
సజలనేత్రాలతో ఆమె కళ్ళల్లో నూటిగా
చూస్తూ అన్నాడు.

‘ఏడవకు మధుర ... చూడు ఎవరైనా
చూసే ఏమనుకొంటారు ... కూర్చో’...

మళ్ళీ బొమ్మలు

అంటూ ఆమె అతనికి ఓర్వటానికి ప్రయత్నించ సాగింది.

అతను కూర్చోలేదు. టేబిల్ కు ఆనుకొని,
‘మా వాళ్ళూ... మా అమ్మా...నిరక్ష
రాస్యలు ... ఉన్న ఊరు సంబంధమని
శివరామయ్యగారి అనంతా మాకు కలిసే
నాల్గు తరాలవరకూ సుఖంగా కాలం గడప
వచ్చని ఆమె ఆశ... ఆమె... అంతిమకన్న
ఎక్కువ ఆలోచించలేదు ... మీ నాన్న ...
స్వాతంత్రం ... స్నేహం ... సభ్యత ఇవి
నిత్యమూ ... మాట్లాడుతారు ... నీ
ఇష్టానుసారాలతో ప్రమేయం లేకుండా
ఎందుకీ... చేస్తున్నారు’...

‘నా ఇష్టానుసారాలతో ప్రమేయం ఎందుకు
లేదు...ఉంది’...

‘అంటే...నీకు’

‘అవును... నాకీష్టమేననిచెప్పాను ... నా
సమ్మతిపొందనే ఈ పెండ్లి ఏర్పాట్లు జరుగు
తున్నాయి’ ... విచిత్రకరంతో పలికింది...
మనసును స్థిరపరచుకొని ముడినేసికొన్నాడు.
పెదవులు కంపించాయి.

ఆమె తనను అనన్యాయంకొని అవమాన
పరిచినప్పుడుకూడ అతనికళ్ళల్లో ఆలాటి
క్రోధబావం ఆమెకు కనిపించలేదు. ప్రేమిం
చానని నమ్మించి ఇలా నిరాశపరిచి అవమా
నించినందుకు అతను నిలువెల్లా కంపించి
పోయాడు.

‘నీలామాడకుమధుర ... నేను భరించ
లేను ఆమాపు ... ఈనిర్లయ్యానికి నేను
వెంటనే రాలేదు....వరిస్థితులు అలాటివి.

నా ఒక్కరై మూలంగా ఎందరి జీవితాలు
నా శనమై పోతున్నాయో చూడు ... మీ అమ్మ
...మీమామ...ఊర్మిళ ... మీబంధువులు
...ఎందరివృద్ధులయారను కోభపెడున్నావో
ఆలోచించు...

‘అయితే...వీరందరికోసం జీవితాంతం...
కుమిలిచావాల్సి?’...

‘తప్పదు...ఇకవెళ్ళు...ఎవరై నావస్తారు’
...బుసబుస పొంగిపో తూపు ముఖాన్ని ఆర
చేతుల్లోదాచుకొంది ప్రక్కకు తిరిగి—

‘అయితే ... నీ నిరయం మార్చుకో
నంటావా?’...

‘సరే...శారదా... తెలవే, ... అంటూ
గడప దాటబోయాడు.

‘మధుర’...ఆమె వణకుతున్న కంఠంతో
పిలిచింది.

‘చెప్పు’...అతను వెనుతిరిగి చూడకుండా
నమాధానం చెప్పాడు.

...

‘నాలో చెప్పే విషయాలేమీలేవు ... నన్ను
మళ్ళీ పిలవకు...మనసు రాయిచేసుకొని వెళ్ళి
పోతున్నాను’... పెల్లుబికి నమ్మాన్న
దుఃఖాన్ని ఆపుకోటానికి ప్రయత్నిస్తూ
అన్నాడు.

‘ఒక్కసారి ... ఇటుచూడు’ ... ఆమె
కంఠం రుద్దమై పోయింది. దుఃఖం
ముంచుకొన్నప్పుడు బలవంతాన అదు
వులో పెట్టుకొంటూన్న స్వరం... అతను
మెల్లగా మెడ ప్రక్కకు తిప్పుకొని
చూశాడు.

ఆమె చెక్కిళ్ళపై కన్నీరు ధారావహ
హంగా కారిపోసింది. పెదవులు గట్టిగా
కరచి పట్టుకొంది. కన్నీటితో ‘పరివేషిత
మన నల్లని విశాల నేత్రాలు అతనిని ఏక
దృష్టితో చూస్తున్నాయి.

అతను ఆమెను సమీపించి చెక్కిళ్ళపై
కన్నీటిని అనునయంగా తుడిచాడు. ఆమె
ఉద్వేగంతో అతనిని పెనవేసుకు పోయింది.
ఒకరి కౌగిలింతలో మరొకరు విలీనమై
పోయి ఓ నిమిషంపాటు ఏడుస్తూ స్పృహ
ఉండి పోయాడు.

‘నిజంగా...వెళ్ళిపోతున్నావా?...ఇక మళ్ళీ
కనిపించరా’...మరి... నేను... నేను...ఆమె
వెక్కెక్కీ ఏడ్చి తన చేతిని అతని చేతిలో
పెట్టింది.

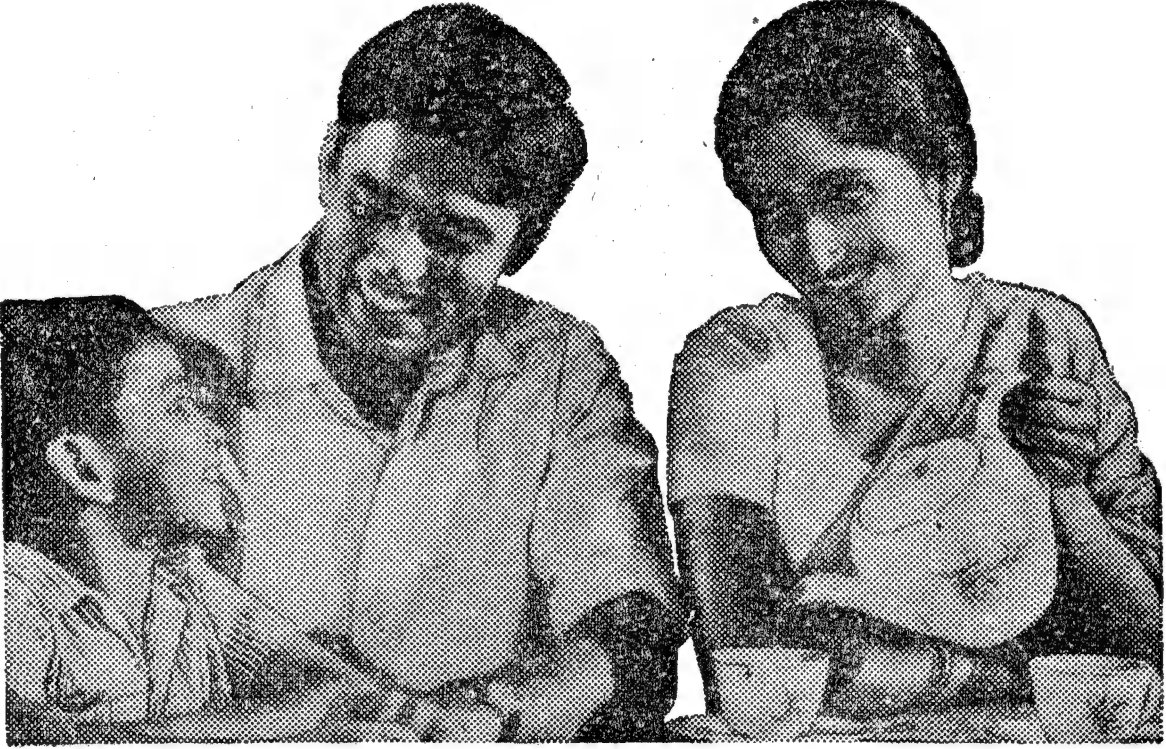
* * *
ఆవగలంతా మార్చుడు వెప్పులచెరిగి
పోశాడు, ఎన్ని మంచికళ్ళు త్రాగినా దావం

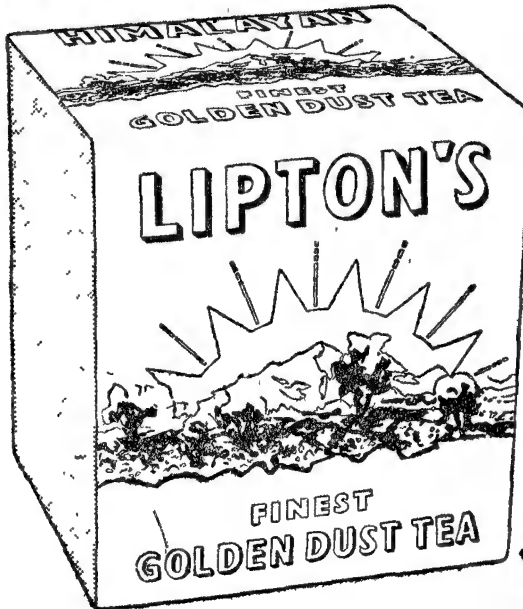
మన సినిమాల్లో ముగ్గులు
పువ్వేకపెట్టడం నాకెంతో
బుద్ధం పోను!

మేలిరకం “డస్ట్” టీలలో సాటిలేనిది

లిప్టన్స్ హిమాలయన్ గోల్డెన్ డస్ట్ టీ

ఈ టీలో మీరు కన్పిస్తే, చక్కని బంగారు వాయుగల టీ కప్పుల వెంటిడి కప్పులు అతి త్వరలో తయారు చేయకలుగుదురు. ఈ పానీయమును మీరే త్రాగి చూడండి. అతిథులకు కూడా యివ్వండి. మీరు తప్పక సంతోషముతో వికసిస్తారు. అవును—మీ ఆనందభరితులైన అతిథులు కూడాను. లిప్టన్స్ హిమాలయన్ గోల్డెన్ డస్ట్ టీ మేలిరకం టీలలో నిజంగా అద్వితీయమైనది.

లిప్టన్స్ అంటే మంచి టీ

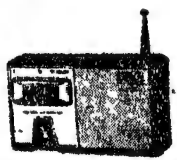
LHGC-3 TB

1967-68 లో మీ ఆద్యక్షము
 మీరు ఒక పోస్టు కార్డు మీద మీ పుష్పము
 పేదనైనా (వాని, మీ ఆద్రును తెలుపండి
 మేము మీకు రాత్రికి పంపిస్తాము.

ముఖ్య సంఘాలను.
 అనిగా వ్యాపారంలో
 లాభ పోతుంది, సరి.
 మరో ప్రమాదాన్ని
 బ్రాసు వర్షం, పిల్ల
 ల జననం, వివాహం
 సుఖ సం తో పాటు
 మరియూ చెడు ముఖ్యంగా శాంతి చేసుకొనే
 విధానం - రు 1-25 అకే సంవత్సరం.
 పోస్ట్ జ్యోతిషం ఒకటే, నా చిత్రం చెందగలదు
P.T. DEV DUTI SHASTRI
 Ra. Jyotshi, (WAP) P.B. 86,
 RULI UNDRUR CITY

హాయిదాల చెలింపు పద్ధతి
 (ట్రాన్సిమిటర్లు)

రూ. 255 విలువ గల
 'ఎస్కార్డ్' 3 బ్యాండ్
 30 వర్క్స్ పాట
 బుక్ (ట్రాన్స్)
 స్టర్లను నెలకూ
 రు. 25/- చెల్లించే పద్ధతిని తెలియజేస్తుంది.

JAPAN AGENCIES (AP 77)
 Post Box 1194, Delhi 6

రెండు రత్నాలు
 Licenced under M. & T. P.
 Act - Rule (83)
 వీర్యవంధనము-Tonic Pills & Oil
 కడుపులోకి పైకి మర్చన (1) కోర్టు 20
 రోజుల్లో 32లు పిష్టతరకం రూ. 47
 రైకం M.O సంపాదించి, పి. లేదు.
డా. రత్నం నన్ను, (Estd 1904)
 మలకపేట దిల్లింగ్స్;
 New అజంపూరా మార్కెట్ వద్ద,
 హైదరాబాద్ - 36 అం. ప్ర.

**తెల్లమచ్చలకు
 ఉచిత వైద్యము**

శక్తివంతమైన హాయుర్వేద వైద్యము
 "స్వీట్ మోచన్" తెల్ల మచ్చలను కొద్ది
 రోజుల్లో తొలగించును. సాంఘిక సంక్షేమం
 కొరకు 1000 రోగులకు ఒక్కొక్క పాకెట్
 ఉచితంగా బుక్ చేయబడును. వెంటనే వ్రాయండి.
BIHAR KUSTA KUTIR
 (2) P. O. Lalbigha (Gaya)

మట్టి బొమ్మలు

తీరక వాలుక పీడచకట్టుకపియ్యే భయంకర
 మైన ఎండకాసింది. ఉయ్యాలలో పసి
 గండులు వోళ్ళు తెరచుకొనేలా వడగాలులు
 ఎరిరామంగా వీచాయి. ఊరిబయట తుమ్మల
 తోపు ప్రక్కన ఎండమావులు తరంగల్లా
 తళతళలాడుతూ నిర్విరామంగా వరు
 గెల్తాయి. భూమి 'దారులు దారులుగా'
 పగుళ్ళు బారి వాచచినుకుకోసమై తపించి
 పోసిగింది పొద్దు గూకింది.

పాయంత్రానికి ఎండతగ్గింది. గాలిలో
 సెగలు అలానే ఉన్నాయి.

అవేళ ఎండంతా ప్రసాదమీదుగా
 పోయినట్టు ముహూమంతా నల్లజడిపోయి
 గుంటూరునుండి తిరిగి వచ్చాడు. అయిన
 పట్టికీ ముఖంలో కొత్త కళాకాంతులు కని
 పిస్తున్నాయి. శారీరకమైన అలసట పైకి
 కనిపించినా ఏవో కొత్త ఆశలు తనలో
 చిగురుస్తూన్నట్టు చిరునవ్వులు చిందిస్తు
 న్నాడు. జీవితంలో ఒక కొత్త మలుపులో
 తాను ప్రవేశిస్తూన్న అనందం అతన్ని
 వెల్లువలా ముంచెత్తుతోంది. అతను పుట్టి
 నది మొదలు అపేక్షాంతర్యకరణ అనురాగాలకు
 జోచుకోలేదు. మొండిగా పెనుబండపై
 పెరిగే బొమ్మజెముడులా ఇన్నాళ్ళూ పెరి
 గాడు

'కొత్త బట్టలు- చీరెలూ - నగలూ
 ఏమిటేమిటో ఉన్న రెండుమూడు పెద్ద పెద్ద
 'పార్శ్వ' పట్టుకొని బస్సుదగ్గర వెంటనే
 మాటా మాటీ పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసి
 కొంటూ మాష్టా రింటివైపు నడిచాడు.

తాను తెచ్చిన వస్తువులు ఎంత విలు
 వైనవో-అవి ఎన్నిక చెయ్యటానికి అతనికి
 ఎంతకాలం పట్టిందో-ఎన్ని షాపులు -
 ఎన్ని వీధులు- ఎలా తిరిగిజాడో ఇవన్నీ
 'భానూ'నీ- 'శారద'ను పిలిచి కూర్చోబెట్టి
 ఒక్కొక్క వస్తువునూ, సుతారంగా పట్టు
 కొని వివరించటానికి అతని హృదయం
 ఉవ్విళ్ళూరుతోంది. అనిర్వచనీయమైన ఆనం
 దంతో సతమతమై పోసాగాడు.

తన రాక కొరకు అక్క చెల్లెండ్ర
 ద్వరూ ఎదురు తెన్నెలు చూస్తూ బస్సు
 బస్సుకూ, చూస్తుంటారని ఎంతగానో అను
 కోన్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ వాకిట్లోకి ఎదు
 రొచ్చి వాటిని తన చేతుల్లో నుండి
 లాక్కుని ఆనందోద్వేగంతో ఆకవర్ణించి
 చూసుకొంటారని ఏమోమో ఊహించు

కొంటూ వాకిట్లోకి వెళ్ళాడు.
 ఎవరూ బయటికి రాలేదు.

తన అగమనాన్ని తెలియబరచటానికై
 బూట్లు పెద్ద పెద్దగా శబ్దం చేసి
 కొంటూ ఆశగా లోనికి చూశాడు ఇల్లంతా
 నిర్వాసవ్యంగా నిర్జనంగా ఉంది. ఇప్పటి
 వరకూ తన కొరకూ ఎదురుమాసీ మాసీ,
 ఏవైనా ఎనులు మాసికొంటున్నారేమోనని
 మనసు సరిపెట్టుకొన్నాడు. తాను తెచ్చిన
 వస్తువులు ఒక్కొక్కటే మంచంపై
 పెట్టాడు. ఆ కవరు చించి మొదటి
 పొలిగా, అతని వివాహ సందర్భంలో కట్టు
 కోటానికి కొన్న జరి అంచు ధోవతులు
 తీశాడు.

ఉత్తరీయం, చొక్కాలు- పంటాంటలు-
 అవీ-ఇవీ బయటపెట్టుకొన్నాడు. 'తరవాత
 'శారద' కొరకు 'భానూ' కొరకు తెచ్చిన
 చీరెలు కొత్తబట్టలూ అన్నీ విప్పి ఇల్లంతా
 పరిచాడు ప్రదర్శనశాలలో వస్తువుల్లా. ఇక
 వాళ్ళను కేకవేసి పిలిపించాలనే ఉత్సాహం
 గొంతువరకూ వచ్చింది. అంతలోనే...
 చేతుల్లో మల్లెపువ్వుల పొట్లం ఉంది.

'టేబిల్' పై పెట్టుబొయ్యాడు.
 'మధు' చేత్రాలతో వ్రాసిన కాగితాల
 కట్టు అక్కడ కనిపించింది. ఒకదానిని
 పైకి తీసి చదవసాగాడు.

'డియర్... శారదా!'

రెండు మూడు వాక్యాలు చదివాడు. ఇక
 చదవలేక పోయాడు. తన ప్రేమను-
 అంతరంగాన్ని శారద ఎదుట 'మధు' వ్యక్త
 పరచుకొంటూన్న మాటలు. శారదతో
 ముఖాముఖి మాట్లాడుతున్నట్టున్న శైలి...
 వాల్చయిదు పేజీల ప్రేమలేఖ - చివరలో
 నీ 'మధు'-అని వ్రాసి ఉంది.

అక్కడున్న ఉత్తరాలన్నీ అలానే ప్రేమతో
 పొగి పారుతున్నాయి. ముద్దులతో నిండి
 పోయాయి. కొన్ని ఇంగ్లీషులో కూడ
 వ్రాసి ఉన్నాయి.

ఆ ఉత్తరాలను ఒక్క షణ్ణకాలం పరిశీ
 లించి మ్రాన్పడి పోయాడు, అద్దంలా
 సున్నితమైన అతని హృదయం భిళ్ళన
 పగిలిపోయినట్లు బాధతో కనురెప్పలు వారి
 పోయాయి. కంపిత హస్తాలతో కిటికీ
 తలుపులు పట్టుకొని బయటకు చూడ
 సాగాడు.

జయట చల్లని వాన గాలి వీచసాగింది.
 వగలంతా మిక్కుటమైన ఎండకాయవాన
 ఆకాశంలో నల్లని మేఘాలు బరువుగా

అలుముకోసాగాయి. ఒక్క వది నిమిషాల కాలంలో సెగలతో - పొగలతో పుద్గని కుతకుత లాడించిన గ్రీష్మ ముతుపు అంతర్గించి వర్ష బుతుపు ప్రవేశించింది.

'టవ్' మని ఒక చినుకు తెగి కిటికీ నుండి జారి అతని ముహంపై బడింది.

కానీ, అచేతనావస్థలో బయటికి చూస్తున్న అతనితో ఏ సంచలనమూ కలుగ లేదు.

ఉరుములు-మెరుపులతో చినుకులు-గాలి ప్రారంభమయ్యాయి.

ఆ ప్రేమ లేఖలన్నీ పట్టుకొని లోనికి నడిచాడు.

'శారదా...!'

నాల్గయిదు చీరెలు-రవికలూ, టూత్ షేస్ - నబ్బు - టవలు - ప్రయాణానికి తాత్కాలికమైన అవసరాలన్నీటిని 'జిన్ బాగ్'లో పర్చుకొంటోంది. ఆమె వెనుతిరిగి చూసింది.

ప్రసాద్ ను చూడగానే ఆమె వర్షావరణాల్లోనూ సంచలనం వ్యక్తమైంది. ఆమె వృద్ధయం గతుక్కుమంది మబ్బువట్టిన ఆకాశంలా ఉంది ఆమె ముఖం. భయంతో కంపించి పోతూ చేష్టలుడిగి, అలానే ప్రసాద్ కేసి చూస్తుండి పోయింది.

'శారదా!... గొంతు పెగలించుకోవ్వాడు.

'నీ ఉత్తరాలు - నీవు లేబిల్ మీద పెట్టి మరదిపోయినట్లున్నావ్. ఇవిగో - దాచుకో'... అంటూ వాటిని ఆమె చేతిలో పెట్టుబోయాడు.

అని మధ్యాహ్నం తను 'మధు'తో పూర్తి మమతాబంధాన్ని తెంచుకోవటానికి నిశ్చయం చేసికొని అతని చేతిలో పెట్టింది. కానీ అంతలోనే తొలియని అశక్తత ఆమెలో ప్రవేశించి అతనిని కౌగలించుకొని ఏడ్చింది. తనతో బీబితం గడవటానికి తన సమ్మతి తెలిపింది. ఆ ఉద్రేకాల సాం గులో వరసరం ఒకరి కౌగిలిలో మరొకరు లీనమైపోయి ఆ ఉత్తరాలను అక్కడే విస్మరించారు.

ఆమె కళ్ళముందూ చీకట్లు కమ్మాయి. 'ప్రసాద్ ... ప్రసాద్' ... క్షీణిస్తూన్న కంఠ స్వరంతో మెల్లగా పిలిచింది.

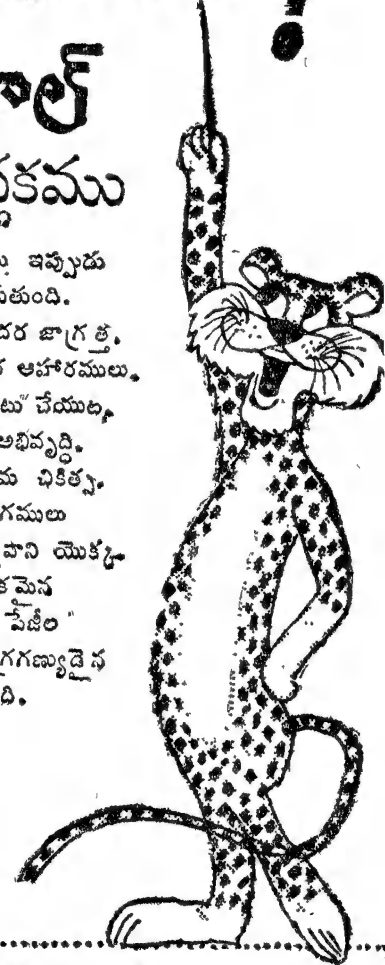
'నాకు గుండెల్లో బరువుగా ఉంది ... ఏమిటో భయంగా ఉంది'...అంటూ కళ్ళు తిరుగుతున్నట్లు కళ్ళు మూసికొని, ఉత్తరాలు అందిస్తూన్న అతని చేతిని గట్టిగా పట్టుకొని - కన్నలా కూలబడిపోయింది - అతని పాదాల ముందు. (ఇంకో పుంది)

ఉచితము!

అమూల్ బేబీ పుస్తకము

అమూల్ బేబీ పుస్తకము ఇప్పుడు ఉచితంగా రెల్లలకు ఇవ్వబడుతుంది. గర్భధారణ, ప్రసవానికి ముందర జాగ్రత్త, ప్రసవము, తల్లి పాలు, ఇతర అహారములు, మిశ్రమ ఆహారమును అలవాటు చేయుట, పిల్లవాని దినచర్య, పిల్లవాని అభివృద్ధి, జబ్బులను అరికట్టుట, ప్రథమ ఛికిత్స, వశితనమందలి సాధారణ రోగములు మరియు జబ్బుతో సున్న పిల్లవాని యొక్క సంరక్షణను గురించి వాస్తవికమైన అధ్యాయములు గల ఈ 48 పేజీల పుస్తకము సులభతైలిలో అగ్రగణ్యమైన ఒక స్పెషలిస్ట్ చే వ్రాయబడినది.

ఈ క్రింది కూపను నింపి
పోస్ట్ బాగ్ 10124,
బొంబాయి-13,
ఇద్దరం నిమిత్తమై
50 పైసల స్టాంపులతో పంపండి.

పోస్ట్ బాగ్ 10124కు, బొంబాయి-1

తెలిగులో వ్రాయబడిన అమూల్ బేబీ పుస్తకము యొక్క ప్రతిని ఉచితంగా నాకు పంపండి

నన్నమైన పెద్ద
అక్షరములలో
నేను మరియు
ఎవరైనా

TL 104

408/408/53 TEL

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు.
ప్రతి చోట దొరుకును

వాయిదాలపద్ధతిపై ట్రాన్స్ స్క్రీ

వెంతు రు 30/- వంతున వెల్లించి "నేషనల్" పోస్టల్ 3 బ్యాండ్, ఆల్ వరల్డ్ ట్రాన్స్ స్క్రీ పొందండి దీనికి వగుల నట్లె, ప్లాస్టిక్ పెన్స్లు కూడా వుండాలను వెం.నే. వాయుడి

Jagson Agencies (WAP-88)
P B 1212, Delhi-8

పెరిలిన్ వస్త్రములు

పెరిలిన్ పాంటు మరియు షర్టు వస్త్రములు 125 & 225 మీ. రెండున్ను క్లియర్ రెన్ను రు. 2850 లకే లమ్మబడిను V.P.P. షాక్స్ లు రు. 250 అదనం

ARVIND AGENCIES (APW-40)
P O Box 1408 Delhi-6

౩ నెలలు ఉచిత బహుమతి

స్క్రిటింగ్ అంధాన్నిచ్చే కాశ్మీర్ ఆర్ట్ బీరెక్ సరికొత్త ఆకర్షణ, టీయర్ మెన్ సమూహంలోను రంగులతో కూడిన బుతువుక తగినట్లు మా వద్ద గల పెద్ద పైజాలో మాత్రమే లభిస్తుంది. మన 1 కీలక్స్-బీరెరు 11ల, 2 రు. 20ల, 3 కి రు. 28ల, 4 రు. 36/- రెండు లేక అంతకు పై బీరెలకు ఆర్డరు వచ్చిన వారికి షాక్స్ గుడ్ల ఉచితం మీ ఆరు నెలలు పోస్టు పార్శ్వ ర ద్వారా మనెదము

ARVIND AGENCIES (APW-22)
P. B. 1408, Delhi-6

వారఫలం

15-9-1967 శుక్రవారం మొదలు
21-9-1967 గురువారం వరకు.

మేషం వృత్తివ్యాపారాల్లో మీరు యిది వరక చేసిన ప్రయత్నాలు యిప్పుడు కార్యరూపాన్ని ధరిస్తాయి సహజముతో కూడిన వ్యవహారాల లాభించగలవు వారంతంలో అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ చివాకులు యేర్పడతాయి మీ తాలూకు వస్తువుల పోషణను అధిక వ్యయం జరుగుతుంది

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు కుటుంబ కార్యాల విషయంలో అభిప్రాయాన్ని సాధించ గలరు

వృషభం భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలకంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాల బాగా ఉంటాయి రావణసేన డబ్బు సమయాని అందుతుంది ప్రయాణాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి పాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది సహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు పాపముగా ఉంటాయి దైవ కార్యాలు నెరవేరతాయి

మిథునం ఇదివరకు మీకు అందోళన కలిగించిన వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది వృత్తి సూతవావకాశాలు లభిస్తాయి అధికారాలవలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు సులువుగా నెరవేరతాయి వ్యాపారంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది స్థిరమైన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది విద్య కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు

కర్కాటకం వారం ప్రారంభంలోనే వృత్తివ్యాపారాల్లో చివాకులు యేర్పడి తరువాత సుద్ధికౌంటాయి సహజముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో సమయం వస్తుంది ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది వ్యాపారంలో క్రమంగా అదాయం పెరుగుతుంది విద్యావైజ్ఞానిక రంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది

స్త్రీలకు - కుటుంబ కార్యక్రమాల్లో స్వల్ప భద్రభిప్రాయాల వస్తాయి అధిక వ్యయం జరుగుతుంది

సింహం అదాయం మాత్రం యెలాగ ఉన్నా, అన్ని వ్యవహారాలు అనుకొన్నట్లుగా నెరవేరతాయి రవల సేన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది వృత్తిలో ప్రయోజనం గల వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు వారంతంలో చివాకులు యేర్పడతాయి ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి లంచాన కలుగుతుంది

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు

కన్య వృత్తిలో పాటివారితో పోటీ పెరుగుతుంది రావణసేన డబ్బు మీద ఆధారపడి యేవ్యవహారాలు ప్రారంభించడం తగిన పాటివారితో మాట వట్టింపులు రావచ్చును సాంఘిక వ్యవహారాల్లో మీ ప్రావీణ్యత పెరుగుతుంది వ్యాపారంలో మీరు యిదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు వెంటన్న కరిగి ఉంటాయి అదంతరిం కనం వ్యయం చేస్తారు

బుధ మీ ఆలోచనలు విూకేకాక మీ మిత్రులకు కూడా లాభించగలవు సహజముతో కూడిన వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు కొంచెం శ్రమమీద లిస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాల సంచలనం పెరుగుతుంది సహిత్య కళారంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది సంతానానికి సౌఖ్యసంతోషాలు లభిస్తాయి

పుష్యం ఇతరుల నిమిత్తం చేసిన ప్రయత్నాలు సులువుగా నెరవేరతాయి గాని మీ స్వంత సమయంలో శ్రమ కలుగుతుంది ఆర్థిక వ్యవహారాలు సులువుగా ఉంటాయి ప్రయాణాలు గల సరిచయాల పుట్టడతాయి పాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు సహజముగా ఉంటాయి దైవ కార్యాలు నెరవేరతాయి

మిథున వ్యాపారంలో పాటివారి పోటీ యెదుర్కొని అనుకూలతను సాధించ గలరు సహజముతో కూడిన వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. దేశ్యంగా గౌరవం బాగా ఉంటుంది రాజకీయ వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు ఫలించగలవు. వృత్తిలో సహాయం చేస్తారు

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది సంతోషం వస్తే వారలను వింటారు

మకరం భాగస్వాములతో కలసిచేసే వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి సమయానికి యేదో ఒక వధంగా డబ్బువేతికి వస్తుంది ప్రయాణం ద్వారా కార్యనిధన చేయగలరు వ్యాపారంలో అదాయం పెరుగుతుంది కోర్కె వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి సజ్జన సంగత్యం లభిస్తుంది

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు వెంటన్న కరిగి ఉంటాయి మాతన విషయాలను తెల్పుతారు

కుంభం వృత్తివ్యాపారాల యిదివరకు యేర్పడిన విచారాలు తొలగిపోతాయి సూతన వ్యవహారాలు లాభించగలవు అధికారాలవలన జరుగవలసిన వ్యవహారాలు సులువుగా నెరవేరతాయి ఆర్థిక వ్యవహారాలు వారంతంలో బాగా ఉంటాయి విద్యావైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీ కృషి రాణించ లదు

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది విద్య కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు

మీనం ఇంతవరకు అనుకూలంగా ఉన్న వ్యవహారాల్లోనే చివాకులు యేర్పడతాయి మీ తాలూకు వస్తువులు పోయే ప్రమాదం ఉంది ఉద్యోగంలో, యెవరినీ విశేషంగా పెట్టుడం తగదు వాంఛలుల్లో అనుకూల సరిస్థితి యేర్పడుతుంది వృత్తిలో సూతనకాశాలు లభిస్తాయి

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధికవ్యయం జరుగుతుంది బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

—మహేష్—

పెండ్లికోసం పదహారేళ్లపడతిపాట్లు

గర్భవతివలే కనిపించేందుకని పదహారేళ్ళ వయస్సు వడతి తర దుస్తులలోకి మూడు దిండ్లను ఇరికించిరది. నిజం. న్యాయ స్థానంలో ఆమె యీ సంగతి చెప్పింది. ఎందుకూ? ఎందుకూ యీ తంటాలంతా అని న్యాయస్థానం ప్రశ్నించగా “మరి నా చెలికాడు పెళ్ళి చేసుకోకపోతే ఏం చెయ్యనూ?” అన్నది.

సరే. పెళ్ళి జరిగింది. నిజం భర్తకు చెబుదామనిపించినది. కానీ భయపడినది చెప్ప లేదు సరిగదా ఎక్కడినుంచో ఒక పాపను ఎత్తుకువచ్చింది. తనకు పుట్టిన బిడ్డయ్యేనని భర్త నమ్ముతాడనుకున్నది.

మూడువారాలు, పాపం, యీ వడతిని జైలులో ఉంచారు. ఆ తరువాత బర్నింగ్ హామ్ న్యాయస్థానంలో హాజరుపరచారు. బిడ్డను ఎత్తుకువచ్చానని ఆ వడతి ఒప్పు కున్నది.

రిమాండ్ లో ఉండగా మహిళా పోలీసు అధికారిణితో ఇట్లా చెప్పిందిట: ‘అబద్ధాలు చెప్పి, చెప్పి విసిగిపోయాను. వాకు నెం తప్పలేదు. పెండ్లి చేసుకోడం కోసమే ఆ నేషనుండా వేశాను.’

బిడ్డను ఎత్తుకుపోయిన రోజున ఆమె మనస్సు చాలా కల్లోలంగా ఉన్నదని పోలీసు లకు ఆమె చెప్పింది. పాయంకాలం ఇంటికి రాగానే, మధ్యాహ్నం నాకు యీ పాప పుట్టిందని చెబుదామనే ఆశతో బిడ్డను ఎత్తుకుపోయింది.

కానీ, పాపం, ఆమె ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళే వ్యతిరేక, భర్త వచ్చిఉన్నాడు. ‘నాభర్త అప్పటికే ఇంటికి వచ్చివుండకపోతే పాపను అట్టి పెట్టుకునేదాన్ని’ అన్నది ఆమె.

ఇక ఆమె నాకు అవసరంలేదన్నాడు. ఆమె భర్త న్యాయస్థానంలో. న్యాయస్థానం ఏమిచెయ్యాలి యీ పరిస్థితులలో.

ఆ వడతి తల్లి లో మూడై, ఏదో ఒక యేర్పాటు చేయడానికి వీలగా నిచ

రణను మరో మూడువారాలు న్యాయస్థానం అధ్యక్షురాలు లేడీ బర్మాన్ వాయిదా వేశారు.

న్యాయస్థానంలో మూర్ఖపోయిన భర్త

లాగి డైరరు బ్లాక్ బర్న్ తన భార్య ప్రిటీషియాని చంపాడు. పత్య జరిగే నాటికి ఆమె గర్భవతిని న్యాయ స్థానంలో వివరించినప్పుడు బర్న్ మూర్ఖపోయాడు.

బ్లాక్ బర్న్ వయస్సు 27 సంవత్సరాలు. మార్నిలో అతని భార్య పరారీ అయినది. తుపాకీతో రెండుపార్లు కాల్చి భార్యను చంపాడని బర్న్ మీద నేరారోపణ. కాల్పులు వినిపించిన కొంతమంది ప్రిటీషియాకు సహాయపడానికి నేరం జరిగిన చోటికి వరు గెత్తారట.

వాళ్ళాలంలో బ్లాక్ బర్న్ ఇట్లా చెప్పాడు: ‘నా భార్య అంటే చాలా యిష్టం నాకు. నేను కొంచెం మోటు మనిషినని నా భార్య ఎప్పుడూ అంటూండేది. మరి

ఏమి చెయ్యనూ? మరెవరూ నన్ను పెండ్లి చేసుకోదానికి ఇష్టపడలేదు.’

నేరం చేయలేదని వాదించాడు బ్లాక్ బర్న్. సెనెక్స్ విస్సెజెన్ విచారించ నున్నది ఈ హత్యాభియోగాన్ని.

తండ్రిపై దావావేసిన తనయుడు

66 సంవత్సరాల వయస్సువాడైన తన తండ్రితో తన భార్య వ్యభిచరించినదని మైకేల్ ఇలియట్ ఆరోపించాడు న్యాయ స్థానంలో. నేరం రుజువైనదని విడాకుల న్యాయస్థానం నిర్ణయించి, ఇర్దులనుకూడా ఇప్పించినది.

మైకేల్ ఇలియట్ వయస్సు 32 సంవత్సరాలు. అతని భార్య వయస్సు 27 సంవత్సరాలు. వ్యాజ్యంలో మైకేల్ ఇలియట్ చేసిన ఇర్దులను కూడా ఇవ్వవలసినదిగా అతని తండ్రి లెఫ్టివెంట్ కమాండర్ ఫిలిప్ జాన్సను న్యాయస్థానం ఆదేశించినది.

వి. ఎన్. అవధాని

మందలల్ల ధర్మము

మన పూరి సహాయులు కొన్ని వరాశిమ ధర్మానూ, జనులందరూ పాథరణంగా అనుసరించవలసిన కొన్ని ధర్మాలనూ ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి.

ఇవి ధర్మశాస్త్రాలలోనూ ఇతరాలైన, పురాణాలలోనూ కానవస్తాయి.

శాస్త్రాలలో చెప్పబడిన యీ ధర్మాలు వేదములను అనుసరించినే కాని, ఎవరికి తోచినట్లు వారు కల్పించినవి ఎంత మాత్రమూ కావు. 'వేదో ధర్మమూలం' అనే ధర్మ మాత్రం యీ విషయాన్ని తెలుపుతున్నది.

ఈ ధర్మాలు యుగయుగాల వాటివి!

ధర్మాలన్నీ కొన్ని కట్టుబాట్లకు సంబంధించి వుంటాయి. ఆ కాలపు జనుల పరిస్థితులను బట్టి యేర్పడిన ఆ ధర్మాలను ఇప్పటికీ మనం అనుసరించవలసిందేనా?

ఇప్పటి కాలం వారికి అవి అనుకూలంగా వుంటాయని చెప్పగలమా?

కాలం మారిపోతూ ఉంది. క్షణక్షణానికి మానవ జీవితంలో ఎన్నో మార్పులు వస్తున్నవి. మానవుడు పురోగమించడానికి ప్రయత్నించాలి కాని తిరోగమించడానికి ప్రయత్నించడం పరికాదుగదా!

ఇవి ఆలోచించవలసిన విషయాలే!

'మా తండ్రిగారు తప్పించిన నుయ్యి' అనే అభిమానంతో ఆ సూతిలోని ఉప్పు నీటినే తాగుతూ తృప్తిపడతామా? లేక మరో సూతిలోని మంచినీటిని తాగుతామా?

మార్పు అనేది ప్రకృతికి సహజమైన గుణం! దానికోసం మనం ప్రయత్నించనక్కర్లేదు. దానంతట అదే ఏదోవిధంగా వస్తుంది.

అలాగే ధర్మాలలో కూడా మార్పు సహజమే!

అయితే—ధర్మాలన్నీ మారనవసరంలేదు. కొన్నిటికి మార్పు అవసరం: కొన్ని యథాతథంగా—అంటే మార్పు లేకుండా ఉండవలసినదే!

'సత్యాన్నే పరికవలెము (సత్యం వది); ఇతరుల సొమ్ము అపహరించకూడదు (న వరస్య మపహరేత్)' అనే రీతి వేద ప్రాక్తాలైన ధర్మాలు మారనవసరంలేదు. మారకూడదు కూడాను.

ఏకాలంలోనూ 'సత్యం పరిక కూడదు' ఇతరుల సొమ్ము అపహరించాలి' అని నాగరిక ప్రపంచంలోని ఎవ్వరూ చెప్పరు. అన్ని మతాలవారూ అన్ని కాలాల్లోనూ ఉత్తమ ధర్మాలను పాటిస్తూనే ఉంటారు.

కొన్ని ధర్మాలు—అంటే తోక వ్యవహారాలకు సంబంధించే మారవచ్చును.

(గ్రామసీమల్ని ఏర్పరచడానికి—సరిహద్దులు మట్టు లోతుగా తవ్వి రాళ్ళు, యెముకలు, ఊక, భూడిద, చిల్లపెంకులు, బొగ్గులు మొదలైన వాటినివేసి, కప్పి వెయ్యాలని ధర్మశాస్త్రాలలో ఉంది. ఎంత కాలం అయినా అవి భూమిలో కలిసి

పోకుండా అలాగే ఉండడమే దీనికి కారణం. పై వస్తువులే కాదు. కొలాన్ని అనుసరించి భూమి భక్షించకుండా వుండే వస్తువులను గ్రామసీమలో కప్పివేసి ఉంచవలెనని.

'యాని చైవం ప్రకారాణి

కాలద్బూమిర్న భక్షయేత్,

తాని సందిమ సీమాయాం

అ ప్రకాశాని కారయేత్.'

అనే శ్లోకం తెలియజేస్తూ ఉన్నది.

కాని, యిప్పుడు కొలతలు మొదలైన సులభ పద్ధతులు నరిపాద్దు నిర్ణయానికి ఏర్పడి ఉన్నందున—వయి ధర్మశాస్త్ర విషయాన్ని పాటించనక్కరలేదు.

ఇదే విధంగా గురుకుల వాస పద్ధతిలో కూడా మార్పు రావలసిందే! పూర్వం చాత్రులు తొలిదండ్రులను విడిచి పోయి, ఒక్క గురువునే ఆశ్రయించి విద్య చేర్చుకునేవారు. విద్యార్థులకు ఆహార విహారాలలోనూ, విత్యక్తత్యాలలోనూ ఎన్నో నియమాలున్నవి.

ఈ కాలంలో విద్యార్థులు అనేక విషయాలను తెలుసుకోవాలి అందుకోసం చాలమంది గురువుల దగ్గర విద్యను అభ్యసించాలి. ఆయా విషయాలు నేర్చుకొనుటకై తగిన పరికరాలూ, అవీ కావలసి ఉన్నవి. కొన్ని విద్యలను నేర్చుకొనుట చాలా దూర ప్రాంతాలకు పోవలసి ఉన్నది. అందువల్ల పూర్వ పద్ధతులు తగవు. వారి నియమాలూ, విద్యా పద్ధతులూ మారాలి. ధర్మశాస్త్రాలలో ఈ విషయంలో చెప్పబడిన ధర్మాలు పూర్తిగా మారిపోవాలి. చాత్ర పద్ధతులు అనుకూలించవు.

ఈ రీతిగానే సాంఘిక ధర్మాలలోనూ మార్పు అవసరమే! సంఘంలో సంకుచితత్వం తగ్గుతూ, వికార దృష్టి వ్యాప్తికి వస్తున్నది. వెనుకటి ధర్మాలనే అంటిపెట్టుకుంటే ప్రపంచం దృష్టిలో మనం అనాగరిక యుగానికి చెందినట్లు కనబడగలం

సత్యం, అహింస, అస్త్రేయం—మున్నగు వాటికి మార్పు ఉండదు. సంఘాభ్యున్నతి దృష్ట్యా ఆయా సమయాల్లో నిర్ణయించబడిన ధర్మాలు దేశ, కాలానుగుణంగా—పురోగతికి అనుకూలంగా మారడం మేలే!

శ్రీమతి నాసర్ గురించి చాలా మందికి తెలియదు

అబ్దుల్ గమాల్ నాసర్ అమాంతంగా తన ఉద్యోగం పోగొట్టుకున్నాడనుకోండి -- ఆయన భార్య శ్రీమతి తాహియా ఈజిప్టు లోనే ఉండిపోయినా ఎవరూ గమనించక పోవచ్చు!

ఆవిడ ఎలా ఉంటుందో చాలామందికి తెలియదు.

'ఆమె సాధారణం ఒక 'చెలికత్తె'లో కెయిర్ బజార్లలోకి వెళ్లి సామాను కొనుక్కుంటూ ఉంటుంది. తన మనవల, మనన రాళ్లకి బట్టలుకొంటూ ఉంటుంది -- తను ఇంట్లో తయారుచేయ్యనివి. ఆమె పాశ్చాత్య పద్ధతిలో వస్త్రాలు ధరిస్తుంది. అతి సామాన్యమయినవి కొంటూ ఉంటుంది,' అని ఆమెని గురించి పోలీస్ ప్రెడరిక్స్ రాసింది.

శ్రీమతి నాసర్ సంగీత కచేరీకి, నాలుకాలకి, నృత్య ప్రదర్శనలకి వెడతూ ఉంటుంది. కాని, అధ్యక్షుని నతిమణిగా కాదు దారిలో వెడతూ, వెడతూ ఒక చిన్న కేఫ్ లో కాఫీ, కేక్లు తీసుకుంటూ ఉంటుంది. తన భర్త పెద్ద ఉపన్యాసాలు ఇస్తూ ఉంటే వేదికమీద కూర్చోదు. ఎక్స్కల్యూజివ్ ఒకమూల కూర్చుంటూ ఉంటుంది! 1956 లో, 'నూయేజ్ మాది' అని నాసర్ చెప్పినప్పుడు ఆమె ఆయన ఉపన్యాసం ఇస్తున్నచోటికి దగ్గరలోనే ఉన్న ఒక భవనం బాల్కనీలో కూర్చుని ఉంది!

1959 దాకా తాహియా నాసర్ రెండే రెండు 'అధికార'యుతమయిన విందులకి వెళ్లింది. ఫరూక్ రాజ్ పరిపాలనలో వ్యభిచారం మరీ ఎక్కువ అయిపోవటం చేత నాసర్ అధికారంలోకి రాగానే పరిపాలకుల భార్యలు వీలయినంతదాకా సభలకి రాకుండా ఉంటే మంచి దన్నాడు. శ్రీమతి తాహియాకి ఈ సూచన బాగా వచ్చింది అధ్యక్షుడయిన మొరటో ఎన్నోసార్లు నాసర్ పెద్ద పెద్ద విందులు చేసినప్పటికీ ఎప్పుడూ సతీసమేతంగా కనిపించేవాడు కాదు. ఇతర

అధికారులు కొందరు భార్యలతో మురిసిపోతూ ఉండేవారు.

1959 లో ఆమె యుగోస్లావియా వెళ్లింది. ఈజిప్టులో ఆమె టీటీ దంపతులతో తీసుకున్న బొమ్మ ఒక్కటి ప్రతికలలో వడలేదు. 1960లో ఆమె ఇలియోపియా వెళ్లింది; అక్కడ హాయిలె సెలాప్పీతో బొమ్మ ఒకటి ప్రతికలలో పడినా, ఆమె ఎవరయిందీ ప్రతికలలో పేర్కొనలేదు!

1964లో నీకీతా కుశ్నేవ్ వచ్చినప్పుడు మాత్రం ఆమె పాత అలవాట్లని మార్చుకోవలసి వచ్చింది.

నాసర్ దంపతులకి అయిదుగురు పిల్లలు కుమార్తెలు హొదా, మోనా ఇద్దరు

రికీ వివాహం అయింది. కొడుకులు బాలెద్, అబ్దుల్ హమీద్ హాజీమ్ ముగ్గురూ సెకండరీ స్కూల్ లో ఉన్నారు. శ్రీమతి తాహియా ఇప్పుడు నలభయ్యో వధిలో ఉంది.

ఆమెకి కుటుంబసని, సంగీతం అంటే ఇష్టం ప్రతినెలా ఈజిప్టు అధ్యక్షుడి ఇంట్లో నాసర్ పాత స్నేహితులు -- అందరూ సామాన్యమయిన ఉద్యోగాలలో ఉన్నవారు -- కొందరికి విందు ఇరుగుతుంది. సామాన్యజనం ఏమనుకుంటున్నారో ఈవిధంగా నాసర్ కి తెలుస్తుంది. ఈ విందులపైటిలోమా శ్రీమతి తాహియా నాసర్ పాతొంటుంది

— ఏన్ థామ్స్ బి. జి. నో గ్రాస్ (ఇర్రాఫా)

డాక్టర్ కబుర్లు

పాముకాటు

పాము కాటుకి చికిత్స గురించి నిపుణులు ఎప్పుడూ వాదించుతూనే ఉంటారు. కాని, కరిచిన చోటు వక్కనే గాటువేసే రక్తం పీల్చడం కన్నా 'అంబ్ నాట్' చికిత్సే సుచిరమనిస్తుంది.

ఒక సెన్సలివ్ 15 లాపాపాము కాటుతిప్ప వారికి, 20 'స్కింగ్' అనే జంతువు కాటు తిప్పవారికి ఈ అంబ్ నాట్ వాటర్ చికిత్స ఇచ్చాడు. దాగా పనిచేసింది. పాము కరిచిన భాగాన్ని వెంటనే అయిస్ గాటర్ లో పెడితే విషం రసాయనిక శక్తితో తగ్గి ప్రహేళిక దాన్ని ఎదుర్కొనే శక్తి అధికం అవుతుంది.

పాము కరిచిన చోటికి కొంచెం పంపాగా, గుండె పంపాపుకి, ఏదయినా బిగించి కట్టాలి. అంబ్ నాట్ చొరకే దాకా దీనిని ప్రతి అంబుడు నిమిషానికి వదులు చేసి బిగిస్తూ ఉండాలి.

అంబ్ నాట్ ఎలా తయారు చేయాలి? సగం అంబ్, సగం వీరూ ఉండాలి. ఇది బాధ కలిగించేటంత చల్లగా ఉంటుంది. కాని అవసరం. (ఉప్పునీరు వాడరాదు. పుళ్లు వడవచ్చు.)

అంబ్ నాట్ లో 5 విషాసేలు ముంచివని అర్థాత 'సిల్' తీసివేయాలి కాని, అంబ్ నాట్ చికిత్స మాత్రం ఆనకుండా 24-36 గంటలు పాటు తర్వాత, పాటాత్తూ అంబ్ నాట్ చికిత్సయ్యాలి.

అంటే, ఇంతలా జరుగుతున్నది

5.

సేపూ వయద్యుడి (టీవీఎంట్ అవసరమనివారు! అదీ ఉండాలి. హెచ్. ఎల్. రైన్ సోన్ కాపీరయలు)

రాణి అహల్యాబాయి

☐ పనికిలతో కల్గ గొప్పనీతి రాణి అహల్యాబాయి

— స్వామి వివేకానంద.

[అది 1754 ఆ. సా.తం. మరాఠా సామ్రాజ్యం యుద్ధాలతో ఉడికి పోతున్న రోజులవి. ఒక సైనిక గుడారంలో ఇందోర్ రువోదాయన మల్హారన్ హోల్కర్ కుమారుడు ఇందోర్ ప్రమాద వశాన మరణించాడు భార్య అహల్యాబాయి కూడా అదే గుడారంలో వుండి భర్త మరణించిన తరువాత ఆమె 'సహగమనానికి' ఏర్పాట్లు చేసుకున్నది.]

‘హా చిన్ని కుమారుడు చావుతో అంతా శోక రుజువోర్ మునిగిపోయాను. నువ్వు సహగమనాన్ని చేస్తూ మరణంతగా నన్నెందుకు

బాధపెడతావు? నేనా ముసలివాడినయి పోయాను. నీ అయిదేళ్ల బిడ్డను వంశ శ్రీంచే వారెందులూ? అంతకంటే ఎక్కువగా, నీ పిల్లలతో సమానమైన వేసకువేం ఇందోర్ ప్రజల్ని ఏం చేయ దల్చుకున్నావు? నా ఒక్కగా నొక్క కొడుకు పోయాడు. నువ్వు కూడా సహగమనం చేసేస్తే నా బ్రతుకు ఏం కాను?’

— మల్హారన్

[మల్హారన్ అంటే అహల్యాబాయికి అమితమైన ప్రేమ. అతనిమాటలు ఆమెను కరిగించి వేశాయి. అహల్యాబాయి విధవ కాక ముందునుంచి ఆమె తెలివిశీటల్ని మల్హారన్ గ్రహించాడు; అందుకే ఆమెకు పరిపాలన గురించిన కొన్ని ముఖ్యవిషయాలను

నేర్పించాడు. ఆమెకు నయివ్వంలో నిలా మెలగాలో చెప్పాడు. ఆమె అర్హతను అన్ని విధాలుగాను గుర్తించిన వాడవడంవల్ల తన తర్వాత రాజ్యానికి సరయిన పాలకురాలు అహల్యాబాయి అని నిశ్చయించు కున్నాడు మల్హారన్.]

‘ఓ మహోయులారా! నేను మరో కొద్ది నిమిషాల్లో మరణిస్తాను. వా కోడలు అహల్యాబాయి నాతర్వాత ఈ రాజ్యానికి మహారాణి అవుతుంది. నామనడు పెరిగి పెద్దనాడై రాజ్యార్హతను పొందేవరకు వాకోడలే మీకు మహారాణి. మీకవ్వ సుఖాలను చూడడంలో అహల్యాబాయి ఏమైనా లోపం చేస్తుందేమో నని ఏమాత్రము సంకోచించవద్దు’

— మల్హారన్

[అహల్యాబాయి పరిపాలనా బాధ్యత వహించిన కొన్నేళ్లకు ఆమె కుమారుడు చనిపోయాడు. 1695 వరకు ఆమె పాలించింది. నయివ్యాన్ని నడవడానికి తుకోజీ అనే అతన్ని అధిపతిగా నియమించింది. పొద్దు పోయే పరకు దర్బారుపథులు చూసుకుంటూ వుండేది ఆమె పరిపాలించినంత కాలమూ యుద్ధాలుగాని, అల్ల కల్లోలాలు గాని ఆరాజ్యం దరిదాపులకి వచ్చేవికావు. చక్క రాజ్యాలు అనూయవడేలా ఆమె పాలించింది.]

‘మరాఠా అధినేతలయిన ఓ పీష్వెల్లారా! మీరు మా రాజపుత్ర స్థానం విూదికి దండ యాత్రలు ఎప్పుడు కట్టిపెడతారు? మీ సోదరి అహల్యాబాయి మార్గాన్ని ఎందుకు అనుసరించరు? ఆమె రాజ్యంలోనే కాకుండా మీ మా రాజ్యాల్లోని అశాంతిని కూడా ఆమె చక్కబరచడానికి ప్రయత్నిస్తూ వున్నది. మా రాజపుత్రులే ఆమెను ‘తిల్లి’ అని పిలుస్తున్నారు.’

— రాజపుత్రులు

[పరిపాలనా పరంగా అహల్యాబాయి నిస్సాక్షికమైన రాణి. దయ, కరుణ ఆమెకు ఆభరణాలు.]

‘తన రాజ్యాన్ని పాలించుకోవడంలో అహల్యాబాయి సాధించిన విజయం అత్యద్భుతమైనది.’

— (భారతదేశచరిత్రలో) సర్ జాన్ మాల్ కోమ్స్.
[అహల్యాబాయి ఉదార హృదయం దేశ

వారలలో వనిత

శ్రీ సిక్కిం మహారాణి గృహస్థీ చోగ్యాల్ భారతదేశంలో వ్యవసాయం చేయడం ఈ వారం ప్రధాన వార్త.

కుమారి హోజ్కూక్ అమెరికన్ మహిళ, ఆమె సిక్కిం చోగ్యాల్ ని, వివాహం చేసుకున్న తర్వాత గృహస్థీ అయింది.

రాజదంపతులకు మద్రాసులో ఘన మైన సన్మానం లభించింది. మద్రాసులోని ముఖ్య ప్రాంతాలను, మహాబలిపురం, కంచి, తిరుచినాపల్లి, తిరువార్ మయూర్, తంబావూరులను వారు సందర్శించారు. మాజీ రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాధా కృష్ణన్ ని కల్పకాని ఆయనతో సంభాషించారు.

మద్రాసు రాష్ట్రంలోని శిల్పాలను, ఆంధ్ర యాలను దర్శించి ప్రాచీన హైందవ శిల్ప కళా ప్రాశస్త్యాన్ని గృహస్థీ కొనియాడారు. ఎనిమిదో శతాబ్దంలో పల్లవ రాజైన రాజసింహుడు సముద్రతీరాన నిర్మించిన దేవాలయాన్ని కొంచెపురంలోని వరదరాజస్వామి దేవాలయాన్ని, స్వామివారి ఆభరణాలను తిరుచిరాపల్లిలోని గ్రాండ్ ఆనికట్ ని, రాతి దేవాలయాన్ని దర్శించారు. దేవాలయాధికారులు రాతి దేవాలయం సమూహా బొమ్మని రాజదంపతులకి బహూకరించారు. అక్కడ ఉన్న కగిళాల చోళుని విగ్రహాన్ని కూడా వారు మోచారు. తిరువార్ మయూర్ లోని కళాక్షేత్రాన్ని సందర్శించి అక్కడ భరతనాట్య ప్రదర్శనను తిలకించారు.

రాజదంపతుల గౌరవార్ధం మద్రాస్ గవర్నర్ విందుచేశారు. ‘దీపపు సమ్మే’ను వారికి గవర్నర్ బహూకరించారు. ప్రభుత్వం తరపున గృహస్థీకి నగిషి చెక్కబడిన దీపపు కుందిని బహుమతిగా యిచ్చారు.

— తస్కర్

మంతటికీ తెలుసు. కాశీ నుంచి రామేశ్వరం కలకత్తా నుంచి కాశీకి నిర్మించిన జాబ్ అనందింప జేసింది. ఆమె బ్రతికున్న వరకు ఉన్న ధర్మ సంస్థల్లో ఆమె పాత ఎప్పటికీ మరవరానిది | రోజుల్లో ఎంతో గవురవాన్ని అందుకున్నది. ఎంతో అధికమైనది. కాశీ విశ్వేశ్వరుని 'అనాటి లహరి'లతో పరిపాలన ఇప్పుడు దేవతగా పూజించవలసిన వనిత!

దేవాలయాన్ని మార్చి సామంతాదుని దేవాలయంగా మార్చి కథలాగ కనిపిస్తుంది. ప్రభు — డిప్యూటీ సర్కిల్ ఇండియాలో యాన్ని ఆమె సునర్షిరింప జేసింది త్యాన్ని అంత గొప్పగా నిర్వహించి ప్రజల్ని జనపదాల్లో నెహ్రూ. — వి. సు. ●

మా కుటుంబ ఆరోగ్యముకోసం విటమినులు మరియు ఖనిజములు ఆవశ్యకం.

ఇవి చాలినన్ని వారికి లభించుచున్నవా?

క్రాంత విమగ్రాన్ మల్టిపుల్ విటమినులు-ఖనిజముల బిల్లు!

విటమినులు మరియు ఖనిజముల లోటు మీ కుటుంబ ఆరోగ్యమును పాడుచేయును. అలసట, జలుబు, అకలి మందం, నీరసము, శరీర వ్యాధులు మరియు వర్ష జబ్బులు... ఇవి ముఖ్యవశ్యకమైన విటమినులు మరియు ఖనిజముల లోటు వల్ల సామాన్యంగా సంభవించుచుండును.

అహా క్రాంతమైన క్రాంత యోధుని తయారేయబడు ఆహారములందు సహజము ఇంకా ఈ విటమినులు, ఖనిజములను గురించి తిరుగు లోపం కలుగును. మనమైన, పుష్టికర ఆహారమంతయు సంతులితమైన ఆహారము కానేరదు. అనేక విధాల ఆహారములందు విటమినులు ఖనిజముల లోటు వుండును. అట్టి సందర్భంలో మీ కుటుంబము ముఖ్యవశ్యకమైన విటమినులు, ఖనిజములు అన్నియు — సరిమైన మోతాదులలో పొందుచున్నారని మీరు ఎట్లు నిర్ధారణ చేసుకోగలరు?

మీ కుటుంబములో ప్రతి ఒక్కరికిన్ని ఈ ముఖ్యవశ్యకమైన పుష్టికర పదార్థములను వారికి కావలసిన మోతాదులలో దాడిగా లభించుచుండుటకు వారికి విమ్ గ్రాన్-స్క్విబ్ మల్టిపుల్ విటమినులు - ఖనిజముల బిల్లు ఇవ్వండి. రోజుకి ఒక్కటి ఈ ఆరోగ్యకరమైన అంబులును నేటి నుండిమే ఎందుకు ప్రారంభించుకొనడం?

విమ్ గ్రాన్ లో పదకొండు ముఖ్యమైన విటమినులు, ఎనిమిది ఖనిజములు సరిమైన మోతాదులలో వున్నవి. ఎల్లవి రక్తజలములను వృద్ధి పరచి, శక్తిని కలిగించుటకు ఐరన్. ఎముకలను, నోళ్లను దృఢముగా నుంచుటకు కార్షియము, జలుబును నిరోధించే శక్తిని ఇలవరచుటకు విటమిను సి మంచి నేత్ర రక్షికి మరియు ఆరోగ్యవంతమైన శరీరమునకు విటమిను ఎ, అకలిని పుట్టింది అంతర్గత శక్తిని పెంపొందించుటకు విటమిను బి12, అంతేగాక మీ కుటుంబ ఆరోగ్యము నిమిత్తం అవసరమైన ఇంకా యితర ముఖ్యమైన పుష్టికర పదార్థములు గలవు.

విమ్ గ్రాన్ ఒక్క బిల్లు ఖరీదు సుమారు 13 పైసలు మాత్రమే. మీ కుటుంబ ఆరోగ్యము కోసం విజంగా అహా స్వల్ప ఖర్చు. ఈ దినమే విమ్ గ్రాన్ కొనండి — ప్రతి దినమూ విమ్ గ్రాన్ తీసుకోండి.

విమ్ గ్రాన్® విమ్ గ్రాన్ ఒక్క బిల్లే

దీని మునకు
మాకు పుష్టికరం

SQUIBB SARABHAI CHEMICALS

● ఆ. ఆర్. స్క్విబ్ & సన్స్, ఇన్కార్పొరేటెడ్
వారి రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కును రిహ్మాంగ్ దీని
పై పెన్సిల్ లివెన్యూగడతల తరంగం ప్రతిబింబం
ప్రచురితం చేయబడినది

Shilpi SC 256 TEL.

డి. జి. పి, గునుపూడి

బాధకు బాధ్యతను అని వాదనసంబంధమేమిటి? బాధను ఆధారం చేసుకుని బాధ్యతను విస్మరించ వచ్చా?

హక్కు-కి బాధ్యతలకి ఉండే సంబంధమే కాని అన్ని బాధ్యతలూ బాధకా. కొన్ని తీయని బాధ్యతలు కూడా ఉంటాయి తప్పక. ఇక విస్మరించ ఉంట్లావా? ముల్లు గుచ్చుకుంటే బాధ ఆధారం అని నీవేమందు అన్ని బాధ్యత విస్మరిస్తారా ఎవరైనా?

సి. ఎన్. ఎల్, సామర్లకోట

ఆర్థికంగా సమానత్వాన్ని పొంది ఎవరి స్వీకారం వారు మానుకొనే ఈ రోజులలో ఇంకా ఈ స్త్రీ పురుషభేదం ఎందుకు మిగిలి ఉంది?

ఆర్థిక సమానత్వం అనేది ఇంటే ఆర్థిక మానవత్వం పరితం. ఇక స్త్రీ పురుష భేదం అంటూ దైనికం. కొంపనీ 'మగవాళ్లు పిల్లల్ని కలనే' అంటే స్త్రీ జన్మభువనం వదుల మీరు?

ఎ. ఆర్, విశాఖపట్నం

విద్యార్థులకు నేటి సంఘంలో కల అర్హతమేమిటి? హక్కులేమిటి?

పదుపుకునే కుర్రవాళ్లకి చదివేదునే అర్హత నిన్ను ఇకపోతే హక్కు అంటారా? సంపాదనా పరులు కాని విద్యార్థులు తండ్రి చాలు దీడలే వారికి బాధ్యతలేగాని హక్కులు చాలాతక్కువ ఉంటాయి

కుమారి ఇ. బరంపురం

డాన్సు స్పాన్సర్షిప్ కేసం ఎలా దరఖాస్తు పెట్టుకోవాలి?

రాష్ట్ర సంగీత నాటక అకాడమీ వారికి వ్రాస్తే వివరాలు పంపిస్తారు.

శ్రీమతి హెచ్. ఆర్. భూపాల్

సమాధానాలు యితరులను ఎగతాళి చేస్తున్నట్లు ఇస్తారెందుకు?

ప్రశ్ననుపట్టి సమాధానం ఉంటుంది. అయినా అమాత్రపు వేళాకోళం కూడా భరించలేరా? నా సమాధానాలలో వ్యంగ్యం ఉండవచ్చు, సున్నితమైన హాస్యం ఉండవచ్చు అసహన ముకు వుండదు.

శ్రీమతి ఎం. ఆర్, కడప

ఈ ఊళ్లో మంచిస్కూళ్లు లేవు మామూలు పంపించి కాన్వెంటులో పిల్లలని చదివించాలని. మావారు ఒప్పుకోడం లేదు.

ఉన్నవాళ్లో ఎప్పటికైనా సరిపెట్టుకోక తప్పదు. ఒక్క కాన్వెంటులలో తప్పించి పిల్లలకి అక్షరం ముక్క రాదన్న అపోహ పదిలి. పొయగా పిమ్మల్లోనో పిల్లలని చేర్చించండి.

హెచ్. కె. పి, స్తంబరి పల్లి

నేడు విరివిగా వెలువడుతున్న పాకట్ పైజా సాహిత్యంపై మీ అభిప్రాయం రెండుముక్కల్లో చెప్పండి.

అందరూ చదువుతున్నారు!

కుమారి వి. కె, ఆత్మకూరు

జన్మలో పెళ్లి చేసుకోకూడదని భీష్మించు కున్న వ్యక్తులకూడా ఒక సమయంలో మూడుముళ్లు వేయడానికి క్షణం కూడా ఆలోచించరు. ఈ మార్పు ఎలా వస్తుంది?

కళ్యాణం వచ్చినా కక్కొచ్చినా ఆగడన్న సామెత ఇందుకే పుట్టింది చిట్టితల్లి దీప్తి ముహూర్త బలం అని కూడా అంటూ ఉంటారు.

కె. ఎన్, భర్గూరు

తాము చేస్తున్నవనే యితరులు చేస్తున్నప్పుడు కునిమర్క చేస్తారెందుకు?

'నేవ్వేస మాటలువిని, చేసే చేతలుమాను' అని కద! తన వెనక నలుపు వుండన్న సంగతి గురివిండ గింజ ఎన్నటికీ గుర్తించదు!

కె. టి., కె. కె, జయపురం

కో-ఎడ్యుకేషన్ పై మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

అదే ఉంటే ఆడపిల్లల వెర్రివేషాలు అబ్బాయిల అల్లరి చాతాముకు తగ్గిపోతాయిని నా విశ్వాసం.

కుమారి జి. ఆర్, రాయకుదురు

నోటితో మాట్లాడుతూ, నోసటితో వెక్కిరించే మహిళలే ఎక్కువ అంటే నమ్ముతారా?

అదొక కళగా ఆడవారు పెంపొందించారు. వచ్చుక పోవడం ఎలాగో అందుకేగా ఆడవారి పూటలకు అర్థాలు వేరు అన్న నానాడి వచ్చింది!

టి. కె, హైదరాబాదు

రోడ్డు విగర వెడుతున్న అమ్మాయిలని పిచ్చివాళ్లేకూడు, ఆఖరికి పెద్దవాళ్లు కూడా నెక్కి తిరిగి చూస్తారేం తలతిక్క?

చూడడం అన్నది సహజమే. కాని అసభ్యకరమైన కాపెంటాలు ప్రతిపాదించడం సహితం కానిది.

ఎన్, విజయవాడ

లోకంలో మనుష్యులు (ఒక్క పిచ్చివాళ్లు మినహా) ఇతరులను చూసి నవ్వుతారేగాని తమని చూసి నవ్వుకోలేరు ఎందుచేత?

తమలోపాలు తెలుసుకుని నవ్వుకోకగినవాళ్లు అటు మహా జ్ఞానులో, ఇటు పిచ్చివాళ్లోకావాలి. సామాన్య మానవులు ఈరెండు తెలిగలకే మధ్య ఉగిసలాడేవారే.

వి. వి. ఎన్. ఎమ్, కొత్తగూడెం

స్త్రీ స్వతంత్ర భావాలకల్గి, వివాచ సంస్థలో కూడా తన అభిరుచులు ఆచరణలో పెట్టాలనుకొంటున్న సమయంలో ఒక స్త్రీని తన భర్తకు ఇష్టమైనట్టుగా ఉద్యోగం చేయవద్దని సలహా యివ్వడంలో ఆంతర్యం ఏమిటి?

దాన్లో పెద్ద ఆంతర్యం ఏముంటుంది మూర్తి గారూ, తన అభిరుచులకు అనుగుణ్యంగా వివాహం చేసుకొన్న స్త్రీకూడా భర్త అభిరుచికూడా పాటించే పాటి యంగితం కల్గివుందని నానమ్మకం. నంసారం రెండు చక్రాల బండి జీవితమా గతుకులరోడ్డు. సాఫీ ప్రయాణానికి కష్టనం చక్రాలయినా-భార్య భర్తలెనా- సమానంగా దోర్లీని ప్రధానం కదా?

ఎ. ఎన్. జి, భాన్స్వాడ

ఈ రోజులలో మృత్యువుకు భయపడని మానవుడు దేనికి భయపడాలి? దైనందిన జీవితాన్ని తలుచుకుని.....

జి. అనంతపురం

కలం పేర్లు పెట్టుకోవడం తప్పు టారా?

తప్పులేదు ఆ కలంపేరుతో వ్రాసారాయినారి విషయంకాక స్వంత ఉత్తరం వ్రాస్తే చాలా! (ఇరుగు పొరుగు వారినే ఇరికించే ప్రబుద్ధులే ఎక్కువగా కనబడుతున్నారు!)

ఎమ్. కె, తెనాలి

మానవునికి మంచి, చెడు తెలుసు. కాని చెడుచేసినట్టు మంచి చేయలేదు. దానికి కారణం ఆతని బలహీనత? దేవుని అనుగ్రహమా?

మాటా మంచి చేయని దేవుని అనుగ్రహాన్ని ఎందుకు ఇంపిస్తారు. మానవుని బలహీనతే అనండి.

జి. వి. ఎల్, చిన్నగంజాం

(స్త్రీ, వతి అడుగు జాడలలో నడవాలంటారు. కాని భార్య భర్తకు అడుగడుగునా సలహాల్ని మంత్రిత మేలగా లంటారు. ఏది అనుసరించాలి ?

ఏది అనికాదు, ఎప్పుడేది సరేతే అప్పుడొక వద్దటి అనుసరించాలని పురుషునికి భార్య వనిషి రంబో దాని అయితే సలహాలకు మంత్రిత జీవన మాధుర్యం ఏవిచూపడానికి రంభో అయితే కష్ట పుఖాలు సంగం భరించడానికి భూమాశ అన్నారు

ఎ. ఎల్. ఎన్, టిల్లాపూర్

మోధువారిని హృదయం చిగురించే ఆశ ఉందా ?

హృదయం ఎప్పుడూ మోధు వారదు. కొత్త చిగుళ్లు తొడుగుతూనే ఉంటుంది, ఆకులు రంబూనే ఉంటుంది.

సి. ఎన్, వైరా

సునిషిలోని సద్గుణంగాని, దుర్గుణం గాని ఎప్పుడు బయట పడుతుంది ?

ఏమిటాడు కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు సద్గుణం, సుఖపడుతున్నప్పుడు దుర్గుణం బయట పడింది లోకం పోకడ!

బి. ఎల్. సి, విజయవాడ

ఏమండోయి గయ్యాళి భార్యలతో వేగే భర్తలకు మీరు ఇవ్వే సలహా ఏమిటి ?

ఓర్మివహించునాయనా! అని సాక్రటిస్ భార్య అయిన జాంధిపి గురించి వివరేదా? ఒకసారి స్నేహితులతో కూర్చుని సాక్రటిస్ చర్చిస్తున్నాడు లోపలి నుంచి భార్య గంటకీకా తిట్టి పోతుందట. చివరికి భార్యకే ప్రాణం విసిగి ఓ బాప్సీళ్ళు తెచ్చి వాళ్ళమీద గుమ్మరించినట్లు అసలు సాక్రటిస్ ఏమన్నాడో తెలుసా? “ఉరిమిన చేపం ఎర్పించకుండా పోతుందా నాయనరాధా!”

వి. మ. ల, ఉమెన్నకాలేజి. బరంపురం

ఎవరైనా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు యిస్తున్నారంటే చాలు ప్రేమ, పెళ్లి, పిల్లలు గురించే అడుగుతారు. ఇవన్నీ ఎవరికీ వాళ్ళ తమతో ఉంచుకోకుండా బయట పెడతారెందుకు ? ముఖ్యంగా ‘లవ్’ గురించే లక్ష ప్రశ్నలు!

అడిగేవారికి చెప్పేవారు లోకుల అన్నది ఎప్పుడూ వివరేదా ప్రెంట్స్! సరదాగా కబుర్లు చెప్పేవాళ్ళు, ఇంటిదగ్గర వింతగా జీవిత రహస్యాల సత్యాలు చెప్పకల్గిన పెద్దలు, తెలిసి తెలియని మియాలలో సతమతమయే మనస్సులే— ఈ ప్రశ్నలు వేసుకొని ప్రజల కారణాలు ప్రేమంటే సినిమా లోలాగే అనీ, పెళ్లి అంటే సినిమాలోలాగే అని యువతీ యువకులు తల పోయడం, పిల్లల పెంపకం ఏమీ తెలియని గృహిణులు అలాంటి ప్రశ్నలు వేయడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. తప్పలేదు.

చైతన్యం

“సోదరులారా దైవ కృపకీ జాతి, కుటుంబ వివక్షణలేదు!” అని చాలాడు ఒక పుణ్య పురుషుడు అయిదు శతాబ్దాలకి పూర్వం. అతని సందేశ ప్రభావాన్ని వేటికీ ఐగ్నాథపూరితో చూడవచ్చు ప్రతి సంవత్సరం జరిగే ఒక సందగంలో ఇక్కడ అన్ని కులాలవారూ కలిసి భోజనం చేస్తారు!

ఈ సందేశం చాటిన సుహృద్ పురుషుడిని ఎందరో చైతన్య స్వామిగా పూజిస్తారు. ఈయన క్రీ. శ. 1485లో సంగడేశంలో నాడియాలో జన్మించాడు. ఇది కలకత్తాకి ఉత్తరాన సుమారు అరవయి ముయళ్ళ దూరంలో ఉన్నది. భాగీరథి నది వల్లమ తీరం మీద ఉన్నది. నాడియా అప్పటి సంగడేశానికి రాజధాని. అక్కడి సంస్కృత పండితులు జగత్ ప్రసిద్ధి పొందినవారు. చైతన్యం ఒక బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో పుట్టాడు. అందరిలాగే భగవద్గీత, భాగవత పురాణాలని చదువుకున్నాడు. కాని అతనికి ఈ రెండు గ్రంథాలంటే ఎంతో ఇష్టంగా ఉండేవి.

చైతన్యం వల్లభాచార్యుడి కుమార్తెని వివాహం చేసుకున్నాడు. అయితే, తన 25వ

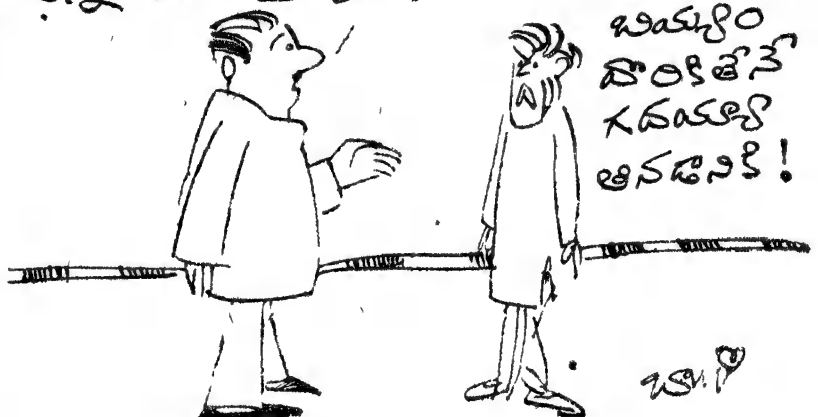
ఏట గృహస్థశ్రమం వదిలి సన్యాసి అయి పోయాడు. దేశం అంతా తిరిగాడు. చివరికి కలక్తో స్థిరపడిపోయాడు జీవిత శేషం అక్కడే ఉండిపోయి భక్తి ప్రచారం చేస్తూ ఉండేవాడు. మోక్షం భక్తి ద్వారానే సాధ్యం అవుతుందని చైతన్యం నెప్పాడు. భక్తి సిద్ధాంతాన్ని ఇంకా ఎందరో చెప్పినా చార్యులు బోధించారు. చైతన్యం తన సిద్ధాంతాన్ని ప్రేమసీ ప్రయుల మధ్య ప్రేమతో పోల్చాడు. ప్రతి భక్తుడూ తన వ్యక్తిత్వాన్ని కోల్పోయి పరమాత్మలో లీనమయి పోవాలన్నాడు.

చైతన్యం అహింసా సిద్ధాంతాన్ని కూడా బోధించాడు. లోకంలోని ప్రాణులన్నీ సమానాలే అన్నాడు. ఈ సిద్ధాంతం అప్పటి సాంఘిక పరిస్థితికి కొంత విరుద్ధంగా ఉండేది. బ్రాహ్మణ వర్గాలు చైతన్య మతానికి దూరంగా ఉండేవి. బ్రాహ్మణేతరులే ఎక్కువగా అతని శిష్యులుగా చేరేవారు.

చైతన్యం కృష్ణానతారమని ఎందరో నమ్ముతారు. ప్రతి మాఘమాసంలోనూ అతని జ్ఞాతిలో చైతన్యసమావేశాలు జరుపుతారు.

—ఎన్. ●

ఎడోడు అలా భగవంతుని వత్తున్నావ్?
ఎలా ఆనిడు మీద కౌసంతో అలాగి
ఓన్నం మానేస్తున్నావ్?

అసలు
బుద్ధులం
దొరికితేనే
గడయ్యో
తనడనికీ!

మల్లన్నమంత్రి మాతృస్వదయం కొటిల్చి

మల్లన్న మంత్రి ఒకసారి తీర్థ యాత్రలకు బయల్దేరి కాశీ పట్టణాన్ని చేరుకొన్నాడు. అంతకుముందే కాశీ రాజు మల్లన్న మంత్రి తెలివితేటలను గురించిన కథలను వినియుండవలసిన అతనికి ఘనమైన స్వాగతాన్ని యేర్పాటు చేశాడు. తరువాత మల్లన్న మంత్రిని నిండుకొలుపులో గౌరవించాడు. కాశీ రాజు.

‘అమాత్యా! మీ తెలివి తేటలను గురించిన కథలను మేము చాలా విన్నాము. ఇప్పుడు మీబుద్ధి కుశల తను మాకు స్వయంగా చూపించి

మమ్మల్ని సంతోషింపజేయ కోరు చున్నాము’ అని కాశీరాజు మల్లన్న మంత్రితో అన్నాడు. తరువాత కాశీ రాజు సంజ్ఞచేయగానే నెలరోజులు మాత్రం వయస్సు కలిగిన శిశువుతో పాటు పదిమంది స్త్రీలనుకూడా రాజ భటులు సభలోనికి ప్రవేశపెట్టారు. వారిని కాశీరాజు మల్లన్న మంత్రికి చూపించి యిలాగ అన్నాడు.

‘మంత్రివర్యా! ఈ పది మంది స్త్రీలలో యీ శిశువుకు తల్లియెవరో’ వారిని మీరు మాట్లాడించ కుండనే తెలుకోవాలి!’

రాజు ఆ స్త్రీలను తీవ్రంగా పౌచ్చ రించి ఉండడంవలన వారి ముఖాల్లో యేవిధమైన భావ మూ మల్లన్న మంత్రికి కన్పించలేదు మల్లన్నమంత్రి అప్పుడు రాజుతో యిలాగ అన్నాడు.

‘ప్రభూ! ఈ సాయంకాలం మా బసలో తమకు విందు యేర్పాటు చేసినాము. ఆ సమయంలోనే మీ ప్రశ్నకు సమాధానం యివ్వగలను’

సాయంకాలం కాగానే కాశీరాజు తన మంత్రులు సాయంత్రం తోసహా మల్లన్న మంత్రి బసకువచ్చాడు. రాజ భటులు ఆపదిమంది స్త్రీలను శిశువును కూడా ఒక్కడకు తీసికొని వచ్చేరు.

మల్లన్న మంత్రి తనబసలో శిశువు సమీపంలో ప్రత్యేకంగా ఒక ఉయ్యాల తొట్టి కట్టించాడు రాజభటులు శిశువును ఆ ఉయ్యాల తొట్టిలో పడుకోబెట్టారు పదిమంది స్త్రీలు తొట్టె కుకొంచెందూరంలోనిలబడ్డారు.

ఆ ఉయ్యాలకు కొంచెం దూరంలో మల్లన్న మంత్రి కాశీరాజుతో యేదో మాట్లాడుతున్నాడు అంతలో ఆకస్మికంగా మీదనుంచి ఒకపాము శిశువును ఉంచిన తొట్టిలో పడింది. అందరూ పాము! పాము! అని కేకలువేస్తుండగా ఆ స్త్రీలలో ఒకామె తటాలున తొట్టివద్దకువచ్చి పామును తనచేతితో తీసి దూరంగా పారవేసి ‘శిశువును యెత్తుకొంది.

అప్పుడు మల్లన్న మంత్రి కాశీ రాజుతో యిలాగ అన్నాడు ‘ప్రభూ! ఆమెయే ఆ శిశువుతల్లి. విషములేని పామును పై నుండి ఉయ్యాల తొట్టిలో పడేటట్లు నేనే యేర్పాటు చేయించాను. తన ప్రాణాన్ని కూడా త్యాగచేయకుండా తనచేతితో పామును శిశువునుండి తీసివేసినదే తల్లి. ఒక్క తల్లి మాత్రమే తన బిడ్డకొరకు అటు వంటి త్యాగాన్ని చేయగలదు!’

మల్లన్న మంత్రి తెలివితేటలకు కాశీ రాజు సంతోషించి అతన్ని యెంతగానో గౌరవించాడు. ●

ఎక్కిమో సుందరి

౧ (క) ఎక్కిమో సుందరి

ఉత్తర భాగస్థానంలో నివసించే ఒకానొక జాతివారు చర్మంతో, కుట్టిన సంచులతో పడుకుని నిద్రపోతారు వాళ్ళల్లో పెళ్ళిళ్ళ తమాషాగా జరుగుతూ ఉంటాయి. భార్య కావలసినవాడు రాత్రిపూట రవాప్యంగా మరో గూడెంలోకి వెళ్లి, తోలు సంచిలో పడుక్కుని నిద్రపోతున్న తనకు నచ్చిన కన్య నొకదానిని సంచిలో నహా ఎత్తుకుని పారిపోతాడు దదిమిలాని వాళ్ళిద్దరూ భార్యాభర్తలు అవుతారు.

మాంశి వయస్సులో ఉన్న యువకుడొకడు చక్కని భార్యను తెచ్చుకోవాలనుకున్నాడు. ఒక గూడెంలో ఫలావా ఉంటా చక్కని చుక్క ఒకతే ఉందని విన్నాడు. రాత్రివేళ బయలుదేరేడు చాలా దూరమే ఉంది. వెళ్లెటప్పుడు గంటకు 5 మైళ్ళ వేగంతో నడిచి, ఆ గూడెం చేరుకుని, తనకు కావలసిన తోలుసంచి బుజం మీద వేసుకుని, గుట్టుచప్పుడు కాకుండా తిరిగి బయలుదేరేడు. ఆ చివుపు నల్ల గంటకు 3 మైళ్ళ వేగంతో మాత్రమే ఎదువగలిగేడు. రానూ పోనూ మొత్తం 7 గంటలు పట్టింది. తెగతెగవారబోతుంది. తన గూడెం పొలిమేరలో నిలుచుని తన కోసం ఎదురుచూస్తున్న స్నేహ బృందం ముందు సంచి దింపి, 'చూసుకోండి, ఎంత అందమైనదాన్ని తెచ్చానో!' అని రొమ్ము విరుచుకున్నాడు. ఆ

మెదడుకి మెక

డెక్టర్ మహాధరసహితమోహన్

సంచిలో ఉన్న వ్యక్తిని చూచి, స్నేహితులు నోటమాట లేకుండా నిలువబడి పోయారు. అతడు పొరగాటున ఆ ఫిల్మ్ తాతను మోసుకు వచ్చేశాడు!

ఆ ముసలాయనకు క్షమాభిణ చెప్పకుని, ఇంటి దగ్గర దిగిబెట్టెయ్యడం, స్నేహితుల ముందర ఆయుగకుడు నక్షత్రపాలు కావడం వగైరా విషయాలతో మనకు సలబంధం లేదుకాని, ఆ యువకుడు ఉండేదోట్టుకీ, ఆ పిల్ల ఉండే గూడెంకీ మధ్య ఎంతదూరం ఉందో చెప్పగలరా?

(చ) కాకటాయనం:

చదరంగం బల్ల మీద తెల్ల శకటు 32 తెల్ల గదులతోనూ, నల్ల శకటు 32 నల్ల గదులతోనూ ప్రవేశించగలదనిమనకు తెలుసు.

తెల్లగది శకటు (లేదా నల్లగది శకటు) సాధ్యమైనన్ని తక్కువ ఎత్తులలో 32 తెల్ల గదులతోనూ ప్రవేశించడం ఎల్లాగో చూపించగలరా? శకటు ఒక గది

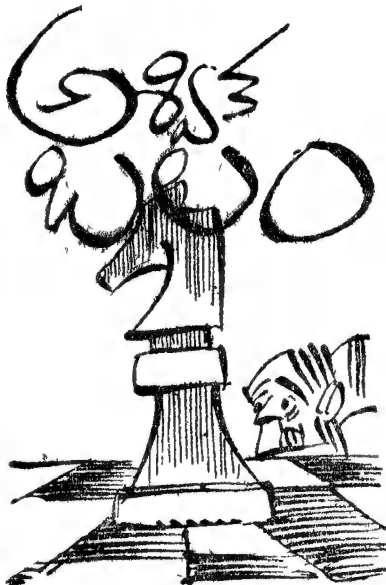
శకటు యంత్రం

మీరొక్కగా నడిచి వెళ్లిపోయినా, లేదా ఆ గదిలో ఆగినా ఆ గదిని చూచినట్లే తెక్క. ఒకే గదిలో అనేక వర్షాయములు ప్రవేశించినా అభ్యంతరం లేదు. (దీనిని 'నేనె తే 7 ఎత్తులలో సాధిస్తాను. మరి మీరో?')

(ట) ఆశ్విక బలం:

చదరంగం బల్ల మీది గదులనన్నింటినీ కాపలాకాయడానికి (లేదా ఎదుర్కోడానికి) కనీసం 12 గుర్రాలు అవసరం. కాళి చదరంగ బల్ల మీద 12 గుర్రాలను ఏయే

స్థలాల్లో ఉంచితే ఇది సాధ్యమవుతుందో చూపించగలరా?

గుర్రాలకు తమలో తమకు కాపు అవసరం లేదనుకుంటే ఈ విధంగా 12 గుర్రాలను మాత్రమే ఉపయోగించి అన్ని గదులనూ కాయవచ్చు గుర్రములన్నింటికీ తమలో తమకు వరస్పరం కాపుదల ఉండాలనే నియమం కూడా పెట్టుకుంటే అధమం 14 గుర్రాలు అవసరం. వాటిని ఏయే గదులలో నిలుచో బెడితే తమ్ములాము కాపాడుకుంటూ మిగిలిన అన్ని గదులనూ కాపాడగలవో చూపించగలరా?

(థ) i. ఐదు 1లతో 100 వ్రాయడం ఎల్లాగ?

ii ఐదు 3లతో 100 వ్రాయడం ఎల్లాగ?

iii. ఐదు 5లతో 100 వ్రాయడం ఎల్లాగ?

(జవాబులు 64 వ పేజీలో)

అతను వచ్చే సమయం ఆనన్నమాతను కొలదీ అనూరాధకి ఆత్రుత వాచసాగింది. అది కేవలం ఆత్రుత మాత్రమే కాదు. అందులో భయం వుంది. సంతోషమూ వుంది. ఆనందనకూడా వున్నది. ఇవేమీ పట్టనట్లు అత్తగారూ ఆమె మనుషుడూ పొంగిపోయే సంతోషంతో అతనికి స్వాగతం పలికడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. ఇళ్లు కడిగించారు. రంగులు వేయించారు. తోరణాలు కట్టించారు. రంగవల్లులు దిద్దించారు... అద్దంలా అలంకరించారు. స్నేహానికి వెళ్లడానికి ఏ బట్టలు వేసుకోవాలో తెలియక సతమతమై పోతున్న కొడుకుని చూసి జాలిగా నవ్వుకుంది అనూరాధ. అతను స్వదేశం విడిచేవాటికి ఏడికా భూమివీధి వెళ్లేడు. ఎన్నడూ చూసి ఎరుగని వ్యక్తి మీద ఎంతో గౌరవం ప్రేమా పెంచుకుని అతని ఆగమనంకోసం మనస్ఫూర్తా కళ్లు చేసుకుని ఎదురుచూస్తున్న ఈ కుర్రకుంభాభిషేకంలా వుంటుందో? చాడికి అతని నుంచి ఎలాంటి ఆనందం లభిస్తుందో?

తెముటూ—అవతల రైలు వేళైంది... అత్తగారు కేకలు పెడుతోంది. బొంబాయి నుంచీవచ్చే రైలు—ఇంకో గంటకి వస్తుంది. కారులో స్నేహానికి వెళ్లడం వదిలి ముప్పాట! అవిడ కెందుకూ యింత తొందర! వానిగాడు బడినుంచి తావడం అయిదు గంటలకైతే తనెందుకూ నాలుగుగంటల నుంచి గడవతో నిలబడడం! అందుకే అనూరాధ ఇట్టం మీదవాద్యం నిలబడి తన ప్రతిబింబాన్ని అద్దంలో చూసుకుని నిట్టూర్పు విడిచింది. అందానికి తలోకూ తలోక నిర్వచనం చెబుతారు. ఎవరి కళ్లు చెప్పే భాషాన్ని వాళ్లు నమ్ముతారు! తనకేమిటి తక్కువని తను కట్టుకున్న శ్రేణునుపురంగు పట్టు చీరకే, తన వంటిరంగుకే శ్రేణ కనిపెట్టు గలరా ఎవరైనా! నల్లగా నిడుపైన జడ నాగుబాములా లేదా! తను వాజాకుగా ముట్టాడదా! పర్వతగా మెలగదా! ధనం లేదా ఏమిటి కొంత! కొరత తనలో లేదు అతని మనస్సులో, అతని ఆలోచన లోనే వుంది. తనెందుకు ప్రతినిమిషం

ఆరాటంతో కృంగిపోవాలి! రానున్న ఫలితాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కొనే శక్తి తన కున్నదే...తనెందుకు భయపడాలి! ఆలంకరణ పూర్తి చేసుకునివచ్చి కారులో అత్తగారి ప్రక్కన కూలబడింది అనూరాధ. వానిగాడు డ్రయివర్ ప్రక్కన కూర్చుని డ్రయివింగ్ శ్రద్ధగా గమనిస్తున్నాడు. విజయ వాడ పట్టుణం బద్దకంగా ఏద్రలేస్తోంది. సోమరితనానికి, అపరిశుభ్రతకి రూపం కల్పిస్తే, అది విజయవాడి అపుతుందేమోననుకుంది అనూరాధ. అద్దంలోనుంచి చూస్తూ లండన్ న్యూయార్క్ నగరాలు చాలా అందంగా ఎంతో పరిశుభ్రంగా వుంటాయి కాబోలు! అవి చూసిన కళ్లతో విజయవాడలో అడుగు పెట్టిన వాళ్ల అనుభూతులెలా వుంటాయో! స్నేహానికి పరిచితులు చాలామంది కనిపించారు. అందరూ అతన్ని గిప్ చేసుకోడానికి వచ్చిన వాళ్లే కొందరు పూజమాలలు ఎక్కుకొచ్చారు. ఎక్కువమంది అతని స్నేహితులు, కొంతమంది బంధువులు. అతనికి బాగా సన్నిహితుడైన స్నేహితుడు ప్రకాశాపు గులాబీపూజ దండ చేతోపట్టుకొని వాడ

వృద్ధిగా తిరుగుతున్నాడు స్టాట్ ఫోరం మీద. అతనికి అమరాధ పై నా, వానిగడిమీదా అభిమానం మెండు ప్రతి ఆదివారం ప్రకాశ రావు చావుయింటికి తప్పకుండా వస్తాడు.

‘ఈ దండ ఎందుకు తెచ్చాన్ ప్రకాశ్ మామయ్యా’ అంటూ అతని వెంట తిరగడం మొదలు పెట్టాడు నానీ—

‘మీ వాన్న కోసమాయ్. అతను రైలు దిగగానే ఈ దండ అతని మెడలోనే తప్పట్లు కొట్టాలి—’

‘నాకు తెలిస్తే నేనూ తెచ్చేవాడిని— అమ్మ చెప్పలేదు. నాయనమ్మకూడా చెప్పలేదు—’ నానీ ముఖం చిన్నబోయింది. దాదాపు కళ్ళవెంట నీళ్ళొచ్చాయి.

‘అదేమిటా నానీ! ఈ దండ మీ నాన్నకి ఏ చేతే వేయిస్తాను—సరేనా!’ అన్నాడు. ప్రకాశరావు వాడిని ఎత్తుకొని...వానికి తల్లి మీద కోపం వచ్చిపట్టింది. ఆమెతో అనలు వలకడం లేదు. అనూరాధ నవ్వుకుంది. ముఖంలో ఏ భావమూ కనపించ నివ్వకుండా గంభీరంగా హుండాగా నిల్చిబడింది...బరీవమిట చెంగు భుజం నిండుగా కప్పకొని ఒకచేత్తో వాండేబ్యాగ్ వట్టుకుని.....

ట్రెయిన్ వచ్చింది. జనం వరిగెత్తారు. నెస్టల్ టాప్ కంపార్ట్మెంట్ వాకిట్లో నిలబడి చెయ్యి పూపుతున్న అతన్ని గుర్తించడం కష్టం కాలేదు. దేశం వాతావరణం, ఆహారం య్యతాది మార్పులు అతనిలో ఏమార్పు తీసుకురాలేదు. నానీని ఎత్తుకొని ప్రకాశ రావు ఆయాసపడుతూ వరిగెత్తి వాడిచేత దండ వేయించాడు. స్నేహితులంతా చుట్టూ మూగారు. అనూరాధ ఒక అడుగు వెనక్కి నిలబడింది. ఆమె అత్తగారు కొడుకుని నిలుపునా పరీక్షచేసి కళ్ళలోన్నే సంతోషాన్ని నింపుకో ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అతను క్రిందికి దిగాడు. నానీ అతనివంక ఆపేక్షగా గౌరవంగా మాను న్నాడు.

‘నీ కొడుకోయ్’ అన్నాడు ప్రకాశరావు రౌండు నిమిషాలు - ఆగి వానిని అతనికి అందిస్తూ

‘ఓ...వేకిగ్లాక్ -’ అతను నానీని ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టు కున్నాడు.

‘అమ్మ ఎక్కడ?’ అని అడగలేదు.

కారు కదిలాక ‘నీ వంట్లో యిప్పుడు బాగా కులసాగా వుంటోందా అమ్మా’ అని ప్రశ్నించాడు తల్లిని. ‘స్టేషన్ లో తనకి

కొండెం ఎడంగా నిలబడి నమస్కారంచేసి అనూరాధని అతను ఏమీ అడగలేదు. సవ్య పూరుకున్నాడంతే.....

‘ఈ గుక్కాడు ప్రాణం నీ కోసమే నిలిచి వుంది. నాయనా!’ అంది తల్లి.

అతనింకేమీ అనలేదు. అద్దంలోనుంచి అనూరాధ ముఖం కనపడుతోంది.

గంభీరంగా నిండుగా వుంది ఆ ముఖం. నానీ తన వాళ్ళనుంచి కదలడం లేదు.

చెయ్యి మెడనుట్టువేసి ఏమిటో అడుగు తున్నాడు. ప్రకాశరావు ఫుల్ స్టాప్ లేకుండా మాట్లాడుతున్నాడు. అతను పూకొడు తున్నాడు. ఇంటికివచ్చి కాఫీ త్రాగి తన గదిలో వడుకొని నిద్రపోయాడతను. ఆ గది పూర్వంలాగా లేదు. ఏవో కొత్త మార్పు లొచ్చినట్లు కనపడ్డాయి. వరిగిలిచే ఆసక్తి ఓపికాలేక దిండులో ముఖం దూర్చాడు... నిద్రవట్టేసింది.

‘పాపం ట్రెయిన్ లో నిద్రలేదు కాబోలు రెస్ట్ తీసుకోవోయ్—’ అనేసి ప్రకాశరావు వెళ్ళిపోయాడు.

మళ్ళీ లండ్ కి రమ్మని బలసంఅంచేసింది అనూరాధ. అతను వంటరిగా ఫీలవడం తనకి మాత్రం ఏం భావుంటుంది!

తండ్రి వసులన్నీ నానీ చకచక చేసేస్తున్నాడు. స్నానానికి టవల్, సబ్బా ఆందించడం అన్నీ.

డైనింగ్ టేబిల్ దగ్గరకూడా ఎంతో ఉత్సాహంగా కబుర్లు చెబుతున్నాడు. ప్రకాశ రావు నానీని పొగుడుతున్నాడు. అతనేమీ తినడంలేదు. వ్రేళ్ళతో అన్నీ మెలిపెట్టి ప్రక్కకి తోసేస్తున్నాడు. ఆప పెట్టిన వనస పొట్టు కూర, ఆవకారు, పప్పుచారు, వడలు, పాయసం— ఒక్కటే అతను తినడంలేదు. ఇవన్నీ పూర్వం అతనికి చాలా యిష్టమని దగ్గరుండి చేయించింది అన్నపూర్ణ ముగారు.

‘మీకు బ్రెడ్ తెమ్మన్నారా?’ అన్నది అనూరాధ చివరికి.

‘థాంక్స్—నాకేమీ వాద్దు—’

అనూరాధ యింకేమీ అడగలేదు. ఫిట్ లో నుంచి ఐస్ క్రిం వట్టుకొచ్చి యిచ్చింది అదొక్కటే తినేసి లేచిపోయా డతను.

తండ్రి తెచ్చిన టేబ్లెకార్, మూవీ కెమేరా, ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో వగైరా అన్నీ చూసి మురిసిపోతున్నాడు నానీ. నానీతోతప్ప ఇంకెవరితోనూ అతను చను

వుగా మాట్లాడడంలేదు. గది తలుపులు, వేసుకుని ఇద్దరూ అడుగుంటుండగా అనూరాధ కాఫీ తీసుకొచ్చి టేపాయమీద వుంచి అక్కడేవున్న కుర్చీలో కూర్చుంది. అతనికి కాఫీ, వానికి హార్లిక్స్ యిచ్చి, తను ఏమీ తీసుకోలేదు.....

‘అమ్మతో మాట్లాడరేం డాడీ!... ఉన్నట్లుండి నానీ వేసిన ప్రశ్నకి ఉలిక్కి పడ్డాడతను.

‘అమ్మ చాలా మంచిది. మీరు రాక ముందు అమ్మ నన్ను ఎంతో బాగా అడించేది—అమ్మ కాఫీ తీసుకుంటేగాని నేను హార్లిక్స్ త్రాగను—’

‘నేనూ, నాయనమ్మా ఇండాకే తీసుకున్నాం—! మీరు కానివ్వండి—’ అంది అనూరాధ. అతనేమీ మాట్లాడడంలేదు. ఏమని వలకరించాలో, ఎలా మాట్లాడాలో అతనికి తెలియడంలేదు.

‘మీ ప్రయాణం ముఖంగా పొగిందనుకుంటాను—’ మర్యాదకోసం అడిగింది అనూరాధ—

‘బాగానే పొగింది...నీవు ఆరోగ్యంగా వుంటున్నావనుకుంటా—’ అతని మాటలు అతనికే కృత్రిమంగా అనిపించాయి. కిటికీ వైపు తిరిగి, ‘వూ’ అంది అనూరాధ.

‘అమ్మని నువ్వెప్పుడూ చూడలేదా డాడీ!’ చానీ మళ్ళీ అడిగాడు.

‘ఏం!’

మరిద్దరూ ఎక్కువ మాట్లాడరేం! ప్రకాశ్ మామయ్య మువ్వ మాట్లాడు కున్నట్లు!

బద్దేళ్ళ కుర్రవాడికి తనేమీ సమాధానం చెప్పలేకపోతున్నాడు. పావుగంటపేపుకూర్చుని లేచిపోయింది అనూరాధ. అతను విదేశాల నుంచి తిరిగి వచ్చిన సందర్భంగా పాయం త్రం చిన్న టీ పార్టీ జరుగనున్నది. అన్నీ అమర్చడంలో లీనమైంది ఆమె...డాబామీద కుర్చీలూ టేబిల్ గా వేయించి, లైట్లు పెట్టించింది. నానీ తండ్రివట్టుకొచ్చిన కొత్త సూట్ వేసుకున్నాడు. అనూరాధ లేత ఆకుపచ్చ జరిచీరెకట్టి, సిగ్ పెక్కిచుట్టి పచ్చజాబాలు తురిమింది. ఆమె సహృద్యులు నలు పదిమంది వచ్చారు. అతని ‘స్నేహితులు’ వారి భార్యలు పిల్లలు!

కరుణాకరం అదృష్టాన్ని పొగడుతూ వడ్డాయి చదివా డొకాయన. కరుణాకరం

పుట్టగానే నిదేశాలు వెడతాడుకుందట ఒకా
విడ. పొగడ్తులతప్ప ఏమీ వివరడం లేదు
అక్కడ. అనూరాధ అతిథి మర్యాద చేస్తు
న్నది. కరుణాకరం తండ్రి రామమూర్తిగారు
ముచ్చటపడి చేయించిన సింహాసనంలాంటి
కొయ్యకుర్చీతో కూర్చుని వేడుకమాస్తున్నది
అన్నపూర్ణమ్మగారు. అయితేళ్ళుగా ఆమె
మోహమాదృష్టిని భారం నేటికి ఆమె
భుజాలపై నుంచి దింపుకోగలిగింది. ఈ
ఇల్లు, ఆస్తి, అనూరాధ, వానిగాడా అన్నీ
కరుణాకరానివి. అతనివి అతనికి అప్పగిం
చేస్తే తనకేమిటి కలింత! రెండు సంవత్స
రాలలో తిరిగి వస్తానన్న కరుణాకరం
అయిదు సంవత్సరాలు రాకపోయేసరికి ఆమె
మూగగా అనుభవించిన బాధ కొలిచేళ్ళకి
భగవంతుడికి సైతం లేకపోయింది. అనేక
శంకలు, అనుమానాలు ఆమె మెదడు
చుట్టూ నిత్యమూ వర్తిల్లిపోయేవి. ఒక్కడే
కొడుకు! మరి జీవితంలో అతనితో కలిసి
బ్రతికే యోగ్యత వున్నదో, లేదో! పాశ్చాత్య
దేశపు స్త్రీలు నవనాగరికులు, జాబలు—అని
విన్నది. ఎవరినైనా వివాహమాడి అక్కడే
వుండి పోతాడేమో కొడుకు. అనేది ఒకటే
పురుగులా మనస్సుని తొలిచిపోయింది.

కానీ అలా జరుగలేదు కరుణాకరం
ఒక్కడే తిరిగివచ్చాడు. బీసార్మీలయి అందరూ
నెల్లాక కొడుక్కి దిష్టితీసి పోసింది.
వానిగాడికి అనురాధకి కూడా తీసింది దాదా
మీద నన్నబాజితీగలకి మొగ్గులు తొడిగాయి.
మాలతి విరబూసింది. తొట్లలో ఏవో
పూలు వగలబడి నవ్వుతున్నాయి. 'తన
ఇల్లు కలకలలాడుతోంది.' అనుకున్నాడు
కరుణాకరం. ఇన్స్పెక్టరులుగా తను నేగానికి,
యాంత్రిక జీవనానికి అలవాటుపడ్డాడు.
ఇక్కడ అంతవేగం లేదు. నిలిచి ఊసిరి
పీల్చుకోవచ్చును. అమ్మమానూ వాతావరణం
గురించి మాట్లాడే వాళ్ళిక్కడ లేరు.
మాటల్లో ఆప్యాయత తొణికిసలాడుతోంది.
భోజనాలయ్యాక నానీ, అన్నపూర్ణమ్మగారి
దగ్గర వడుకుని నిద్రపోయాడు. అనూరాధ
కూజాతో మంచినీళ్ళు తీసుకుని దాదామీద
తనకోసం ఏరాటుచేసిన గదిలోకి వచ్చింది.
అది అమ్మ బలవంతం అని కరుణాకరం
గ్రహించాడు. అతని మెదడులో పూర్వ
స్మృతులు మెదిలాయి అప్పుడూ ఇలాగే!
అనూరాధని అలంకరించి బలవంతంగా గది

ఇంటి దీపం

లోకి త్రోసి ఇయలు గడియ వేసేది.
అమ్మ; అనూరాధ జాలిగా నవ్వేది.
కిటికీవైపు జరిగి వాదిగివడుకుని నిద్ర
నటించేవాడు తను. అనూరాధ వచ్చి తన
భుజంమీద చెయ్యివేసి, 'మీరు ఏ శాం
తిగా వడుకోండి' అంటూ సోఫాని ప్రక్క
లాగా తయారుచేసుకుని నిద్రపోయేది.
అందుకే అనూరాధంటే ఒకవిధమైన గౌరవం
వుండేది తనకి. ఆమె చాలామంది స్త్రీల
లాంటిదికాదు. ఆశ్వాభిమానం ఎంతవుందో
భీరులను అంతే గౌరవిస్తుంది. వాళ్ళ అభి
ప్రాయాలను మన్నిస్తుంది. మంచినీళ్ళ
కూజా ఇల్లమీద పెట్టి సోఫాకంబెడ్మీద
దిల్లువేసుకుని, ఏదో పుస్తకం తీసుకుంది
అనూరాధ. అతను కిటికీలోనుంచి ఇయటికి
చూస్తున్నాడు. వెన్నెలతెల్లగా, మరీ తెల్లగా
పూలవాసలాగా కురుస్తోంది. సీలింగ్ ఫ్యాన్
నెమగ్దిగా తిరుగుతోంది. గడియారంచేసే
చప్పుడుతప్ప మరేం వివరడంలేదు.

అనూరాధ దీక్షగా చదువుతోంది.
ఆమెతో ఏదో చెప్పాంనీసింది. ఏమీ
చెప్పలేకపోయాడు. పుస్తకం మూసివేసి
ఆమె నిద్రపోయేవరకూ అతనేమీ చెప్పలేక
పోయాడు. నిద్రలోకూడా అనూరాధముఖం
శాంత గంభీరంగా వుంది. ద్వందాల కఠీత
మైన మహాయోగిని ముఖంలా వుంది. ప్రక్క
మీద ఒత్తిగలిపడుకుంటే ఎదురుగా గోడకి
తండ్రి ఫోటో వ్రేలాడతూ కనపడి, గతం
మనస్సు చుట్టూ తిరిగింది

రామమూర్తిగారంటే చాలామందికి పెద్ద
పులిని చూసినట్లే వుండేది. పరిచయస్థు
లకీ, బంధువులకీ, పొలంవేసే రైతులకీ
కాదు, ఇతరికీ అన్నపూర్ణమ్మగారికీ, కరుణా
కరంకీకూడా మెలి తిరిగిన మీసాలలో
రౌద్రమూర్తిలావుండి, కోపంవస్తే హంస
రించే వాడాయన. ఒక్కడే కొడుకైనా కరుణా
కరానికి గారబం పెట్టలేదు. భార్య అన్న
పూర్ణమ్మగారు ఆయనకి పరాయిది కాదు
మేనమామ కూతురే. అయినా ఆయన ఆవి
డకి రవ్వంత చనువుకూడా ఇవ్వలేదు. మల్లె
పూల దగ్గర్నుంచి మువ్వల వడ్డాణంవరకూ
ఆయనే కొనాలిగాని అవిడకు పెసభర్చుచేసే
స్వాతంత్ర్యం వుండేదికాదు. అయినా అవిడ
కెలాంటి లోటూ రాలేదు. అవిడ మనస్సులో

ఏ చిన్నకోరిక కదిలినా కనిపెట్టి పెదవిప్పి
అర్థించుకుందానే తీర్చేవాడాయన అవిడ
కట్టుని రకం చీరెలూ, ధరించని సొమ్ములు
లేవంటే అతిశయోక్తికాదు. కరుణాకరంకీ
ఏ లోటూ వుండేదికాదు. అయితే బడికి
వెళ్ళకపోనే పెద్ద శిక్షేనడేది. ఆ విషయంలో
రామమూర్తిగారి మనస్సు కఠిగేదికాదు.
ఒక్కకొడుకైనా విద్యాక్షిణ్యంగా శిక్షించేవారు.
అందుకే కరుణాకరం ప్రతిక్కాసులోనూ
సన్నువాచేవాడు. వాళ్ళ హించి చదివేవాడు.
వేళపట్టున తిని నిద్రపోయేవాడు స్కూల్
ఫైనల్ వరకూ తండ్రికి ఎదురు చెప్పవల
సిన అవసరం కరుణాకరంకి కలుగలేదు.
ఆయన కుట్టించిన బట్టలు ధరించడం,
అమ్మ పెట్టిన భోజనంతిని బడికి వెళ్ళడం—
ఇవే తప్ప ఫలానాది చాలానీ, ఫలానాదివద్దనీ
అతను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. ప్రతిశనివారం
రామమూర్తిగారే కుటుంబాన్నంతానీ సీసి
మాకి తీసుకుని కెళ్ళేవారు. అంచేత రవా
న్యంగా సీనిమాకి వెళ్ళ అగత్యంకూడా కరుణా
కరంకి లేదు

స్కూల్ ఫైనల్ చదువుతుండగా జరిగిన
ఈ సంఘటన అతని జీవితాన్నీ, ఆలోచనా
పధాన్నీ మార్చివేసింది

తనకి బాగా గుర్తు... ఆ రోజు ఆది
వారం. వర్షాకాలం కాబోలు ప్రొద్దుటినుంచీ
వర్షం కుండపోతగా కురుస్తున్నది ఎక్కడికీ
వెళ్ళడానికి లేక ఇంట్లోనే కూర్చున్నాడు
తను వన్నెండు గంటలవేళ టెలిగ్రాం
వచ్చింది.

వెంకట్రామయ్యగారికి సీరియస్ గావుందట.
వెంటనే బయల్ పోతని వెంకట్రామయ్య
గారు రామమూర్తిగారికి చాలాదగ్గర స్నేహి
తుడు. ఆయనకి రెండో పెళ్ళి భార్యకూడా
వనిపోయింది మొదటి భార్య సంతానం
పెద్దవాళ్ళై పెళ్ళిళ్ళువేసుకుని వెళ్ళిపోగా,
రెండవ భార్య కూతురుమాత్రం ఆయన
దగ్గరే వుండిపోవలసివచ్చింది. ఆ పిల్ల
కప్పుడు పన్నెండేళ్ళు. ఫోర్త్ పాఠం చదువు
తోంది. తనకన్న వాళ్ళిగ్గెళ్ళు చిన్నది.

వెంకట్రామయ్యగారు ఎక్కడికి వెళ్ళినా
ఆ పిల్లను తీసుకుని వెళ్ళేవారు కూతురంటే
ఆయనకి ఆరో ప్రాణం. ఆ పిల్లకి ఆరో
ఏట కాబోలు తల్లి గలిగింది. అప్పటి
నుంచీ ఆయనే తల్లి తండ్రిఅయి పెంచు
తున్నారు. మొదటి భార్య కొడుకు తిద్దరూ

పెద్దవాళ్ళే బాగానే సంపాదించుకుని దర్జాగా జీవిస్తున్నారు. అయినా ఆయన ఎప్పుడూ కూతుర్ని వాళ్ళ యిళ్ళకి పంపలేదు. ఆయనకు తరమా గుండెవెప్పి రావడంమూలాన ఆస్తి సంతటిసి ఏనాడో విల్లు వ్రాసి పంచేశారు. ప్రస్తుతం ఆయన పేర పదకొండు మాగాణి వుంది. పల్లెటూళ్ళో చక్కని డాబా వుంది ఆ రెండూ ఆయన తదనంతరం కూతురికి వస్తాయి. వెంకట్రామయ్యగారి సుస్తీమాట ఏనాడో లాక్సీతో బయల్దేరారు రామమూర్తిగారు. ఆ పూరు బెజవాడకి యాభై మైళ్ళుంటుంది 'కరుణా, నువ్వుకూడా పద -' అంటూ కొడుకునికూడా బయల్దేరిశారు 'అక్కడికి వాడెందుకూ కుర్రవెధన! జడనుకోడానికా!' అంటూ అడు తగిలించి అన్నపూర్ణమ్మగారు

కుర్రవెధవేమిటి పదహారేళ్ళోస్తేనూ - జీవితాన్ని చూడం నేర్చుకోవాలి' అని కొడుకుని చెయ్యిపట్టుకుని లాక్సీ ఎక్కించారు రామమూర్తిగారు. లాక్సీ ఆ పూరు చేరేసరికి నాలుగు గంటలైంది. ఇంటినిండా బంధువులున్నారు. వాకిట్లో డాక్టర్గారి కారుంది. పొలంచేసే రైతులు, పనివాళ్ళు అందరూ కన్నీళ్ళు తుడుకుకుంటున్నారు ఇంకా వర్షం కురుస్తూనేవుంది. నాలుగు గంటలకే బాగా చీకటిపడినట్లయింది. గదులలో దీపాలు వేశారు వెంకట్రామయ్యగారికి కా సప్రహ వున్నది. సీరసంగా మాట్లాడుతూనేవున్నాడు. కొడుకు లిద్దరూ కుప్పీలు వేసుకుని చెరొక వైపున కూర్చున్నారు కూతురు దిగాలుగా తండ్రి కాళ్ళదగ్గర కూర్చున్నది.

'అరుగో వాన్నా రామమూర్తిగారువచ్చారు' అన్నాడు పెద్దకొడుకు తమని చూసి లేచి నిబడి. వెంకట్రామయ్యగారి కళ్ళ సంతోషంగా మెరిశాయి. రామమూర్తిగారువెళ్ళి కుప్పీలో కూర్చుని ఆయన చెయ్యిపట్టుకున్నారు.

'నీ కోసమే.' అన్నారు వెంకట్రామయ్యగారు చాలా సీరసంగా...

'నీకేం ఫరవాలేదు' రామమూర్తిగారు ఊరడించారు. కరుణాకరం తండ్రి వెనక నిలబడ్డాడు.

'పాపని గురించే నాకు దిగులు...దాన్ని ముప్పు-తినుక్కాళి..'

పాపని రమ్మని సంజ్ఞ చేశాడు. ఆమె వెళ్లి దగ్గరగా నిలబడింది. ఆమె చేతులు రామమూర్తిగారి చేతిలో పెట్టారు కన్నీళ్ళు ధారలు కట్టాయి. పెద్దకొడుకూ, చిన్న కొడుకూ, కోడళ్ళూ ముఖాలు చూసుకున్నారు. కోడళ్ళిద్దరూ మూతి విరిచారు. బంధువులు ఆశ్చర్యం వ్రకటించారు.

ఇద్దరు కొడుకులు వుండగా ఎవరో పరాయి వ్యక్తికి అప్పగించడం ఏమిటి చిన్న పిల్లని!

ఆయన భార్య సవ్యంగా మాన్పిందా!

ఆ ఇంట అప్పడెవరూ మాట్లాడలేదు వెంకట్రామయ్యగారి ప్రాణం మరి రెండు రోజులకుగానీ పోలేదు. ఈ రెండు రోజులూ ఆయన బంధువుల నూటీపోటీలు భరిస్తూ అక్కడే వుండిపోయారు రామమూర్తిగారు. ఆయనతోపాటు కరుణాకరం. అతనికి అది వరకు శవాలంటే తగని భయంగా వుండేది. వెంకట్రామయ్యగారి మృతదేహాన్ని చూస్తూ వుంటే ఏ భయమూ కలుగలేదు. వెంకట్రామయ్యగారి అంత్యక్రియలూ, కర్మకాండా అయిపోయిన తరువాత లాయర్ అందజేసిన వీలనామాను, పాపనూ తీసుకుని ఇంటికి వచ్చారు రామమూర్తిగారు.

కరుణాకరం మళ్ళీ ఆచారాధారం మాశాడు...ఆమె నిశ్చితంగా నిద్రపోతున్నది. మళ్ళీ గతాన్ని త్రవ్వడం మొదలుపెట్టాడు. పదిరోజులుగా తిండి నిద్రలేని పాప కారులో పడుకుని అలసటగా నిద్రపోతూ వుంటే ఆమె తల వాళ్ళో పెట్టుకుని కూర్చున్నారు

రామమూర్తిగారు. పాపముఖం అమాడు కంగా వుంది.

'ఈ పిల్ల ఇకనుంచి మనకు పరాయిది కాదు. కరుణాకరాన్ని నిలాచూస్తానో పాపను కూడా అలాగే చూడాలి నువ్వు-ఏమాత్రం తోటు కనిపించినా నేను సహించను' అని వ్రకటించి పాపను అన్నపూర్ణమ్మగారికి అప్పగించారు. పాప స్కూల్లో చేరి చదువుతోంది. అన్నపూర్ణమ్మగారిని అత్తయ్యా అంటుంది. ఆయన్ని మామయ్యా అంటుంది. కరుణాకరాన్ని ఏమీ అనదు. అతనికేందుకో పాపంటే ఎక్కువ యిష్టం వుండేదికాదు. ఎవరోపిల్ల తమ యింటోళ్ళువుండి నరకపాక్కులూ తను భవించడం ఏమిటనిపించేది. ఆమెని పిలిచేవాడు కాదు. పలికేవాడు కాదు.

అతని దృష్టి ఎప్పుడూ చదువునిాద వుండేది. ఇంజనీరింగ్ చదవాలని, ఫారిన్ వెళ్ళాలనీ, కీర్తి, ధనమూ ఆర్జించాలనీ, ఇలాకలలు కనేవాడు

స్కూల్ పెన్సల్ పరీక్షలచాలా సంతృప్తి కరంగా వ్రాశాడు కరుణాకరం. వేసవిలో రామమూర్తిగారికి బాగా జబ్బు చేసింది. నెలరోజులు మంచంలోవుంచి లేవలేదు. ఆ జబ్బు ఆయన ఆలోచనలనిద బాగా పని చేసింది పత్యం తీసుకున్న వారం రోజులకి ఎవరికీ చెప్పకుండా పురోహితుడిని పిలిచి కరుణాకరం వెళ్ళికి ముహూర్తం పెట్టు మన్నారయన. 'పెళ్ళికూతురు ఎవరూ?' అని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది అన్నపూర్ణమ్మగారు.

నీక పదిపైసలు
ఇస్తానని - నన్నెత్తుకొని
కీ నరకం చూపిస్తావా?

1950

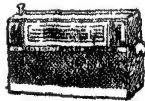
వాయిదాలచెల్లింపుపైట్రాన్సిస్టర్

రూ. 250/- చొప్పున

ఫ్రీఫోన్ 3 బ్యాండ్

అగ్గి వల్ల పొగలు

ట్రాన్సిస్టర్ వెలకు

రూ. 25/- వంతున వాయిదాలపై చెల్లింది

పొడంపి, మీ ఆర్డరుకై వేడే వ్రాసుంది

BRITAIN AGENCIES,
(WAPM) P.B 1232, Delhi-6.

ఫోలింగ్ 50 పాట్ పిస్టల్

ఇప్పుడు అమ్మకం. అమెరికన్ మోడల్. దొంగలు, క్రూరు మృగముల నుండి రక్షించుకోండి. ఉత్తమ నైపుణ్యాలు, యాత్రలు, వాటా లకు (వచ్చు) పై వది. ఆటోమేటిక్

50 పాట్లు నిర్మాణం

కలదు. తీరికే వది. ఇందు

నుండి వెలువడు విద్యుత్

తవ్వలు మిమ్మను కాపా

డును. ధర: 50 పాట్లు జర్మన్ మోడల్ నెం. 99

రూ. 15/50 వి.పి.సి. పాట్లు రూ. 2/50. తెదర్

కేవల రూ. 3/50. అదనపు పాట్లు 100కి రూ. 5/-

INDUSCO (WAPM-15)
Beat No. 13 Aligarh

మదమ

పగుళ్ళు?

లిచెన్ సా

వాడింది

DZ1613AT6

ఇంటి దీపం

'పాప!' అన్నారు రామమూర్తిగారు. అన్న పూర మృగము ఏమీ అనలేదు. అది ఆన్న కూతురు విశాలని కరుణాకరంకి చేసుకోవాలని చాలాకాలంగా అనుకుంటూ వుండేది.

విశాల కన్న పాప అందంగానే వుంటుంది. పాపకి ఆస్తి వున్నది గుణవంతురాలు. అంతకన్న కావలసిందేవుంది! ఈ వార్త విని ఎగిరి పడ్డాడు కరుణాకరం! పదహారేళ్ళకి పెళ్ళిమీటన్నాడు. పాపంటే తన కిష్టం లేదన్నాడు. ఇంకా ఎన్నో అన్నాడు. వారంరోజులు భోజనం చేయకుండా పళ్ళెం గ్రహం చేశాడు. అతనిమాట ఎవరూ వినిపించుకోలేదు. అనుకున్న ముహూర్తానికి కరుణాకరం పెళ్ళి పోయింది

* * *
'ఇలాకా సినిమాకి వెడదాం డాక్!' అన్నాడు నానీ మూడూరోజుల తరువాత. కరుణాకరంకి ఏమీ తోచడంలేదు. నానీ ఒక్కడే అతనికి కాలక్షేపం నానీని విడిచి నిమిషంకూడ వుండలేక పోతున్నాడతడు. నానీకి తెలుగు సినిమాలంటే యిష్టం. కరుణాకరం తెలుగుసినిమా మాసి ఎన్నాళ్ళో అయింది.

'అలాగే వెడదాం' అన్నాడు. నానీకి బాయిలెట్ చేసి పంపింది అనూరాధ. అతనూ తయారయ్యాడు. ఇయలు దేరబోతుండగా, మరి ఆమో! అనిడని పిల్లా! అమ్మ లేకపోతే నేను రాను... అని మొండికేశాడు వాడు. అనూరాధనికూడా పిలవాలని అతనికి తోచలేదు.

'సరే వెళ్లి పిలుచుకురా!' అన్నాడు. 'నువ్వే పిలు.. నేను పిలవను' మూతి ముడుచుకుని గారంచేశాడు.

వాడి మొండితనం కరుణాకరంకి తెలుసు. నెమ్మదిగా లోపలికివెళ్లి గదులన్నీ వెదికాడు. వంటయింటో కూర్చుని పంటవిడచేత ఏదో వండిస్తున్నది అనూరాధ. స్నానంచేసి మామూలు చీరే ధరించింది. అతన్ని చూసి తేచి నిలబడి ఏంకావాలని అడిగింది,

'నిన్ను సినిమాకి రమ్మని బాబు గోల చేస్తున్నాడు... రాకూడదా?'

అనూరాధ విసుబోయింది! ఒక్కక్షణం ఆలోచించి, 'వదండి' అని తన గదిలోకి వెళ్లి చీరే మార్చుకుని వచ్చింది.

తన వివాహమైన యిన్ని సంవత్సరాల తరువాత మొట్టమొదటిసారిగా ఆమె ప్రక్కన కూర్చుని సినిమా చూస్తూ, తనకు అనూరాధ పైగల అయిష్టానికి కారణాలు వెదకసాగాడు కరుణాకరం...

హైదరాబాద్, జెంగులూర్ నగరాల్లో అందమైన అమ్మాయిల్లో పరిచయం అయింది. అందులో నునందా, హేమమాలినీ చాలా సన్నిహితులయ్యారు. అయితే ఏం, వాళ్ళల్లో తనకేదో లోటు కనిపించింది. తనకు ఒక్క అనూరాధ పైనేకాదు వివాహం అంటేనే ఏదో వైముఖ్యం. దానికి కారణం శాస్త్రవివాహం కావచ్చు, తన యిష్టానికి వ్యతిరేకంగా చేయడంవలన కావచ్చు. తిండి పైన కోపం కావచ్చు. నిశానికి అనూరాధ కేం లోటని!

సినిమా చూస్తున్నంత సేపూ కరుణాకరం ఆలోచిస్తూనే వున్నాడు.

విదేశాల్లో ఎంతోమంది స్త్రీలు పరిచయం అయ్యారు అక్కడి వివాహవ్యవస్థే నచ్చలేదు కరుణాకరంకి వాళ్ళని గౌరవిస్తూ ఎప్పుడూ దూరంగానే వుండేవాడు. అప్పుడప్పుడు అనూరాధ జ్ఞాపకం వచ్చేది. అయినా ఒక్క ఉత్తరం వ్రాయాలని కూడా అనిపించేదికాదు. అమ్మకి నానీ వాడు. నానిగాడికేమం మాటవరనో బుడిగే వాడు. అందులో అనూరాధ ప్రసక్తి లేదు. అనుకున్న దానికన్న ఎక్కువ చదువుకోగల్గాడు. ఆశించిన డిగ్రీకన్న విలువైన డిగ్రీ సంపాదించ గలిగాడు అయినా అతని కేదో లోటు కనిపిస్తూనే వుంది.

సినిమానుంచి తిరిగి వచ్చాక పాలుత్రాగి నానీ నిద్ర పోయాడు యదానకారం అనూరాధ మంచినీళ్ళు తీసుకుని గదిలోకి వచ్చి సోఫాపైన వదుకుంది. భోజనాల దగ్గర కూడా ఆమె ఎక్కువ మాట్లాడలేదు. కరుణాకరం నిద్రకోసం వెలిగి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

సోఫామీద వదుకున్న అనూరాధ కెందుకో తన వివాహంనాటి సంగతులు గుర్తుకొచ్చాయి.

* * *
జబ్బుతో అవసరమంతా కూడా తనపై ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకుంటూవు రామమూర్తి గారిని మాస్తే తనకి చాలా గౌరవంగా వుండేది.

ఎప్పుడూ ఆయన మంచందగ్గరే కూర్చుని సేవచేయాలనిపించేది. స్కూల్కి వెళ్ళకపోతే ఆయన కోప్పడేవారు.

'నేనులేనా పాపా! నీకందుకు శ్రమ! స్కూల్కి వెళ్ళమ్మా!' అనేది అన్న పూర్వమృగారు...

అన్నపూర్ణ మృగారు తనని ఎంతో ప్రేమగా చూసేది. ఆ రోజు 'కరుణాకరంకి పాపనిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను' అని రామమూర్తిగారు ప్రకటించిన రోజుకూడా అనిడ చాలా నిబ్బరంగా ప్రవర్తించింది. తనని దగ్గరకు తీసుకుని చెంపలు నిమిరింది.

కరుణాకరం ప్రవర్తన చూసి భయపడి పోతూ 'అతని కిష్టంలేని ఈ పెళ్ళి ఆపించండి' అని చెప్పాలని ఎంతో ప్రయత్నించింది తను. కానీ నోట మాట రాలేదు కరుణాకరం అంటే తనకి చాలా యిష్టంగా వుండేది అతను తనని చీదరించుకున్నా. తనతో పంక్తిపోయినా, అతనింటే కోపం వచ్చేదికాదు ఎంతో అభిమానించేది. అతను తనకి భర్త కావడం తనకి సంతోషమే కలుగజేసింది. వన్నెండెళ్ళ పిల్లకి అంతకన్న ఏం తెలుస్తుంది! పీటలమీద అతను ముఖం అంతా చిన్నబుచ్చుకుని కూర్చోడం, తను వివేలుట్లు ఏవో అరడం కాలికి అడ్డంవచ్చిందల్లా తన్నడం, అవన్నీ ఎప్పుడూ తనకేమీ మనస్సుకి పట్టలేదు. పట్టులంగాలు, జరి వోణీలు, నగలు, విందుభోజనాలు అనేక మంది బంధువులు, హాస్యాలు, వివోద్యాలు—తన కెంతో సీంబరంగా వుండేది.

వేసవి వెళ్ళిపోయింది. కరుణాకరం కొలెటిలో చేరాడు ఇంటర్మీడియట్లో. లామెడరికి స్నేహం కలపాలని అన్నపూర్ణ మృగారు అంటాలు వడేది ఒకేసారి భోజనం వడ్డిస్తే లేచిపోయి భిక్షనం తన గదిలోకి తెమ్మవేవాడు రెండేళ్ళు అలాగే గడిచి పోయాయి. కొత్తబట్టలు కొనుక్కోడం స్నేహితురాళ్ళతో కలిసి చదువుకోడం గృహోపరణలో పూల మొక్కలు పెంచడం యివీ తన నిత్యకృత్యాలు... అప్పుడప్పుడూ తండ్రి జ్ఞాపకం వచ్చేవాడు చాలా దిగులని పించేది. ఎవరో స్నేహితురాలు వచ్చి కబుర్లు చెబుతూంటే దిగులు మర్చిపోగలిగేది స్కూల్లో వ్రేసల్ మంచి మార్కుల్తో సాగుచుంది తను. అతనికి ఇంటర్లో క్లాసు రావడం బి. ఇల్లో సీట్ రావడం

జరిగాయి. ఇంటినుంచి వెడుతూ అతను చాలా సంతోషం వెలిబుచ్చాడు. అతన్ని ఎంటరిగా కలుసుకుని ఏదో చెప్పాలని తనకి ఒక్కఉత్తరం వ్రాయమని అడగాలని ఎంతో తపించింది. ఆ అవకాశం తనకి చిక్కవేలేదు సామానుతో అతని కారు సాగి పోతూవుంటే డ్రాబూదనుంచీ చూపి కళ్ళు తుడుచుకుంది. అతను తన కెంతో ఆప్తుడైనట్లు, అతని నియోగం అనుభవించలేనట్లు అనిపించింది. ఎవరికి కావాలి తన వేదన! ఆ ఆవేదన అక్కడికక్కడే అజాగరి పోయింది.

రామమూర్తిగారు తనని కొలెటిలో చేర్చించారు. మరి నాలుగు పంచత్తరాలు అలాగే గడిచిపోయాయి. సెలవులకి వచ్చివా తన వంక చూసేవాడేకాదు కరుణాకరం. స్నేహితు రాళ్ళనర్చేనా వచ్చి, 'మీ ఆయన్ని షరిఫయం చేస్తే అరిగిపోతావుటోమ్' అనేవాళ్ళు యాంత్రికంగా పరిచయంచేసేది. అతను నమస్కారం పెట్టి 'నాకు వసుందండ్రి' అంటూ వెళ్ళిపోయేవాడు.

బి. ఇ. ఆయుషోయి ఇంటికి సెలవులకి వచ్చిన కరుణాకరం తండ్రి మరణాన్ని చూడవలసివచ్చింది తుదిమడుగులో ఆయనేమీ ఎక్కువ చెప్పలేదు. 'పాపని నీకు అప్పగిస్తున్నాను. దాన్ని అన్యాయం చెయ్యకు.' అన్నారు, అంతే.

రామమూర్తిగారి సురణం అనూరాధను కృంగిదిసింది. ఆ ఇంట్లో యింక తన

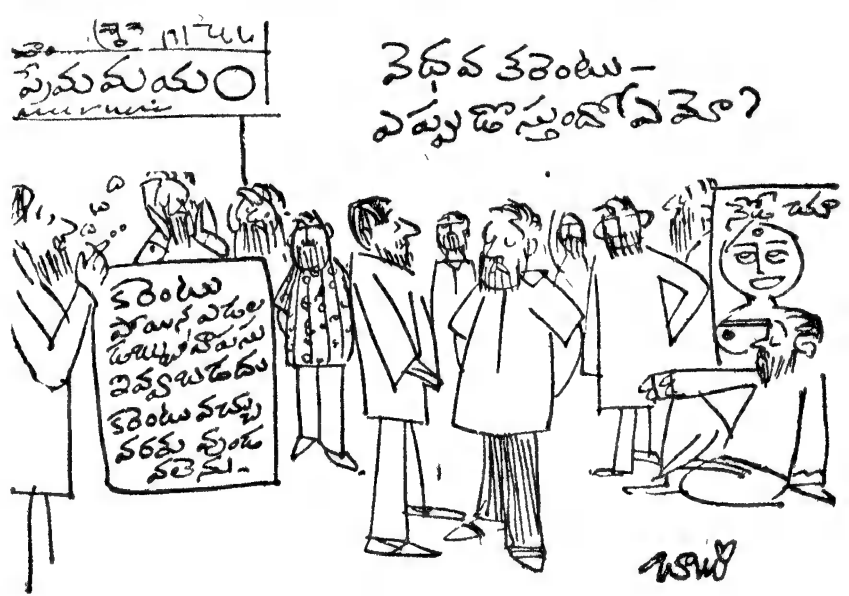
వంగతి వట్టింతుకొనేది అత్యగ్రాహే! అనిదే దిగులుతో కృశించిపోతున్నది. ఇంక భవనెవర్లు ఊరడిస్తారు! కరుణాకరం చాలా గంభీరంగా వుండేవాడు తల్లిని కూడా ఎక్కువ ఓదార్చేవాడు కాదు. అనూరాధ అన్నపూర్ణ మృగారిని కనిపెట్టి వుండేది.

ఎం ఇల్లో సీట్ సంపాదించుకొని వెళ్ళిపో బోతున్న కొడుకుని అటకాయించి 'ఇన్నాళ్ళుగా వాయిదాలు వేస్తూ వచ్చావు—ఈ శుభకార్యం కాస్తా కానిచ్చి వెళ్ళు—' అని ఒట్టుపెట్టుకుంది తల్లి...

గుమ్మాలకు తోరణాలు కట్టింది. అందరినీ భోజనాలకి పిలిచింది. అనూరాధకి కొత్త చీరకట్ట మల్లెపూల జడవేసింది. సెంటు రాబింది. గదిలోకి వంపి బయట గొల్లెం వేసింది. కరుణాకరం చిక్కులో పడిపోయాడు. ఇలాంటి అవాంతరం వచ్చి పడుతుందని అతను అనుకుంటూనే వున్నాడు. అల్లి అసలే దిగులుపడి వున్నది. కృశించి పోతున్నది. పైగా బెదిరిస్తున్నది. అనిడ మాట అందలొక తవ్వలేదు.

అనూరాధ లోపలికి వచ్చి చాలాసేపు సాఫారీ కూర్చున్నది. చివరికి సోపాని పడకలాగా తయారు చేసుకుని నిద్ర పోయింది. అతన్ని పరికరించలేదు. వేడుకోలేదు. ఏదనలేదు. ఇవన్నీ అశించి నిద్రనటన్తున్న కరుణాకరం ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

మూడు రాత్రులూ మళ్ళీ మీద ఉప్పట్లు గడిపేసి వెళ్ళిపోయాడు కరుణాకరం. ఎవ్వ

జైనా నెలపురికి వస్తే మళ్ళీ ఇదే తంతు. భోజనం కూడా అనూరాధే వడ్డించేది. తల్లి అతనిదగ్గరకే వచ్చేదికాదు. బి. వి. పూర్తి చేసి అన్నపూర్ణమ్మగారికి తోడుగా ఇంట్లోనే వుండి పోయింది అనూరాధ. అతను వస్తున్నాడంటే ఇద్దరికీ సంతోషంగా వుండేది. అన్నపూర్ణమ్మగారి ఆరోగ్యంకూడా బాగుండడంలేదు. మనవడో, మనవరాలో పుడితే చూసి చనిపోవాలని ఆవిడ కోరుకుంటూ వుండేది. అనూరాధ తలలో న్యాయంగా మల్లె చెండు తురిమి మనసులో దీనించేది ప్రతి రోజూ. ఆమెకి కొడుకూ కోడలూ గడుపు తూన్న బ్రహ్మచారి జీవితం సంగతి తెలియదు. ఎం. ఇ. కూడా పూర్తిచేసి విదేశాలకు వెళ్ళడానికి (వెయ్యిరూపాయల) కొడుకుని అనిడ బ్రతిమిలాడింది. చదివినంతవరకూ చాలన్నది. తన కళ్ళెదులువుండి ఏదె నా ఉద్యోగం చెయ్యమన్నది. మననడికోసం అనిడ కలవరించని రోజంటూ వుండేది కాదు. కోడలిని, కొడుకుని స్నేహితులను చెయ్యాలని విడరాని జంటగా బంధించానని ఎంతో ప్రయత్నించేది...

రోజూలాగే ఆరోజూ అనూరాధ మంచి నీళ్ళు కూడా తీసుకుని మేడవూరికి వచ్చింది. తెల్లని జరిపుపులుపు తెల్లరంగు బొరారే పట్టుచీర కట్టి తెల్లనిజాకెట్టు వేసుకుంది మేడలో ముత్యాలదండ, చెవులకి రవ్వల దుద్దులు, తలలో మల్లెచెండు. చల్లగా తెల్లగా మబ్బుతునకలా వచ్చింది. ఈ ఆలంకారం అంతా అమ్మ పిచ్చేనని కరుణాకరంకీ తెలుసు. లేకపోతే 'నిద్రపోవడానికి ఇంత ఆడంబరమా?' అనిపించింది.

అనూరాధ చాలా మంచిది, తోమ్మూల కూర్చుని అమ్మచేత ఆలంకారం చేయించుకుంటుంది, తనని బాధించడు. గది బయట వస్తుగా వర్షంతుంపర పడుతోంది. చల్లని గాలి చలిగాలిగా మారుతోంది. అలోచనలో కరుణాకరం బుర్ర వేడక్కిపోతున్నది అనూరాధకి తను అన్యాయం చేస్తున్నాడనిపించింది తండ్రిపైన కోపంతో ఒక అమాయకులాలని బాధించడం తగదనిపించింది. జాలి పొడయాన్ని కదిలించాసింది. దానికి చాలా పరణం తోడైంది. అతను లేచి అనూరాధ దగ్గరగా వచ్చాడు. భుజంమీద చెయ్యివేసి తండ్రి పులివెత్తుకున్నాడు. గడ్డం పైకెత్తి 'అనూరాధా' అన్నాడు. బయట వర్షం

ఇంటి దీపం

జోరు ఎక్కువైంది. ఉరుములు, మెరుపులూ ఎక్కువైవాయి. అనూరాధ అతని గుండెపై తల అన్ని వెక్కిరివెక్కి విడవడం పొగించింది. ఎన్నో చెప్పాలనే కోరిక వుంది.

ఆమె అసహాయతవెక్కిళ్ళ రూపందాల్చింది అతను ఆమె కళ్ళు తుడిచాడు. నుదుటి మీద ముద్దు పెట్టుకుని మంచం దగ్గరకు తీసుకుని వెళ్ళాడు. 'నేను ఓడిపోయాను - ఓడిపోయాను - నువ్వే గెలిచావు.' అని గొణుక్కున్నాడు.

తెల్లవారింది. ఆతనికి అనూరాధ ముఖం మౌనంగానిపించలేదు. కాఫీత్రాగి సూట్ కేసు సర్దుకుని 'అమ్మా నేను బెంగుళూరు వెళ్తున్నాను. వది రోజుల్లో వస్తాను' అని వెళ్ళిపోయాడు.

అతనికి విదేశాలు వెళ్ళడానికి స్కాలర్ షిప్పు వగైరాలన్నీ వచ్చాయి. ప్యాస్ పోర్టులూ అప్లిసంపాదించుకొనడానికి నెలరోజులునట్టింది. నెల రోజులు తిరిగి తిరిగి ఇంటికి వచ్చాక ఆ రోజు ప్రొద్దున్నే అనూరాధ బాత్ రూం దగ్గర వాంతి చేసుకోడం చూశాడు.

అతని మెదడులో మెరుపులాంటి ఆలోచన మెరిసింది. తన బలహీనతలన అమ్మకోరిక తీరుతున్నది కాబోలు! ఇంక తను నిశ్చితంగా వెళ్ళవచ్చు.

భోజనాలదగ్గర అమ్మ చెప్పింది 'అమ్మాయిని డాక్టరుకి చూపించు నాయనా - ఈ మధ్య ఏమీ కలసాగా వుండడం లేదు' అని.

లేడీ డాక్టర్ ని ఇంటికి పిలిచారు ఆవిడ జెప్పింది అనూరాధ ఆంతర్యుత్తి అయిందని. అమ్మ ముఖంలో వెయ్యదీపాలు వెలిగాయి.

'మీరు వెడుతున్నారా - నా కెప్పుడైనా ఉత్తరం రాయకూడదా?... 'అనడిగింది అనూరాధ బొంబాయి ఎయిర్ పోర్టులో... నవ్వుతూ తం పూసాడు.

వాని పుట్టినప్పుడు అనూరాధ మొట్టమొదటిసారిగా అతనికి ఉత్తరం వ్రాసింది. జనాబు రాయలని కూర్చుంటే కలం పాగిలేదు - వ్రాయడం - చివడం - చివరికి వ్రాయనేలేదు...

* * * కరుణాకరం స్టీల్ పాంట్రో ఉద్యోగానికి ప్రయత్నం చేస్తూవుండిపోయాడు నెల

రోజులు - నెలరోజుల్లో వాని అతనికి బాగా చేరువడమేకాదు, అనూరాధని కూడా ఎంతో దగ్గరకు తెచ్చాడు.

రోజూ షికారుకి తీసుకెళ్ళమని వేధించేవాడు. బయలుదేరాక అమ్మ రానిదే కదలనశేవాడు. ఇద్దరూ కలిసివస్తేగాని ఊరుకునేవాడుకాదు.

ఆ రోజు అనూరాధ 'ఏనిమిడైవా సిగ్గర' తేవలేదు. వాని వచ్చిలేపోతే మూలిగింది. అన్నపూర్ణమ్మగారు నుదురు పట్టుకుచూసి 'బాబోయ్ - వాళ్ళు పిలిపిస్తున్నది. డాక్టరుకి కబురుచెయ్య నాయనా?' అన్నది. వాని తల్లి చుట్టూ తిరుగుతున్నాడు.

తల్లికేడైనా సుస్తేచేస్తే వాడికి డబ్బం తోచదు. పాత్రైనా త్రాగకుండా తల్లిదగ్గరే కూర్చున్నాడు. వాడు పాలు త్రాగకపోవడం కరుణాకరంకీ బావుండలేదు. అతను కాఫీకప్పు అక్కడే వదిలి డాక్టర్ కోసం పరిగెత్తాడు. డాక్టర్ వచ్చి ఇంజక్షన్ నిచ్చేవరకూ అనూరాధ మూలుగుతూనే వుంది ఇంజక్షన్ నిచ్చిన అరగంటకి కళ్ళు తెరచి చూసి కాఫీత్రాగింది. వెంటనే పాలుత్రాగాడు వాని - తండ్రిని కాఫీ త్రాగమని బలవంతం చేశాడు. అమ్మ అన్నం తినకపోతే తనూ లిసనని మొండికేశాడు. వాడితోపాటే అనూరాధ గదిలో కూర్చుని ఆమె అడిగినప్పుడల్లా గ్లాకోజ్ నీళ్ళు యిస్తున్నాడు కరుణాకరం. చంటివాడి అవస్థచూస్తే అతనికి చాలా బాధగావున్నది. అనూరాధకి త్వరగా నయమైతే బాగుండు ననిపించింది

అతనికి భోజనం సయించలేదు మందులు కూడా అతనే యిస్తున్నాడు జాగ్రత్తగా. ఆమె నోట్ల టాబ్లెట్ వేసి, నీళ్ళుపోస్తే మ్రింగుతున్నది. అనూరాధ జ్వరం వారం రోజులుకిగాని తగ్గలేదు. ఈ వారంలో వాని తండ్రిచేత బాగా సవరణలు చేయించాడు తల్లికి. నాడు చిక్కిపోయి నగమై నాడు...

'అనూరాధా - కొంచెం హార్మిక్స్ త్రాగక పోయావా! ఈ పూట మందువేసుకున్నావా! నువ్వేం పనిచెయ్యకు' ఇలా కరుణాకరం చెబుతూంటే అనూరాధకాదు అన్నపూర్ణమ్మ గారు కూడా ఆశ్చర్యపడ్డది.

'అమ్మకి తగ్గితే తిరస్కరించానని దండం పెట్టాను దాక్కి. మనందరం తిరస్కరించాలి' అన్నాడు వాని.

'ఎప్పుడు పెట్టావోయ్ దండం?'

'నాయనమ్మ పెట్టమరదీ... పెట్టాను. అమ్మకి తగ్గిందిగా.'

కరుణాకరంకి మొక్కులనిద నమ్మకు ఎప్పుడూలేదు. చాలా మొండిగా వాదించే వాడు దేవుడి ఉనికిని గురించి.

నానిగడిమాట తోసిపుచ్చడం కూడా అతని కిష్టంలేదు. అనూరాధ ఇ్వరం తగ్గి నందుకు అతనికి సంతోషంగానేవుంది. ఒక వారంరోజులు నానితో కులాసాగా గడిపనూ వచ్చు. అందుకని సరే నన్నాడు.

'మీరు వెళ్లండి నాయనా - నేను రాలేను' అన్నది అన్నపూర్ణమ్మగారు.

తిరుపతి, కంచి, కాళహస్తి, మద్రాసు, మహాబలిపురం, బెంగళూరు, మైసూర్ అగ్నిమట్టి ఇంటికి బయలుదేరుతూ, మైసూర్ లో అనూరాధకి పట్టుచీర ఒకటి కొని, 'అందరూ ప్రేమించి పెళ్ళాడా నంటారు. పెళ్ళాడిన ఏ యువతినినా ప్రేమించాలని కొందరంటారు. అసలు ప్రేమ అంటే ఏమిటో నాకు తెలిదు- కానీ ఇప్పుడిప్పుడే నిన్ను చూస్తే నువ్వు నాదానివనీ, నాకెంతో కావలసినదానివనీ అని పిస్తున్నది అనూరాధా! నీకో స్థిర కొనాలని ఇవాళే అనిపించింది' అన్నాడు కరుణాకరం. అనూరాధ హుందాగా నవ్వింది ఆ సౌందా తనమే కరుణాకరంకి యిష్టం. యాత్ర లన్నీ అయి ఇంటికి వచ్చాక కొడుకూ కోడలూ, ఆప్యాయంగా మాట్లాడుకోడం, చిమత్కారాలు, చెణుకులూ విసురుకోడం చూసి 'నేను ఇన్నీశ్చల్లగా పాధించాలను కున్నది. నువ్వు రేండువెలతో పాధించావ్ నానీ అందుకే మనవడు కావాలని ఎంతో కలవరించాను మనదేశంలో ఎవ్వ సంసారాల పిల్లల మూలంగా నిలుస్తున్నాయి. అదే మనకీ విదేశీయులకీ తేడా. ఆపేక్షలూ, తాతా కరణలూ హృదయంలోనుంచి పుట్టుకు రావడానికి పిల్లలు కారణం అంటే ఎంత గర్వంగా వుంటుంది!' అనుకుంది అన్న పూరమ్మగారు.

నాసికివేసి తెలియవు. అమ్మా, నాన్నా నవ్వుతూ మాట్లాడుతూవుంటే వాడి కళ్ళు కోటిదీపాల వెలుగులు విరజిమ్ముతాయి. వాడి కళ్ళలో వెలుగు అనూరాధ జీవితానికి పూజలూ! వాడే ఆ ఇంటికి దీపం!

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

వనితారోకం వ్యాసరచన పోటీ

(ముగింపు తేదీ 16-9-1967)

మొదటి బహుమతి ... రు. 200

రెండవ బహుమతి ... రు. 150

మూడవ బహుమతి ... రు. 100

ఇవి కాక అయిదు రు. 50 రన్నో లేషన్ బహుమతులు!

13-10-1967 ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక, దసరాసంచిక, వనితారోకం ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతుంది.

ఈ సందర్భంలో 'వనితారోకం వ్యాసరచన పోటీ' ఒకటి వడుపుతున్నాము

పోటీ వ్యాసం వస్తువుగా నేడు మనదేశం ఎదుర్కొనే అతి ముఖ్యసమస్య అయిన జనాభాసమస్యని ఎన్నుకున్నాము. జనాభా పెరుగుదలని అరికట్ట కపోయినట్లు యితే మనదేశం చాలా కష్టాలని ఎదుర్కొనవ పివస్తుందని నిపుణులు అంటున్నారు దీనిని గురించి మన ప్రభుత్వం 'కుటుంబ నియంత్రణ'కి సంబంధించిన పథకాలను అన్ని విధాలా అమలుపరచాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. అయితే ప్రభుత్వం ఎంత ప్రయత్నించినా ప్రజల అంగీకారం, సహకారం అత్యవసరం

నేటి పరిస్థితులలో కుటుంబ నియంత్రణ పథకాలు, ఉద్యమాలు ఎటువంటి అవరోధాలని, సమస్యలని ఎదుర్కొంటున్నాయి? ఈ పథకాలు, ఉద్యమాలు ఎంతవరకు విజయవంతం కాగలవు? అవి విజయవంతం కావడానికి సామాన్యప్రజలు, ప్రత్యేకంగా వనితలు హుందావలసిన పాత్ర ఏమిటి?

ఈ ప్రశ్నలకి సరయిన సమాధానాలు కొంతవరకు ప్రిరే ఇవ్వగలకేమో అని పిస్తుంది అందుచేతనే ఈ వ్యాసరచన పోటీని వనితారోకం శీర్షిక క్రింద వడుపుతున్నాము రచయిత్రులందరూ స్పృహించి ఈ పోటీని జయప్రదం చేయగలరని ఆశిస్తాము

ఈ కింది పట్టికలో భారతదేశం జనాభా పెరుగుదలకు సంబంధించిన వివరాలు మూలంగా ఇవ్వబడ్డాయి. సంవత్సరం సుమారు 'పంటసంవత్సరం', అంటే జూన్ చివరికి అనుకోవచ్చు. జనాభా అంకెలు కోట్లు.

సంవత్సరం.....	1964	1976	1988
జనాభా	47.2	64.8	85.6

నిబంధనలు 1. ఈ పోటీలో వనితలు మాత్రమే పాల్గొనవచ్చు. 2 వ్యాసాలు స్వంత రచనలు అయిఉండాలి ప్రతి వ్రాతప్రతింనూ రచయిత్రుని పానం తన స్వంత రచన అని హామీ ఇవ్వాలి 3 వ్యాసాలు 3 (మూడు) అరరావు (అంటే ఎకర యిజా, పేజీకి రెండు రెలు కల) పేజీలు మించరాదు 4 కాతానికి ఒక వయస్సనే సరాతో రాయాలి 5 రచయిత్రులూ పేరు, చిరునామా వ్యాసం చివర రాయాలి వేరే కాగితం మీద రాసి జతపరచరాదు 6 కవరుమీద 'వనితారోకం పోటీ' అని స్పష్టంగా రాయాలి. 7 రచనలు సంపాదకుడు, ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక, 7, తంబుచెట్టి, ప్రి.ట్., మదరాసు-13 నంబరి 8 రచనలు మా కార్యాలయానికి 16-9-1967 తోగా చేరాలి. 9 రచనలు ఎల్ల పరిస్థితులలోనూ తిప్పి పంపబడవు అంగుళిత రచయిత్రులు తమ రచనలతో స్పృంపులు, స్వంత చిరునామాల కవర్కు పంపరాదు 10. పోటీ తుది నిర్ణయం సంపాదకుడిదే ఈ విషయములు ఎటువంటి ఉత్తరప్రకృతిరాలూ జరగబూ సాధ్యంకాదు. 11 ఫలితాలు 13-10-67 సంచికలో ప్రచురిస్తాము

—సంపాదకుడు

శంకరం మాస్టర్ ప్రభావంవల్ల వేణు ప్రవర్తన పూర్తిగా మారిపోయింది. అతని అక్కయ్యతో తిరిగి ఆనందరావుతో వివాహంవుతుంది. ప్రాణస్నేహితులయిన జ్యోతి, రమణలు చాలకాలానికి కలుసుకుంటారు. రమణ భర్త వెంకట్రావు. పార్థిరాజుకియాలతో విరోధివర్గాలయిన కుటుంబాలు వాళ్ళవి. పెళ్లయిన వెంకట్రావు వేణు ముగింపు చూడడానికి జ్యోతి యింటికి వెళ్ళుంటాడు. తన మీద ఆదీనుంచి శత్రుత్వం వహించినా, వరదరాజులు హాస్పిటల్లో వుండడాన్ని విచిత్రపడి శంకరంగారు భార్యతోసహా ఆయన్ని చూడడానికి వెళ్తారు. వేణు ముగింపు వివాహం చేసుకుంటావని వాగ్దానం చేస్తాడు అనూదాని. భరించలేక పార్వతి చదువు మానేస్తా అంటుంది.

21

ఇది చూశారా వేంకటేశ్వరుని ఆలయం... అటు కొండెం దూరంలో చర్చి వుంది... అదుగో అక్కడ మనీదు ... మూడు మతములు భగవంతుడనే గమ్యం చేర్చడానికి మూడుమార్గాలేతప్ప వేరుకాదని నీటి ఆశయమట...' అని వివరించింది ఉష.

'ఆలయానికి వెళ్తామంటారా?...' ఆసక్తితో అడిగాడు డేవిడ్...

'అలర్చవ్వతుంది .. పోదాం పదండి...' ఫ్రాంక్లిన్ హెచ్చరించాడు.

అందరూ చకచకా నడక సాగించారు...

'డగ్లర్ షిప్ రిపేరులోవుంది ... వెళ్లి చూద్దామంటారా?...' 'డాక్ యార్వ్'లోకి తాగిన లీలను అడిగాడు ఫ్రాంక్లిన్...

'పదండి...' అంది పుత్రాహంగా లీల...

వెంటనే ఫ్రాంక్లిన్ వెళ్లి అక్కడున్న యంజనీరు పరీక్షను అడిగివచ్చాడు .. అంతా డగ్లర్ షిప్ చూడానికి బయలుదేరారు...

'షిప్' పైకెక్కడానికి అక్కడ పరిచివున్న చెక్కలమీదనుండి ఎట్లా ఎక్కడమా అని ఆలోచిస్తుంటే, అక్కడ పని చేస్తున్నతడు, 'జాగ్రత్తగా ఎక్కండి బాబూ! ... ఆ కొయ్యపట్టుకు ఎక్కచ్చు గానీ...తారపుతుందేమో బాబూ...పోనీ యిలా చెయ్యియ్యండి బాబూ...' అంటూ వేణుకు డేవిడ్ కు చేయూత నిచ్చాడతడు ..

డేవిడ్ లీల చేతిని పట్టుకుని పైకి లాక్కున్నాడు ... తలవని తలంపుగా చెయి అందిచ్చింది ఉష... వేణు ఉషను పైకితాగి చెయ్యి వదిలేశాడు...కానీ ఆ అనుభూతిని

ప్రతియక

సూర్య సంజయ పునర్వతే భజనం

మౌనం మర్చిపోలేకపోయింది ఉష...

'డగ్లర్ షిప్' మాతాక దిగి, అక్కడి మంచి సాగిపోతున్న నౌకలను చూచుకుంటూముందుకు సాగారు అంతా ... డాక్ యార్వ్ లో నుండి హోబిలతోకి వెళ్ళాలంటే చిన్న కాలుషా పున్న సముద్రాన్ని చిన్న బోటు మీద దాటాల్సి వచ్చింది ... బోటు ఎక్కగానే డేవిడ్, 'అదే కాబోలు!... నాకు సముద్రయానం చేసే గీతుండని వెనక ఓ పామిన్ట్ చెప్పాడు!...' అన్నాడు డేవిడ్... ఆ మాటకు అందరూ నవ్వుకున్నారు...

పోర్ట్ లోకి వెళుతూ కమెరా ఆఫీసులో వుంచి వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. హార్బర్ లో రెండు మూడు కార్ షిప్స్ వున్నాయి... దగ్గరలో వున్న గ్రీన్ షిప్ ఎక్కి చూస్తూ, 'నాకు ఫారిన్ వెళ్ళే గీత వుండన్నారు...' ఇదే కాబోలండి...' అన్నది డేవిడ్ వైపు చూసి నవ్వుతూ ఉష...

'ఆ గీతేదో మీ ఒక్కరికే కాదండోయ్ ... మా అందరికీ వున్నట్లే...' అన్నాడు డేవిడ్...అందరూ నవ్వుకున్నారు...

'వేణూ!...ఈ పెజిల్ పెన్ చూడండి.. ఎంత తమాషాగా వుందో.. మనం మూతి పెట్టినట్టు పెట్టినట్టుగానే మంచి నీళ్ళు

వస్తున్నాయి నోట్లోకి!...' ఉష అళ్ళ ర్యంగా వేణును పిల్చుకెళ్ళి చూపించింది... 'వేణూ!...ఆ 'క్రా'లో అతడు యిదేదో చూయింగ్ గమ్ లా వుంది ... ఇచ్చాడు చూడండి...' తెల్లగా తుమ్మ జిగుర్పలా వున్న చిన్న ముక్కు వేణు చేతిలో పెడుతూ అంది ఉష...

హార్బరు చూసి తిరిగి వచ్చేసరికి వద కొండు దాటింది ... హోటల్ చేరుకోగానే, 'ఈ వూట మీరంతా మా అతిథులు...' అన్నది లీల...త్వరత్వరగా భోజనాలు ముగించుకుని మళ్ళీ అంతా బయల్దేరారు...సెంటర్ టెన్ బిస్కెట్ అప్పుడే రద్దీ ఎక్కువవుతోంది...యూనివర్సిటీ కాంపస్ చేరుకుని ముందు ఆర్ట్స్ కాలేజీ చూడానికి వెళ్ళారు... అక్కడి నుండి రైల్వే రైల్వే ముందు అందర్నీ ఫోటో తీశాడు వేణూ...సాయంత్రం దాకా అంతా తిరిగి చూచారు... నాలుగయ్యాక ఉష అందర్నీ తమ క్వార్టర్స్ కు తీసుకెళ్ళి కాఫీ యిచ్చింది.. అక్కడ నుండి యూనివర్సిటీ హాస్టలుకు చేరుకున్నారు అంతా...

'ఏమండోయ్! మీరు 'సివార్స్'లో వుంటున్నారు...బుద్ధుని భిక్తు లెన్నమాట .. అని లీల ఆనగానే, 'అబ్బేబ్బే! నేనెవరి భిక్తుడ్ని కాదండీ..' అన్నాడు వేణు ... అంతా అక్కడే కాన్వోకేషను గొప్ప తోడు కుక్కున్నారు...

'పద...పద... వెళ్లి నడకలు మానేసి... అప్పుడే హాలు నిండి పోతుంది...' అంటూ లీలను తొందర చేశాడు డేవిడ్...

'ఏమోబాబూ! ... ఈ గానవేసు కుని వెళ్ళాలంటే నాకు సిగ్గే స్తంది...'.

'మరి దాని కోసమేగా నాలుగేళ్ళ అహోరాత్రాలు కష్టపడ్డావ్!...' అన్నాడు డేవిడ్...

పాదావుడి చేప బయలుదేరబోతున్న డేవిడ్ ను చూసి, 'హర్నీ పాదావుడి!...డేవిడ్!... నీ సర్టిఫికేట్ అక్కడ ఎవ్వరికీ యిచ్చే య్యరుగానీ...ఆగవోయి ఫోటో తీస్తాను...' అన్నాడు వేణు నవ్వుతూ...

అందరికీ ఫోటోలు తీసిన వేణును చూసి, 'మాకు ఒక్కొక్కరికీ ఫోటో తీశారు, బాగుంది .. మరి' మీరాకెలా వేణూ! .. పోనీ కేమెరా 'ఎడ్జెక్ట్' చేసి యివ్వండి నేను తీస్తాను...' అని అడిగింది

ఉష్...

ఆ తర్వాత కెమెరా హాస్టల్లోపడేసి, యిండుమిండు ఓ ఫర్లాంగు దూరంతోవున్న కాన్వోకేషను గ్రౌండ్‌కి వెళ్లారు అంతా... అప్పటికే చాలామంది ఎవరి సీట్లలోనాళ్లు కూర్చుని వున్నారు ... డేవిడ్ వాళ్ళూ వెళ్లి కూర్చున్న కాన్వోకేషన్‌లో సెనేట్ మెంబర్లు, ఛాన్సలర్, వైస్‌ఛాన్సలర్ అంత డయాన్‌మిడికి వచ్చారు...

వెనుక సీట్లలో వున్న డేవిడ్ కు, వెనుక వైపునుండి విసబడటన్న నవ్వులు హాస్యావాద వింటుంటే, 'పట్టా' తీసుకోడానికి వచ్చి ఏమిటి గొడవ ... అనిపించింది ... 'ఓ త' తీసుకోడం అయిపోగానే, లేచి వెళ్లి పోతే బాగుండునని గూడా అనిపించింది డేవిడ్ కు... పట్టా భద్రులైనవాళ్ళే, అత్యంత క్రమశిక్షతో జరిగిన వట్టప్రదానోత్సవంలో యిట్లా ప్రవర్తిస్తుంటే ... ఇక అక్షరజ్ఞానంలేని మామూలు ప్రజానీకం నుండి ఎటువంటి ప్రవర్తన ఆశించగలం మనం?... అనుకున్నాడు.

'వేణు బి.ఎస్సీ... యూనివర్సిటీ ఫస్ట్... మెడల్...' అని విసబడగానే ముందు సీట్లలో కూర్చున్న వేణు లేచాడు తడదద అడుగులతో ... ఆ సమయంలో అతడికి 'అనిర్వచనీయమైన ఆనందం కలిగింది. 'హేట్' తీసి ఛాన్సలర్ ముందు వంగి మెడల్ అందుకున్నాడు ... ఛాన్సలర్ గారు షేఫర్డ్ యిస్తున్నప్పుడు వేణు కళ్ళ ముందు శంకరంగారు మెదిలారు. 'చిక్' మంటున్న 'ఫ్లాష్' లైట్లతో బాటు ఓ జత కళ్ళ గూడా ఆ సమయంలో అతడి ఫోటోను మనోహరికంపై చిత్రించుకున్న యుని వేణుకు తెలియదు!...

'ఈ ఘనత వాదికాదు, శంకరం మేషా రుదీ' అనుకుంటూ 'డయాన్' మీదనుండి తిరిగి వచ్చేస్తున్న వేణును మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తూ కరచాలనం చెయ్యడానికి వచ్చిన ఉష, అతడి చేతిలోని పుస్తకాల బొత్తిని అందుకుంటూ అభినందనలు తెలిపింది ... పట్టప్రదానోత్సవం పూర్తి కాగానే పక్కనలి అటునుండి అటు హాస్టల్ కి వెళ్లి పోయింది... అందరూ తిరిగి 'సిద్ధార్థ' చేరుకున్నారు ... ఇంతదాకా కాన్వోకేషను గౌను తోనే వున్న డేవిడ్ ను చూసి, 'తమరు డిగ్రీ పుచ్చుకున్నారుని మా అందరికీ తెల్సానని,

యిక ఆ గౌను విప్పేయ్యండి మహా ప్రభో!...' అంటూ వేళాకోళం చేసింది లీల.

'సరే!... ఈ కాన్వోకేషన్కి ఆ రూపాయి లిచ్చాను... ఉండనీ...' అన్న డేవిడ్ మాట

లకు అంతా నవ్వుకున్నారు. 'ఉష!... మీరిటు మీ క్వార్టర్స్ కి వెళ్లి పోతారా?...' హాస్టల్ కి రాగానే అడిగాడు వేణు. 'అయ్యో!... అదెలా?... అది గుర్తింది

పూర్వాసంధ్యా ప్రకర్తతే..

రావడూ?...

'డేవిడ్!.. ఇక్కడ బస్సువిక్రయం కష్టం గానీ...కొంచెం ముందుకు వెళుదామా?...' అని అడిగాడు ఫ్రాంకిన్... 'డేవిడ్' 'సరే' అనగానే, కాంపస్ దాటి ఒక సందులోకి తీసుకువెళ్లాడు ఫ్రాంకిన్.. 'ఒరేయ్!.. అక్కడికి బస్సు వస్తుందో రాదో? ... ఖాళీ వుంటుందో వుండవో? ... కాస్తేపు యా మెయిరోడ్డు మీదనే నిలిబడదాం...' అన్న వేణుకు, 'నీ కండుకు వద ... బస్సెక్కి స్తాను.. 'అంటూ దాటితాడు ఫ్రాంకిన్...

'అరే! . ఇదేమిటండీ! ఈ దోపన తీసుకు వచ్చారు?...చీకటి . రైల్వే కూడా లేవు... అసలు వెజ్ బాగ్ ఎల్లెత్తోనే వున్నామా?... కాళ్ళు పీక్కుపోతున్నాయి .. ఇంకా ఎంత దూరం నడవాలి బాబూ?...' అంది లీల యిక నడవలేక .

'ఇదో ... యిక్కడేదో చిన్న కిల్లి కొట్టుంది .. సోదా తాగుదాం రండి ' అంటూ డేవిడ్ లండనీ సోదా ఇప్పించాడు... సోదా త్రాగి సీసాయిచ్చేసి, 'ఏమండీ . అది ఇంతకు ముందు పడిచినదానికి. మరి ఇకముందు ఎడనబోయేదానికి?...' అని అడిగింది లీల...

'లేదండీ ... ఈ అడ దోపన వేడినే అక్కడ బస్ అందుకోవచ్చు. చాలా ఖాళీ కూడా వుంటుంది...' అని నవ్వువేస్తాడు ఫ్రాంకిన్..

లీల. డేవిడ్, ఫ్రాంకిన్ కబుర్లు చెప్పు

కుంటూ నడుస్తున్నారు...వాళ్ళతోనే నడుస్తున్న వేణు, ఈ వెసుకబడ్డం చూచి దగ్గరకొచ్చి, 'ఇదేం ఉషాదేవీ! అందరికంటే యంత వేసకబడిపియ్యారు ... కాళ్ళు కొప్పులు పుడతున్నయ్యా?' అని అడిగాడు..అబ్బే లేదండీ ... ఆ తాటిచెట్ల మధ్యనుండి, అందంగా కనిపిస్తున్న ఆ చందమామను చూస్తూ నడచుతున్నాను... చూడండి...ఆ చక్కటి చంద్రుడు. మధ్య చిన్న మచ్చ, నవ్వుతున్న నక్షత్రాలు, వీటి మధ్యగా వరుగెత్తుతున్న ఆ చంద్రుడు.. ఇవన్నీ చూస్తుంటే మీ కేమనిపిస్తుందో చెప్పండి...' అన్నది ఉష.

'చెప్పమంటారా!...రవ్వోవారు, అమెరికా వారు ప్రయోగించిన రాకెట్లతో కాస్త మనసు గాయపడ్డా, 'ఇంకా మీ మనుషులు వామిద కాలు మోపలేదుగా?... అంటున్నట్టున్నాడా చంద్రుడు, మానవుని విజయానికి చిహ్నంగా వున్నది ఆ చిన్న మచ్చ! 'మీ మొహం మీరింకా చంద్రుడి దాదానే రాలేదు ... మా కా కా వచ్చే దెప్పుడూ? అని ఎగతాళి చేస్తున్నట్టుగా నవ్వుతున్నాయి నక్షత్రాలు.. పాపం! నీ తండ్రిలో భూసదక్కిణం పూరికాడేమో నని వురుకులు పరుగులు పెడుతున్నట్టు వాడు చంద్రుడు..చూశారా ఉషాదేవిగారూ! ప్రకృతి కూడా మనల్ని కాస్త తొందరగా నడపమనే చెబుతోంది, వెళినడకలు మానెసి!...'

'బాగుంది! ... అందమైన ముఖాల్ని అందమైన చంద్రుణ్ణి తనివెదీరా చూడాలని ఎవరి కనుపించదు!...'

'ఓహో.. అయితే యంకేం!.. మీ రిలా అందంగా చంద్రుణ్ణి చూస్తూ నడవండి... అక్కడ పదిహేడోవేంబరు బస్సు అందంగా వచ్చి, మరి అందంగా తురుముంటుంది!.. అప్పుడు మనం అందరం చాలా అందంగా నడవాలివస్తుంది!'. అని వేణు వ్యంగ్యంగా హెచ్చరించేసరికి, 'మొత్తానికీ మీరు చెప్పడంమాత్రం చాలా అందంగా వుంది!' అంటూ త్వరత్వరగా నడిచి వాళ్ళను కలుసుకున్నారు...

'అదో!..ఆ లైట్లు వెలుగుతున్నాయి.. అదే విజయనగరం మహారాజావారి పాలెన... ఇటు టోటే మెంటల్ హాస్పిటల్ వస్తుంది... మనం ఇప్పుడింటే వెళ్తాల్సి...' అని ఫ్రాంకిన్ చూపిస్తుంటే. 'అయ్యో! మా కన్నురికి పిచ్చెక్కలేదండీ బాబూ మెంటల్ హాస్పిటల్ రోడ్డు చూపించడానికి!...' అంది లీల నవ్వుతూ...

'అది సిక్కాదు లీలా!...వాకు చూపిస్తున్నాడు.. సిలంటి భార్యను కట్టుకున్నందుకు ఎందుకైనా మంచిదని, ముందుగానే మెంటల్ హాస్పిటల్ రోడ్డు చూపించివుంచుతున్నాడు.. అంకేవా ఫ్రాంకిన్?...'

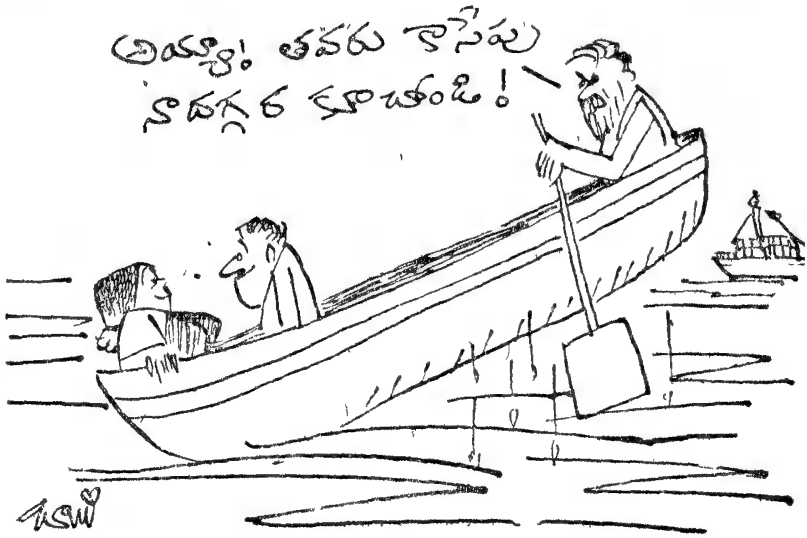
'పోనీ అలాగే అనుకున్నా మన మంటున్న నెల్లూరికి కీల్చాక్ దగ్గరగదా?...'

'సరేలే. పిచ్చెక్కాక కూడా నీకు దగ్గరనే వుండాలి!... ఇక్కడైతే మా ప్రెడ్స్ అయినా వుంటారు దగ్గర!...' అన్న డేవిడ్ మాటలకు అంతా కడుపుబ్బ నవ్వుకున్నారు...

మర్నాడు వాళ్ళకు వీడ్కోలు చెప్పడానికి స్నేహనుకు వచ్చిన ఉషతో, 'నిన్నంతా మీకు చాలా శ్రమయిచ్చాం...' అంది లీల...

'ఫర్వాలేదు. వేణులాంటి మంచి మిత్రుణ్ణి పరిచయం చేశారుగా!...' అన్నది ఉష నవ్వుతూ...

రైలు ఫ్లాటుఫారం దాటేదాకా రుమాలు పూవుతూ నిలిబడ్డారు ముగ్గురూ...ఆతర్వాత ముగ్గురూ బయలుదేరి తిరిగి వచ్చేస్తుంటే వారిలో 'వేణూ!...మీరు అన్ని ఫోటోలు తీశారు ఏదా...మాకు కాపీలివ్వరా?' అని అడిగింది

ష... 'ఓయన్. అలాగే యిస్తా రెండి... మాకు... ఎవరో అ మ్మితులు?... 'అని... కాగానే 'జాబ్' చూసుకున్నాడు... అనిదేమో
అన్నాడు వేణు. 'డేవిడ్ నేమా చిన్న పుటి మంక్షి అక్కడ కో-ఎంప్లాయ్ అట... మొన్న
వేణు ఫ్రాంక్లిన్ హాస్టలు చేరుకోగానే ఫ్రెండ్స్ ము... ఈ వేణు ముందు క్రికెట్ లో మధ్యన 'మార్జి' అయింది... 'అని నవ్వు
వేణూ రూమ్ మేట్ రాజా అడిగాడు. 'ఫ్రెండ్ అయి తర్వాత కాలేజీలో క్లాస్ రంగా చేప్పాడు ఫ్రాంక్లిన్...
'నిన్నంతా / మీ మొఖమే కన్పించలేదు 'వేట్ అయ్యాడు ... డేవిడ్ ఓ. ఎస్సీ 'వేణూ! ... నీకేదో తెటర్ వచ్చింది...

వీరు ఉతికే బట్టలన్నియు మెరిసే తెల్లగాను, పరిశుభ్రంగాను వుంటాయి! సర్ఫ్ యొక్క ఉతికే అధిక శక్తి వల్లనే! ముద్దల కొలదీ నురగ! మీ చీరలు, వాణీలు, పద్దులు, పిల్లల బట్టలు... ప్రబీదీ అమిత తెల్లగాను, అతి శుభ్రంగాను వుంటుంది. సర్ఫ్ తో ఇంట్లో ఉతుక్కోండి!

సర్ఫ్ అమిత తెల్లగా ఉతుకును

SU-38-140 TL

హిందుస్తాన్ లీవర్ ఉత్పత్తి

హారాసంధ్యా ప్రవర్తన..

'ఓటికమీద పెట్టాను మాడు...' అనగానే ఆశ్రుతగా వెళ్లి కవరు తీసుకుని చించాడు వెణు...

జ్యోతి దస్తూర్! ... సహజంగా జ్యోతి పుత్రుడే వ్రాయాడు... వ్రాసిందంటే ఏదో పెద్ద విశేషమే వుండాలి... అనుకుంటూ ఆశ్రుతగా చదివాడు...

'ఏరా అబ్బాయి!...

ఈమధ్య మమ్మల్ని బొత్తిగా మర్చి పోయావ్!... దీన్నిబట్టి నువ్వు ఎంత దీక్షగా చదువుతున్నావో అంచనా వేసుకో మంటావా?... ఏమైనా బాధ్యత తెలుసుకునే వయసు వచ్చింది నీకు... కష్టపడి చదవ మని మేము హెచ్చరిస్తే అది పోస్టాల్స్ ద్వారా వుంటుంది...

'ఇంతకూ నీకు రెండు విశేషాలు వ్రాయాలని మొదలుపెట్టాను... మొదటిది... మీ సుఖం... (ఇలా కొవాలనే వ్రాస్తున్నాను)... గత సెప్టెంబరులో గుంటూరు వెళ్లి మెట్రో, పరీక్ష వ్రాసియ్యింది... వ్రాయడమేమిటి? రిజల్టుకూడా వచ్చాయి... సుఖం పొందింది ఈ విషయం... ముఖ్యంగా నీకు సంతోషం కలిగిస్తుందని నాకు తెలుసు... ఇదంతా బావ ప్రార్థనల వీ సహాయం వదినమ్మా... అంటూ ఎంతో యిడయింది... నీకు కూడా ధ్యేవాది ములు తెలుపమన్నది... 'పోస్ట్ అడ్డం యిస్తాను... నవ్వే వ్రాయరావా' అన్నాను... కానీ ఎందుకో భయపడింది...

'ఇక రెండో విషయం... సుఖంకు పెళ్లి వంశంధాలు వస్తున్నాయి. దుర్గమ్మగారు యిక ఎక్కువ రోజులు బ్రతికేట్టు లేద వ్వాదుట వైద్యులు... ఆరేడే యీ పిల్ల పెళ్లి కళ్ళారా చూసిపోవాలని తాపత్రయ వడుతోంది... మొన్న మధ్య ఓ వంశంధం చూశారు... వాళ్ళ పిన్ని పడుచూ లేస్తూ అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకుంది పెళ్లి చూపు లకు వస్తారని... తీరా పెళ్లివారు వస్తే సుఖం ఎక్కడా కనిపించలేదు గాభరాగా అన్నింటా వెతికాం. ఇంతా చేస్తే మన మేడమీద కూర్చుని నిడుస్తోంది సుఖం!... నేను నివ్వెరపోయాను...

'అక్కడ వాళ్ళొచ్చి కూర్చున్నారు పిల్లను చూపమని... ఇదా యిక్కడ నువ్వు

చేస్తున్న 'సునకార్యం...' అంటూ కసి రాను...

'నువ్వు అలాగే అంటున్నావా వది నమ్మా?... అంటూ కాపురుమని ఏడ్చింది సుఖం... నేను దగ్గరకు వెళ్లి తల నిము రుతూ, 'ఎందుకు ఏడుస్తావు పిచ్చిదానిలా?' అని అడిగాను.

'నాకీ పెళ్లి యివ్వాలేదు వదినమ్మా...' అని చెప్పింది. మెల్లగా...

'ఇవ్వాలేని దానిని ముందు సంబంధం మాట్లాడటంపై చెప్పింది... లేదా పెళ్లి చూపులయ్యాక నాకు నచ్చలేదన్నా కొంత వరకూ బాగుంటుంది... కానీ తీరా వాళ్ళ నాకిట్లోకి వచ్చి కూర్చున్నాక యీలా ఏడిస్తే ఎలా.. తే. లేచి పిన్ని మర్యాద కాపాడు...' అంటూ నచ్చచెప్పి ఎలాగో తీసుకు వెళ్లాను... అలాగడి వెళ్ళు కన్నెత్తి అయినా చూడలేదు మన సుఖం. పిన్ని చెప్పిందానికల్లా గంగి రెద్దుల్లా తలవూపే సుఖం యింత మొండిగా, యింత నిర్భయంగా ఎందుకు వ్రవరిస్తోందో అని ఖదేహం వచ్చింది నాకు...

'మర్నాడు సుఖం మనింటికి వచ్చినప్పుడు అడిగాను... ఎంతడిగినా చెప్పలేదు సుఖం...' ఎన్నాళ్ళలా వచ్చిన సంబంధాలన్నీ తిరగ కొడుతూ, మనసులో మాట ఎవరికీ చెప్ప కుండా నీలో నువ్వు కుమిలిపోతావ్?... అని కోప్పడితే అప్పటికే చెప్పింది... వేణుబావను చేసుకోవాలని వుందని... నువ్వు కూడా చదు వయ్యాక తప్పక పెళ్లి చేసుకుంటావని మాట యిచ్చావ్ బాదా?...

'మా వేణు అన్నమాట ఎప్పటికీ తప్ప డని ధైర్యం చెప్పాను... ఇప్పుడు యీ విష యం వాళ్ళ పిన్నిలో ఎలా చెప్పిలో నాకు తెలియటం లేదు... 'చదువు చదువంటూ యిందుకా, మీ యింటికి తీసుకెళ్ళావ్?' అని నిలబెట్టేదేమోనని భయంగా వుంది... ఈ విషయం... సూర్యన ప్రాయంగా నైవా ముందు తెలిపురండాల్సింది నాకు... ఇప్పుడు యీ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు నీకే మన్నా వుపాయం తోస్తే చెప్పు...

'ఇక యిక్కడికి విశేషాలు... మీ బావగారి ఎన్నిక చెల్లదని వెంకట్రావుగారు పిటిషన్లు, మిగతా పంచాయతీ మొదలైన ఎలక్షన్లు

గూడా వెళ్ళదని మీ బావగారు పెట్టిన కాంటరు పిటిషన్లు గూడా గెలిచాయి... అంటే పట్టపోరా పట్టపోరా పిల్లి తీర్చిం దన్నట్టు... ఎవ్వరి ఎన్నికా చెల్లదు... కాబట్టి మళ్ళీ ఎలక్షన్లు జరుగుతుందిట పంచాయ తీకి... ఈ మాటలు అంతా చాలా పట్టుదల లతో వున్నారు... ఏమి జరిగిందో ఆ భగవం తుడికే తెలియాలి..'

వేణు పుత్రులం మడిచి జేబులో పెట్టు కున్నాడు... అతడి మనసులో సుఖం వెది తింది... తన డ్రెస్ తొలచి సుఖం పోటో చూసుకున్నాడు... ఎలా వుందో తన మనో?... సుఖంను చూసి చాలా రోజులయింది... రెండేళ్ళ క్రితం చూచిందే మళ్ళీ వెళ్ళనే లేదు... క్రిందటి ఎండాకాలం ఆక్కా బావా గుంటూరులోనే వుండడంతో, సుఖంను చూసే అవకాశం చిక్కలేదు ఎవ్వో సార్లు పుత్రులం వ్రాయాలనిపించింది. కానీ వాళ్ళ పిన్ని చూస్తే ఏమంటుందోననే భయంతో వ్రాయలేక పోయాడు... అక్కపేరట వ్రాయు డానికి అంతకంటే మనసొచ్చేదు. ఇప్పటికీ గూడా అక్కకి తెలిసిందంటే వేణుకు పెగ్గు గానే వుంది ఆ పుత్రులానికి ఏం జరగాలు వ్రాయడానికి రోచక వూరుకున్నాడు...

మరి కొద్ది రోజులకల్లా క్రిస్మస్ సెల వులిస్తారుగదా... గుంటూరు వెళ్ళినప్పుడు ఆక్కా వాళ్ళ వూరికి వెళ్లి మూసాడ వచ్చుమకున్నాడు... కానీ... చిన్నాన్నకొడుకు ఖరగ్ పూర్ రమ్మని వ్రాయడంతో సెలవులు అక్కడ గడిపి వచ్చాడు వేణు.

సెలవులయి పచ్చాక ఒకరోజు త్నైబగి ముందు కన్పించింది ఉష... చూస్తూనే 'పోటోలు యిస్తామన్నారు ఏవరికి?..' అని ప్రశ్నించింది...

వేణు అసలా విషమే మర్చిపోయాడు... ఉష రూపం అతడి మనోహరకం మీద నుంచి ఎప్పుడో చెరిగిపోయింది...

'నేను యిన్నాళ్ళలా వూర్లోలేను గదా!.. పాయంతం పట్టుకొచ్చి మీ యింటో యిస్తాలెండి' అప్పటికి లోచిందేదో అవేశాడు.

'తప్పక వస్తారా!... అయితే పాయంతం ఎన్నిగంటలకు వస్తారో చెప్పండి...' అని అడిగింది సంతోషంతో ఉష...

వేణు యిరుకున పడిపోయాడు... 'పాయంతం నాలుగూ ఐదు గంటల మధ్య

వస్తా... అనేకాదు...

ఆ సాయంత్రం అక్కవానిన జాబుకు
జవాబివ్వకపోతే ఏమనుకుంటుందో, జరిగిం
దంతా వ్రాద్దామని, చదువయ్యాక తప్పక
పెళ్ళిచేసుకుంటాడని వాళ్ళ పిన్నికి నచ్చ
చెప్పమని వ్రాద్దామనుకొని కూచున్న వేణుకు
రాజా జ్ఞానకం చేశాడు... 'ప్రాపెరుగా
రింటికి వస్తానని ప్రామిస్ చేశావుగా
వాళ్ళమ్మాయికి?' అని.

వేణు విధిగా లేవాల్సివచ్చింది. ఫోటోలు
తీసుకుని ప్రాపెరుగారి క్షార్మిచ్చు చేరు
కున్నాడు... అతడికోసమే ఎదురు చూస్తు
న్నట్లు ఉన్న వాకిట్లోనే నిలబడివుంది!...
వేణును చూడగానే సంతోషంతో అవ్వనించి
లోపలకు తీసుకెళ్ళింది..

'డాక్! ... నేను చెప్పాను వేణుగోపాల్
అని! ... వీరే డాక్!...' అంటూ తండ్రికి
పరిచయం చేసింది...

'కమిన్ మిస్టర్ వేణుగోపాల్!... వి
సీటెడ్!'

వేణుకు అక్కడ ఎక్కువ సేపు కూర్చో
డానికి భీతియం వేసింది...

'డాక్!... ఆయన మంచి ఫోటోగ్రాఫరు
కూడా... మొన్న మా ఫ్రెండ్ వచ్చినప్పుడు
చాలా ఫోటోలు తీశారు...' అది ఉన్న
నిషయం ఎత్తడంతో...

'ఓడిగోనండి ఫోటోస్' అంటూ ఉన్న
చేతికి కవరు అందిచ్చాడు వేణు...

నిస్సారిక మొఖంతో కవరందుకున్న
ఉన్న ఒక్కొక్క ఫోటో తీసి తండ్రికి
చూపించింది... అన్నీ చూసి ఆయన 'గుడ్'
అని మాత్రం అన్నారు...

చంద్రశేఖరంగారు మితభాషి ... ఆయన
తరహానే వేరు... ఉన్న బడేళ్ళ పిల్లగా
పున్నప్పుడు భార్య చనిపోయింది... అప్పటి
నుండి ఆయనకు ఉన్న ... తర్వాత పుస్త
కాలూ... ఈ రెండే లోకం... ఆయనకు ఉన్న
మీద అపారమైన నమ్మకం వుంది... ఉన్న
యివ్వగూడని వాళ్ళకు చనువు యివ్వడని
తెలుసు... ఉన్న యంత్రంగా ప్రశంసిస్తున్న
వేణు చాలా యోగ్యుడై వుండాలని ఆయన
ముందే అనుకున్నారు ... దానికి తోడు
వేణు అక్కర్లేయమైన విగ్రహం,
ప్రవర్తనలోని వినయంతో కూడిన
హృదయం ... అదీ చూస్తే ఆయనకు
వేణు మీద సదభిప్రాయమే కలిగింది..
'వస్తా'నని లేచిన వేణును... కాఫీ తీసుకు

వుడ్ వార్డ్స్

మీ శిశువును ఆరోగ్యంగాను,
ఆనందంగాను వుంచండి

వుడ్ వార్డ్స్, కుటుంబీ, పుల్లదనం, కడుపు ఉబ్బరం, కళ్ళి
చేయునపుడు కలిగే జబ్బులకు తక్షణ నివారణ కలిగించును.
వుడ్ వార్డ్స్ గైడ్ వాటర్సు పర్వదా సిద్ధంగా వుంచుకోండి!

తెలివైన తల్లిదండ్రులు
100 పేజీలకు పైగా
వాడుచున్నారు.

LPE Ayaz, F. 10 TL

పూర్వాసంధ్యా ప్రకృతి...

వెళుదురుగాని వుండండి.' అంటూ కాస్తేపు కూర్చోబెట్టింది.. కాఫీ తీసుకున్నాక వచ్చేస్తున్న వేణుకు గేటుదాకా వచ్చి మరిచిపోయింది ఉష...

* * *
'అరే! ఇదేమిటి! మీ రిక్కడికి వచ్చారు?... పుమెన్స్ హాస్టలునుండి బయటకు వస్తున్న ఉష.. లోపలికి అడుగుపెట్టుబోతున్న వేణును చూసి అశ్చర్యపోతూ అడిగింది...

ఆ ప్రశ్నకు నవ్వుచింది వేణుకు... 'ఇదేమీ ప్రాప్రబటెడ్ ఏ రియాలిటీ కాదు గదండీ?... అని చిలిపిగా అడిగాడు...

'అహ...అదికాదు...మీ క్లాస్ లిన్ నా క్లెవర్ నా యిక్కడున్నారా? అని... అడగబోయి...' ఉష నసిగింది...

'ఇంతదాకా మీ దయవల్ల...నాక్లాస్ లిన్ నా క్లెవర్ నా యిక్కడ లేరులేండి...' అని జవాబు చెప్పాడు వేణు.

ఉష తేలిగ్గా గలిపీల్చుకుంది... ఇద్దరూ బస్సుకోసం ఓ చెట్టుక్రింద నిలబడ్డారు...

'ఏదో పనిమీద హాస్టలుకు వచ్చినట్లున్నారు? నన్ను చూడగానే వచ్చేస్తున్నారే?' అని అడిగింది ఉష.

'వచ్చిన పని అయిపోయింది గనుక... రావల్సిన వారు వచ్చేశారు గనుక...' రకీ మని జవాబిచ్చాడు వేణు.. నిజానికి వేణు ఒక యువతి దగ్గరి ఫిరకెన్ను వున్నకం తీసుకోడానికి వచ్చాడు...కానీ ఆ విషయం చెప్పే ఉష పుత్నాహం చెడగొట్టడం యిష్టం లేక అలా అనేకాడు...బస్సు వచ్చేదాకా యిద్దరూ కబుర్లు చెప్పకుంటూ నిలబడ్డారు...

ఆ రాత్రి డైరీ తియ్యగానే సుకీల ఫోటో కనిపించింది వేణుకు ... వెంటనే ఉష జ్ఞాపకం వచ్చింది...లేత నీలిరంగు జాకెట్ చీరలో, అద్దరంగు బ్లౌజ్ వేసుకున్న ఉష పలుచని ముబ్బుతెర మధ్యనుండి తొంగి చూచే నెలవంకలా వుంది అనుకున్నాడు వేణు.. కానీ సుకీ...కళ్ళలో వున్న ముగ్ధత్వం యీ అమ్మాయి కళ్ళలో లేదు... అని గూడా అనుకున్నాడు ... ఆ రాత్రి సుకీల ఉష యిద్దరూ కత్లోకి వచ్చారు

వేణుకు...

ఓ నాలుగురోజులు గడిచాయి...

ఆ రోజు అదివారం. వేణు నెంబర్ సిక్స్ బస్ దిగి ఎకావతి ఫూట్ రోడ్డువైపు నడుస్తున్నాడు ...

'వేణూ!...'

నన్నని. తియ్యని ఆ సగం ఎక్కిడో బాగా పరిచయమైందిలా తోచి వేణు చుట్టూ చూశాడు సింహాచలం బస్సు దిగి కొండమీదికి వెళ్లే దేవస్థానంబస్సు ఎక్కి బోతున్న ఉష కనిపించింది...అతడు యాంత్రికంగా అటు వెళ్లాడు

'ఏమిటి?...అటు వెళుతున్నారు? మీరూ బస్సులో రారా?..'

'అబ్బే! నేను ఫూట్ రోడ్డున నడిచి వెళ్తామనుకుంటున్నాను...' అని వేణు అసగానే బస్సు ఎక్కిబోతున్న ఉష దిగి ఇవతలకు వచ్చి, 'అదే? నడిచి వెళితే ముక్తి వస్తుందా?...'

అని అడిగింది .. 'ముక్తి!...అదేదో ఆ సంగతి మీరూ వాల్తేరులోనే గ్యారంటీ యిచ్చుంటే నేను అక్కడినుండి నడిచి వచ్చేవాడినే...ఇంతకీ మీరూ నే వచ్చిన బస్సులో రాలేదు...కొంప దీపి వాల్తేరునుండి నడిచి వచ్చారేమండీ?..' అని అడిగాడు వేణు నవ్వుతూ...

అబ్బ! ... ఇంతదేవుడిలా మత్తుమందు చల్లనట్లు నవ్వుతాడేం!...అనుకుందిఉష...

'నేను మీరువచ్చిన బస్సుకుంటే ముందు బస్సులో వచ్చానులేండి... ఇంతకూ మీ పాద యాత్రకు కారణం వివరించారు కారు!'

'ఫూట్ రోడ్డుమీద నడిచి వెళుతూ ఫోటో తీసుకోవాలని...'

'అయితే యిదివరలో మీరెప్పుడూ సింహాచలం రాలేదా?..'

'వచ్చానుగానీ ... మీలానే బస్సులో ఎక్కి బస్సులో దిగాను ... మంచి సీనరీ తియ్యడానికి లేకపోయింది...అందుకని ప్రత్యేకంగా యీ ప్రోగ్రాం ఏర్పాటు చేసుకున్నాను...'

'అయితే పదండి...మీకే అభ్యంతరం లేకపోతే నేనూ వస్తాను మీతో...'

'తోడు వస్తామంటే అభ్యంతరమా?... భలేరా! పదండి...'

వేణూ కెమెరా 'తోడు' చేసుకున్నాడు అక్కడే ... ఇద్దరూ ఫూట్ రోడ్డున నడిక

సిగించారు నవ్వుకుంటూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ...

'ఫోటోగ్రఫీ ఒక పిచ్చిలాంటిదండీ ... ఆకలిదప్పలూ అనిపించవు ... అన్నిటికంటే జనసంచారం లేని లూర రోడ్డుమీద యిలా నడవడం మంటే నాకు భలే యిష్టం ... మీకెలా వుందోగానీ...' అన్నాడు వేణు.

'ఒంటిగా అంటే నాకూ భయం గానీ...యిలా ఎవరన్నా తోడుంటే నాకూ సరదాయే...' అంది ఉష...

దురంగా ముబ్బుల మనకలో బూడిద రంగుతో కన్సిస్తున్న కొండల, వరుసలు, బొమ్మల కొలవలా కన్సిస్తున్న యిళ్ళా చూచుకుంటూ నడుస్తున్నారయిద్దరూ...

'వేణూ! ... అదో ఆ కొలను ... మధ్య మంటపం' నాలుగువైపులా ప్రతిబింబాలు చూసుకుంటున్నట్లున్న తాటిచెట్లు... ఆ సీనరీ తియ్యండి...' ఉష అడిగింది...

'బ్యాటిఫుల్ వ్యూ ... అరే! ఇదేమిటి కెమెరా సరిగా వర్క్ చెయ్యటం లేదే?... ఇండాక రెండు 'స్లాప్' బానే వచ్చాయి...' వేణు కంగారుగా దాన్ని బాగుచెయ్యడానికి ప్రయత్నించాడు ... అటు తిప్పాడు యిటు తిప్పాడు ... వేణు తిప్పలు పడుతుంటే ... పిట్టగోడ దాటి జాగ్రత్తగా వెళ్లి సువర్ణ గన్నేరు పూలు కోసుకొచ్చుకున్న ఉష వస్తూనే, 'ఏ మంటోందండీ మీ కెమెరా?...'

అని అడిగింది. పమయానికి చెడికూచున్న కెమెరాను కసిగా చూస్తూ తల అడ్డంగా తిప్పాడు వేణు లాభం లేదన్నట్లు...

వక్కనే వచ్చు ఓ కొండరాయి మీద కొండల రాజీలా కూర్చున్న ఉష, 'అయితే వెక్స్ ప్రోగ్రాం?...'

అని రివిగా ప్రశ్నించింది...

'కొండ దిగాలి...' దీనాతి దీనంగా ముఖం పెట్టాడు వేణు...

ఫోటోగ్రఫీ ఒక హబీ ... అందులోనూ ఇరీదయిన హబీ ... కడుపులో ఆకలి దహించుకు పోతుంటే, ఎదుట వంచ భక్ష్య పరమాన్నాలూ పెట్టి చేతులు కట్టేసి నల్లుంది వేణుకు...

'దిగి?..'

'ఏముంది?... సింహాచలం పూర్ణో వికరన్నా కంసాలి వుంటే చాలు...బాగు చేయించుకుని, మళ్ళి పైకి రావాలి..'

‘పోనీ మరోసారి రాకూడదా?...’

‘ఇప్పటికీ ఆరు నెలల నుండి అనుకుంటుంటే, యిప్పటి కిలా అయింది ... మళ్ళీ రావాలంటే, యిప్పట్లో నీలువడుతుందో వడదో ... పోనీ మీరిక్కడ కూర్చుని వుండండి ... నేను వరుగున వెళ్లి బాగు చేయింకుకు వస్తాను...’

‘అమ్మయ్యా! ... ఒక్కతివా?... వద్దు లెండి నేనూ వస్తాను మీతో ... ఇద్దరం వెళ్ళద్దాం...’

‘అబ్బే వద్దండి... ఇప్పటికే పువ్వులాంటి మీ మొఖం వడలిపోయింది... పోనీ భయమంటే అదో అక్కడ కొరు అపి ఒరియా వాళ్ళ వరో కూర్చుని వున్నారు... వాళ్ళ దగ్గర దింపుతాను వదిండి...’

‘అదేం ఒప్పుకోమ ... నేనూ మీతో వస్తాను వదండి ... అయితే ఓ షరతు ... మీరు తీవనవి, తియ్యబొయ్యేనీ అన్నీ ఫోటోలు నాకో కాపీ యివ్వాలి...’

‘ఓవ్!... అంతేగదా... అన్నీ మీరే తీసుకోండి ... ఫర్వాలేదు...’

‘వేణూ!... మీకు అయిపోస్తోందా? ...’

‘అయిపో!... చక్కని కన్నెసమీపమున ... అని అడదో పాటపాడినట్లు... నాకు హాయిగా వుంటే... ఇంకా మీరే రొప్పతున్నారు...’

ఆ మాటలకు ఉష సిగ్గు పడింది ... అయినా ఏదో తృప్తి కలిగింది. .

‘నాకు మాత్రం రొప్పెందుకు వస్తుంది ... విట్టిగా మాట్లాడే చక్కని యువకుడు ప్రక్కన నడుస్తుంటే? ...’ చాలా చిన్నగా అంది ఉష...

వేణు పులిక్కిపడి చూశాడు ఉష కళ్ళలోకి ... ఉష అతడి కళ్ళలోకి చూచింది నవ్వుతూ. హృదయం తెలియని ఆనందంతో నిండిపోయింది . ఆ ఆనందాన్ని మాటల్లో వివరించ లేక వేణు పక్కనే మౌనంగా నడుస్తోంది... వేణు కూడా యిలాగే ఆలోచిస్తూన్నాడా?... అనుకుంది ఉష...

ఇంతా వెళ్ళిన అక్కడ కంసారి దొరుకు తాణో దొరకణో అనుకుంటూ నిశ్శబ్దంగా నడచుతున్నాడు వేణు...

(ఇంకా వుంది)

దివ్యమైన పరిమళం

ప్రియ

మనోహరమైన ప్రియ సుగంధము మిమ్ము స్వప్నరొదాలచేర్చును. మిమ్ము దినమంతా నవ తానుమ సౌర తవకుతో ఉల్లాసముగా నుంచును.

బెంగాల్ కెమికల్

కలకత్తా * బొంబాయి * కాన్పూరు * ఢిల్లీ

ప్రేమబా పైగా అర్థంబుగా పెళ్ళి బేసు కొరవాలట! లోక పాత సన్యాసుల్లా కలిసివా తారట! రామ! రామ!! ఈ కథ ఇలా ఎదురు తిరగ డాకి కొరణమేమిటా తెలుసా? కేశరాజ్ హాయి ఆయిల్

అబ్బాయిలుంటారుజాగ్రత్త!

ఆకతాయి అబ్బాయిల కాకిగోల భరింపడం ఎంత కష్టం! నిజమే, నాకు జుట్టు వూడి పోతుంది. అక్కడక్కడ నెరిసింది కూడా అంతమాత్రం చేత అబ్బాయి లందరూ బేరి అమ్మమ్మా! అంటారా? ఆ అమ్మమ్మే ఇప్పుడు నా జ్ఞకు అప్పరస కింద కనబడుతుంది

డాక్టర్ వాసు

కేశరాజ్

హాయిర్ ఆయిల్ (మెడికటికల్ & పెర్ఫ్యూమ్)

డాక్టర్ వాసు పోల్డర్స్ రాజమండ్రి 2

స్మృత్యు వలంబం

సుభద్ర

“కాఫీ తీసుకోండి” కాఫీ కప్పు బల్బు మీద పెట్టి చెప్పింది లలిత.

రామారావేదో సీరియస్ గా ఉత్తరం వదులుతుండటం చూసి, ‘ఏక్కడించిట?’ అనడిగింది.

విసురుగా తలతిప్పి ‘నీకే’ అంటూ ఆమె మీదకు విసిరేసాడు.

“నాకా?” ఆశ్చర్యంగా చూసింది. ఆ పుత్రుల రుక్మిణిదగ్గరంచి వచ్చింది.

‘చింపి చదివేసారా?’ కోపం, రోషం మిలితమైన కంఠంతో అరిచింది.

వెలుకారంగా నవ్వేడు రామారావు ‘అవును. భార్యభర్తల మధ్య రహస్యాలేం ఉంటాయి? భార్య ఉత్తరం భర్త చదివ కూడదా?”

‘అయితే మాత్రం? ఒకరి ఉత్తరాలు యింకోళ్ళు చదవడం మానక్కరదని తెలిదా? వన్నడగకుండా యెందుకలా చింపి చదవడం?’

అవమానంతో రాబోతున్న దుఃఖాన్ని ఆపు కుంటూ అంది.

‘ఇప్పుడేం సోయింది? నీ రహస్యాలన్నీ తెలిసిపోయాయనేగా ఆ యేడుపు? అయితే యింకా వాచ్చి మరిచిపోలేదన్నమాట. స్కూల్ యెండ్రన్ కు రప్పించుకునేదానిని కాబోలు నాకు తెలియకూడదని. సెలవురోజులు. పాపం, యింటికి రావడం, అందులో నాచేతిలో పడటం—అంతా నీ దురదృష్టం’.

“పోనీ శైలి ఒకరి అదృష్ట దురదృష్టాలకు యింకోళ్ళు బాధ్యులుకారు. అనలేందుకు మరచిపోవాలి? మామధ్య మీ రూపించు కునేంత నీవ సంబంధ మేమీలేదు. శూది నిష్కర్మశ్శమైన స్నేహం. మీలాంటి వా రెప్పటికీ అర్థం చేసుకోలేరు దీన్ని’ విసురుగా నంటింట్లోకి వచ్చేసింది.

‘అవును. అంత విశాలహృదయం నాకు లేదు మరి. ఇంత కుచ్చితుడైన మొగుడు

దొరకటం నీ ఖర్చు! మువ్వ మొదట్లోంచి అంటున్న మాట అదేగా! ఇంకిప్పుడు చింతించి లాభంలేదు. అసలు నీకర్మకాదు వాది. అన్ని తెలిసుండి నిన్ను చేసుకోవడం’ రామారావు మాటలు యీటెల్లా తగులుతున్నాయి.

‘ఫీఫీ, పాడు నంసారం’ జోళ్ళువేసుకొని బయటకు వెళ్ళిపోయాడు కాఫీయ్యనా త్రాగ కుండా.

లలితచేతిలో ఉత్తరం పంక చూసింది. అసలు దీనికోసం తను రోజూ యెదురు చూస్తోంది. పోస్టుమెన్ వచ్చే సమయానికి వీధిలోనే సుల్పంట్లోంచి యిది రామారావు చేతిలో పడకుండా ఉండాలని. ఇప్పుడంత రభస జరిగినతర్వాత చదవబుద్ధి కావట్లేదు. ఒక ఐదు నిమిషాలు నిశ్శబ్దంగా ఉండి పోయింది వివరీతంగా కలవరపడిపోయిన యెద రుధాస్థితికి వచ్చేవరకూ. తరువాత విప్పి చదివింది ఉత్తరాన్ని.

‘రాధాకృష్ణ’ను సెలవుల్లో యింక లేటర్లు
రాదునన్నావుట. ఎందుకో అర్థంకావ
లేదు, ఏం పొరపాటు చేసానో తెలిసేనైనా
బాగుండు నంటూ బాధపడుతూ ఉత్తరం
రాసాడు లలితా! ఏం చెప్పను? చెప్పి అత
న్నెలా కష్టపెట్టగలం? అతనిది సరళ
హృదయంకదా అని, అందరూ అలిసిపోగా
ఉంటారనుకుంటాడు. మన స్నేహంగురించి
యేవరూ సరిగా అర్థం చేసుకోలేరేమో?
మన హృదయాలకే తెలియాలి. పురుషు
లకూ, స్త్రీలకూ మధ్య యేవిధమైన
స్వార్థమూలేని పవిత్ర స్నేహబంధం ఉందంటే
అర్థం చేసుకోలేదు ఈ సంఘం. నీ బాధ
వేనర్థం చేసుకోగలను.

అన్నట్లు అతనికి పెళ్ళి కుదిరిందిట
బహుశా యీ నెలలోనే జరిగిపోవచ్చుకూడా
అనిషయం యెంతో ఆనందంగా నీకు రాదా
మనుకున్నట్టు పోనీ ఉత్తరాలు మానేసినా
‘పెళ్ళికైనా పోనో, రావోనని దిగులు
పడుతున్నాడు. ఇప్పటికీ రేవతి వస్తుందని
నమ్మకంలేదు ఇంక ఉన్నాశాక్ల మీయిద్దరూ
అంటున్నాడు. అతనికేం జవాబు రాయ
మంటావో నీ యిష్టం

ఇదీ రుక్మిణి పుత్రరంలో సారాంశం
లలిత కాసేపు తనబాధ మర్చిపోయింది
రాధాకృష్ణ కు వివాహం అనేసరికి ఆనందంలో
ములిగిపోయింది. అప్పుడు తను వియ్యేచదివే
రోజుల్లో తాము నలుగురూ—రుక్మిణి, తన
రేవతి, రాధాకృష్ణ—యేమిభేదం లేదన్నట్లు
యెంతో కలిసిమెలిసి ఉండేవారు. రుక్మిణి
‘వతి? తనూ, చెల్లాయి లీల ఒకేయింటో
వుండేవారు చుట్టుప్రక్కల ఊళ్ళనుంచి
వచ్చి అక్కడ ఆడపిల్లలకు హాస్టలులే
కారణం ఏవరో రుక్మిణి దూరపు బంధ
వాకవిడ నలుగురికీ వండిపెట్టేది. రాధా
కృష్ణ యెంతో స్వేచ్ఛగా వచ్చేవాడు
ఆయింటికి.

ఎప్పుడైనా అతను స్వగ్రామం వెళ్ళి
వస్తే ముగ్గురూకలిసి యేడిపించేవారతన్ని.
‘ఇంటర్వ్యూకి వెళ్ళినదా? అమ్మాయి
యేలాగుంది? మా ముగ్గురికీ చూపించ
కుండా చేసేనుకుండామంటే ఏలువడదు’
అంటూ.

అని జ్ఞాపకమొచ్చి లలిత పెదవులపై
చిన్న దరహాసం వెలసింది.

ఇప్పుడతను నిజంగానే పెళ్ళిచేసుకుంటు

న్నాడు. కనీసం పెళ్ళికి వెళ్ళగలిగే స్థితిలో
కూడా లేదు తను. ఆపేరుపంటే మండి
పడతాడు రామారావు అతనికి మొదట్నుంచీ
రాధాకృష్ణంటే యిష్టం లేదు. అందుకు
కారణం...లలిత మనస్సుకు ఆ సంఘటనలు
జ్ఞాపకమొచ్చాయి.

రామారావు లలితకు మేనత్త కొడుకు.
లలిత సైనలియర్ చదువుతుండగా,
రామారావుకి ఆ పూరికి దగ్గర్లోనున్న పల్లె
టూర్లో వుద్యోగం వచ్చింది. అప్పుడప్పుడూ
మరదళ్ళని చూడటానికి సైకిలుమీద వచ్చే
వాడు. అతనికి తను మొగపెల్లంతో
మాట్లాడడం పెద్దయిష్టం లేదు అనిషయం
అతని ప్రవర్తనలో అణువణువునా కన్పిం
చేది.

ఆరోజు రామారావు వచ్చేడు. లలితా,
లీలా గదిలో కూర్చుని అతనితో మాట్లాడు
తున్నారు. బావతో మాట్లాడుతున్నా
మనస్సు మనసులో లేదు తనకు. ఆరోజు
రాధాకృష్ణను యింటికి రమ్మని చెప్పేరు
కాలేజీలో. ఇప్పటిదాకా అతను రాలేదు.
పెగ రుక్మిణి, రేవతి యెక్కడికో వెళ్ల
డానికి తయారవుతున్నారు. బావ ఉండగా
కాళాకృష్ణ వస్తాడేమోనని భయం భయంగా
వుంది లలితకు.

ఆమె భయవశ్యంతా జరిగింది రాధా
కృష్ణ రానేవచ్చాడు అడుగుల చప్పుడు
రగానే బయటకు వచ్చింది లలిత
‘హలో లలితా’ చిలునవ్వుతో పలక
ంబాడుతను లలిత యేదో చెప్పేలోగానే,
రేవతి, రుక్మిణి బయటకువచ్చి, ‘రండి’
ని యింకోగదితోకి తీసుకెళ్ళారు.

“ఎవరతను? చనువుగా యింటికి కూడా
వచ్చాడు” భుకుటి మడుచుకుని రామా
రావు అడిగేడు.

‘మాక్లాన్ మేటు. వాళ్ళకోసమని వచ్చారు
లాగుంది’ ఇక్కడి విషయాలన్ని యింటి
దగ్గర చేరవేస్తాక్షి మహిమభావుడు. నాన్న
గారు మరీ చాందసులు

‘ఉహూ’ బావ యింకేమీ అనుకోయినా
లలితకు తెలుసు అతరామాటలు నమ్మలేదని.
రేవతి, రుక్మిణి యేదో దెబ్బలాడుతున్నారు
రాధాకృష్ణ మీద. చిద్విశాసంగా వింటు
న్నట్లున్నాడు

‘లలితా’ కేకపెట్టింది రుక్మిణి. గతుక్కు
మంది లలిత.

‘ఏలుస్తున్నాడు ఒక్కసారి వెళ్తాను’
అనేసి జవాబుకోసం చూడకుండా వచ్చేసింది.
ఎంత నెమ్మదిగా మాట్లాడినా అవతల గది
లోకి వెళ్ళిపోయి.

‘మీకోసమే వెయిట్ చేస్తున్నాం రండి
రండి’ రాధాకృష్ణ పిలిచాడు

వ్యతేక నవ్వింది లలిత “త్వరగా తెను
ల్పాలి. మాకు పైమైపోతోంది” రేవతి
తోందరచేస్తూ అంది.

‘మీకు పైమైపోతే మీరు వెళ్ళిపోండి.
లలిత ఉంటారుగా. మీరు చెప్పండి లలితా’
చాలా స్వచ్ఛంగా అన్నాడతను.

‘అవ్వా, అలాగైతే మేము పోతున్నాం
తైతై’ యిద్దరూ వెళ్ళిపోయారు తననూ,
కృష్ణనూ అక్కడ వదిలేసి.

‘నేనిప్పుడేం దెబ్బలాడలేను దయచేసి
యివాల్టికి వెళ్ళిపోండి’ ‘నెమ్మదిగా అంది.

‘అదేం? మీరేకదా రమ్మని పిలిచేరు?’
ఆశ్చర్యంగా అంటున్నాడతను.

‘అవును ఈనే వెళ్ళిపోమంటున్నా గూడా
మనస్సు బిగవట్టుకుని చెప్పింది ఎంతగా
చూసాడు. ఒక్కసారిగాలేచి, ‘అల్ రైట్,
నేను పోతున్నా. రమ్మనిపిలిచి మంచి మర్యాద
చేసారు’ వెళ్ళిపోయాడు. చివరిమాటలుతో
దెబ్బతిన్న దానిలాచూసింది అతను మనసు
కష్టపెట్టుకు వెళ్ళాడని తెలిసింది. బరు
వుగా నిట్టూర్చి యివతలగదిలోకి వచ్చింది.
లీల ఒక్కతే కూర్చుని చదువుకుంటోంది.
‘లీలా! బావేక్షి?’

‘అతనువచ్చినా వదిలేసి, యింకోకళ్ళతో
మాట్లాడుతూ కూర్చున్నావుట చక్కటి
మర్యాద అని వెళ్ళిపోయాడినాడే’ లీల
చెప్పింది విని తెల్లబోయింది

ఇద్దరి మనసులూ బాధపెట్టింది రెండవ
వారికోసమని. కానీ రెండు ఫలితాలు దక్క
లేదు.

ఇంకోరోజు.. పరీక్షలు దగ్గర కొచ్చేస్తు
న్నాయి. శ్రద్ధంగా చదువుతున్నారందరూ.
అప్పుడే రాధాకృష్ణ వచ్చాడని విశ్రాంతిగా
అందరూ నవ్వుకుంటూ కబుర్లు చెప్పు
కుంటున్నారు. నవ్వుల మధ్యమండి సైకిలు
బెల్లునిని ఉలిక్కిపడింది. లలిత మెల్లగా
‘మాబావ’ అంది రుక్మిణి చేనిలో.

‘పోవద్దా లీల మాట్లాడుతుందిగా,
కూర్చో’ రుక్మిణి వెళ్ళినివ్వలేదు.

రాధాకృష్ణ నవ్విస్తూంటే, బావమాటే

కుర్చీపై తనూ నవ్వేసింది మిగతా వారితో పాటు, ఏం జరిగిందో అనే ధైర్యం చిక్కబెట్టుకుంది.

కొంచెం సేపటికీ రాధాకృష్ణ వెళ్ళిపోయాడు చదువుకోవాలంటూ.

లలిత యాగిడిలోకి వచ్చింది. రామారావు తలెత్తి చూసాడు.

'ఓహో, ఇప్పటికీ భాళి అయిందన్నమాట యింటికొచ్చినవాళ్ళను పలకరించడానికి' ఆ ఆక్షేపణ కేమీ సమాధానం చెప్పకుండా మౌనంగా ఊర్చొంది లలిత.

'చదువు యెలాగుంది? సినిమాలూ, పీకారూ ఎక్కువయినాయటగా' వ్యంగ్యంగా మాట్లాడుతూ డతడు మనస్సులో చాలా అసహ్యించుకుంది ఏమిటి, తనవీధి అంత అధికారమున్నట్లు మాట్లాడుతాడు? ఏదో గౌరవ మిస్తోందా? బలవంతమీద నిగ్గహించుకుంది ఆవేశాన్ని ఆ రోజు.

బావతో పెండ్లి నిశ్చయం చేస్తున్నామని చెప్పినపుడు యెన్నివిధాల్లో సైయత్తించింది ఆప్తించుకోవడానికి. ఏమాత్రం యిష్టంలేని ఆతనితో తనే సుఖపడుతుంది? కాని హిందూ కుటుంబాల్లో అడవిల్ల మాటకూ, మనసుకూ నిలువలేదు. అందువలనే ఓటమి అంగీకరించి తానెవని మంగళసూత్రం కట్టించుకోవాల్సివచ్చింది.

పాత అభిప్రాయాలు తోసేసి, రామారావును భర్తగా ప్రేమించి అతన్ననుసరించడానికే ప్రయత్నిస్తోంది కాని యెంత అణచుకుంటామనుకున్నా కొన్ని స్వతంత్రభావాలు

స్నేహవలయం

వదులుకోలేకపోయింది మనసు. స్కూల్లో టీచరుగా పనిచేస్తూ, అంతమంది పిల్లలని అదుపులో పెట్టుకోగలిగే లలిత భర్త మాటకు యెదురుచెప్పక, తల ఒగ్గుతుంది.

పెండ్లయి ఎనిమిది నెలలయినా తన స్నేహితులతో సంబంధభాంధవ్యాలు తెంచుకోవడం యిష్టంలేకపోయింది.

తన వివాహంనాడు శివపార్వతుల దంతపు విగ్రహాన్ని బహూకరించి, అభినందిస్తున్న రాధాకృష్ణను భర్త అప్రసన్నంగా చూడటం గమనించకపోలేదు లలిత. అందుకే అతనికి తెలియనివ్వలేదు యిలా ఉత్తరాలు రాసుకుంటున్నారని.

వేసంగి సెలవులు రావడంతోనే రాధాకృష్ణకు ఉత్తరాలు యింక రాయవద్దని విజ్ఞప్తి చేసింది. రుక్మిణికి యింటి యెడదో యిచ్చింది.

ఎప్పుడో ముందు జీవితంలో జరుగబోయే వివాహాన్ని, భర్తనూ దాష్ట్యంలో పెట్టుకుని ముందర్నించి మనసుకు వచ్చిన యెవ్వరినోనూ పరిశ్రయం పెంపొందించుకోకూడదంటే నచ్చదు తనకు. అయినా నిలువకట్టులేని ఆ అభిమానాన్ని యెందుకు భారం తోసుకోవాలి? కూడని పాపమేమీ చేయట్లేదుకదా.

ఇన్ని ఆలోచనలనూ, అడదికాబట్టి బలమంతగా బంధం తెంచుకుంది.

జీవితంలో తిరిగిరాని ఆనందాన్ని అంది

చ్చిన ఆ స్నేహితులతో యిలా ఉంటుందే తాము కలలోకూడా అనుకోలేదు. నవ్వుతూ త్రుళ్ళుతూ గడిపేసిన ఆ జీవితంలో యిలాంటి సలకులిత ఊహలు తట్టనేలేదు. లలిత నిట్టూర్చింది. ఇక యింతే. తనను ప్రేమించే స్నేహితులకు దూరం గానే తన జీవితం గడపాలి. అప్పుడంత మధుర మనిషినిన స్నేహం యిప్పుడింత అశాంతిని రేపుతోంది. ఏమీచేయలేక నిస్సహాయంగా యేడుస్తూ ఉండిపోయింది లలిత.

* * *

తన యెదురుగాఉన్న పెండ్లి ఆహ్వానాన్ని ఏదేవదే చూసుకుంటోంది రేవతి. రాధాకృష్ణకు పెండ్లి మాపులు అక్షరాలను చదువుతున్నా, మనస్సు గతంలోకి జారిపోతోంది. అబ్బ, యెంతవక్కటి జీవితాన్ని గడిపారు ఆ చదువుకునే కాలంలో. ఒకళ్ళ వాకళ్ళ సమానంగా ప్రేమించుకున్నారు.

గడిసిన ప్రతిక్షణమూ తమ స్నేహాలతో కొక మాతన చిగురును ప్రసాదించింది. పరీక్ష లయిపోయి, యె పరీక్షవారు విడిపోయే రోజు యెంత భయకరమయింది? కళ్ళెత్తి యింకొకళ్ళను చూడానికి భయంవేసింది శిశుపాలలు అడ్డొస్తాయేమోనని. గంటలకు గంటలు కబుర్లు చెప్పుకునే తామంతా ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడుకోలేదు గొంతులో జీర తెలుస్తుండేమోనని. కాని, ఆ రోజు ఏర్పరుగా రానేవచ్చింది. నలుగురూ నాలుగు వైపులకు భారమైన హదయాలతో చీలిపోయారు.

ఇంటికివచ్చిన నాలుగురోజులదాకా మనిషి కాలేకపోయింది. రోజూ మనస్సులో ఆనేదన వెళ్ళగక్కుకుంటూ మిగతా ముగ్గురికీ ఉత్తరాలు రాసేది. కొంతకాలం ఉత్తరాలతో కదుపు నింపుకున్నారు.

అప్పుడు అనుకోకుండా పాశాతుగా తన పెళ్ళి నిశ్చయం చేసేశారు. రాధాకృష్ణ ఎవ్వ. ఏ లో జాయినవడంమూలాన. లలిత బి యిడిలో అప్పుడే చేరవలసిరావడం మూలాన, రుక్మిణి చలాజ్వరంలో ఉండటం వలన యెవ్వరూ రాలేదు పెళ్ళికి.

ఆ క్షణంలోనే నిరక్తి పెంచుకుంది తను. ఈ స్నేహబంధాన్ని గుర్తంగా మనస్సులో దాచేసుకుంది. తన భర్త యీ మనుతల్లి సరిగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. లేక ఆపోహపడవచ్చు. గడిసినంతవరకూ యెంతో

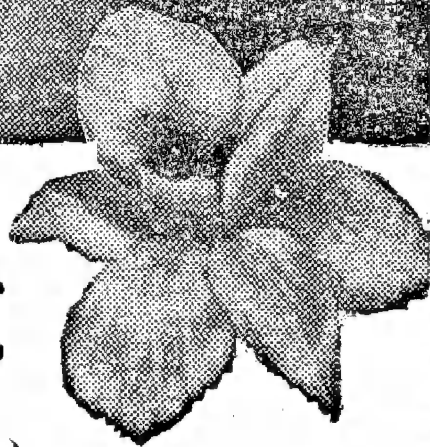
మీనన్న నోపక్కన హోదా నున్నప్పుడు ఎంతో చలాకీగా వుండేనాడు - మనస్వలా వుండవేం?

గుసుమ కోమలం

గుసుమం వంటి కోమలం, పూలంతి వంటి
హందర్కం. హిమాలయా ఐటీ ప్లాన్ వల్ల
మీ చర్మ హందర్కం అంత మనోహరం
కాని మృదులత మీ చర్మాన్ని మునుపటికంటే
అతి కోమలంగా వుంచుతుంది...వల్ల వంటి
కోమలం. పొడకను ఎంతో చక్కగా అంటి
లగుంచుతుంది కూడా. ఆ పరిమళమేమో!
కోమలం, సౌమ్యం, తిన్ద్రం.
గుసుమం వంటి కోమలం పూలంతి వంటి
హందర్కం....

హిమాలయా రిజర్వేషన్ టెక్నిక్ వారి
ప్రత్యేక ఉత్పత్తి.

...అట్టి మనోహరమైన చర్మనేరదర్శనం కోసం
హిమాలయా ఐటీ స్నో

© 1995 H.M.S. All Rights Reserved

అపూర్వమైన స్వేచ్ఛాని చవిచూసింది. అంతే తాయి. ఇంకేమీ కోరదు. ఇక తను దాంపత్య జీవితం సాఫీగా నడచుకునేట్లు చూసుకుంటే చాంసుకొని నంత్రిపివడింది. తన పెళ్లయిన తరువాత మిగతా ముగ్గురిలో యేవొకరికీ ఉత్తరాలు రాదులేదు. ప్రశాంతంగానే ఉంటోంది మనసు. కానీ వారం రోజుల క్రితం.. రేవతి బాధగా కళ్లు మూసుకుంది.

తను రాధాకృష్ణ, నేడ్చించటం గుర్తుకొచ్చింది.

'తర్వాత జీవితంలో యెప్పుడైనా కన్నడికే మీలో యెవ్వరైనా పలకరిస్తారా? పోనీ పలకరింపుగా చిలువవ్వెన్నా నవ్వుతారా?' అన్నా డాక్టర్. అవును. అతను ముగవాడు తాము ప్రీతిలు. ఇద్దరి మధ్యా సంఘం యెన్ని కట్టుబాట్లు పెట్టింది? అప్పుడు తను అంది.

'నేను చెప్పావాగు కృష్ణ! నవ్వు నీమి సెన్సెటివ్ అలా వెడుతూ వుంటావు అప్పుడు లలితా, మొగుడూకూడా కన్నడారనుకో లలితేమో విన్నమాసి నవ్వుతుంది అప్పుడు నీకభయం శ్రమతి యొక్కడ అనుమానవదు తుండేమోనని. ఎరగనట్లు వెళ్లిపోతావు. లలితమటుకు తన భర్తవక్కమన్నారు, యేదైనా అనుకుంటాడని తలవదు. నువ్వెళ్లిపోయావనే బాధ పడుతుంది' అంది ఉడికిస్తూ.

'చూద్దాంగా' అన్నాడతను సవాలుచేస్తూ.

స్నేహవలయం

ఆరోజు యేన్.టి. అందో వారం రోజుల క్రితం అదే సంఘటన నిజంగా జరిగింది.

అత్తవారింటికి బందరు వెళ్ళారు తనూ రాఘవరావు.

బజారునుంచి రిక్తా లో వస్తూంటే, హఠాత్తుగా రాధాకృష్ణ నడుస్తూ యెదురుపడ్డాడు. రిక్తాలో తమనుచూసి, కళ్లు పెద్దవి చేసుకుని తరువాత అనందిగా నవ్వేడు. విద్యుత్ బోయిన తన పెదవులు తక్షణం ముడుచుకున్నాయి. ఎన్నోళ్ళయింది కృష్ణనుచూసి పలకరించాలనీ, ముసారా మాట్లాడుకోవాలనీ మనస్సెంత గోల పెట్టన్నా, తన ప్రక్కనున్న రాఘవరావుని గుర్తుకు తెచ్చుకుని నిశ్శబ్దంగా ఆకోరికను చంపేసుకుంది. అవును అదేక్తేమం ఇద్దరికీ కూడా. కానీ కృష్ణ బాధపడుతాడని తనకు తెలుసు. తలినీ యేం చెయ్యడం? అశక్తురాలు. మారిపోయింది. పూర్వం మాటలన్నీ మర్చిపోయింది అనుకుంటాడు. అనుకోనీ, అదే మంచిది ఈ మమకారాలకూ ఆస్వయతకూ యెంతదూరంగా వుంటే అంత మంచిది.

మూసుకున్న కనురెప్పలనుండి టప్ టప్ మని వీందువులు రాలిపడ్డాయి. ఉలిక్కిపడి కళ్లు తుడుచుకుంది.

'ఏనరిడేమిటి వెళ్ళి? ఇంకాకనించీ తడే కంగా ఆహ్వానాన్ని చూస్తున్నావు? రాఘవరావు నవ్వుతూ అడిగేడు ఆమె వెనకవైపున ఉన్నాడతను.

నద్దు కుంది రేవతి 'బియ్యేలో మాక్లాన్ మేటు' అంది ముక్తసరిగా.

'జ్ఞాపకం వుంచుకుని పంపించాడే?' మెచ్చుకోలుగా అన్నాడు.

నిర్లప్తంగా నవ్వుకుంది. చెరువుకుంటే పోయే జ్ఞాపకాలా అవి? ఇప్పుడింత మెచ్చుకుంటున్న భర్తే తమనుద్య యెంతో పెరిగి పోయిన స్నేహబంధం ఉందంటేగనిరిసిస్తాడు. అనుమానిస్తాడు. అవమానిస్తాడు.

'వెడతావేమిటి?' వేళాకోళం ధ్వనించిందా కంఠంలో.

'గ్రీటింగు పంపిస్తాను' చెదిరిపోయిన మనస్సు ఒంటరితనం కోడుకోవడంతో లోపలకు వెళ్ళిపోయింది రేవతి.

* * *

తండ్రి దగ్గర కూర్చుని భాగవతం చదివి వినిపిస్తోంది రుక్మిణి.

'హెస్ట్' బయటనుంచి కేక వివబడింది.

'వెళ్ళి పుచ్చుకోఅమ్మా' తండ్రి చెప్పాడు. లేచివెళ్ళింది. తనకే ఒక కవరు. 'ఎక్కడ నుంచి?' తండ్రి అడిగితే.

'నాకు నాన్నా! మా ఫ్రెండ్ దగ్గర్నుంచి' అంది. ఇంక ఆయనేమీ ప్రశ్నించలేదు. భాగవతం చదవడం పూర్తిచేసి, గదిలోకి వెళ్ళి తిరిగి విప్పింది కవరు.

లాభా కృష్ణదగ్గర్నించి వచ్చింది. పెండ్లి అయిన తరువాత మళ్ళారాయితేడు. రెండు వెలపుతోంది. పెళ్ళికి వెళ్ళలేదని కోపం కాబోలు.

మొదట తమ ముగ్గురితో యెవ్వరూ పెండ్లికిరాలేదని బాధ వ్యక్తపరిచాడు.

‘మన స్నేహం చాలా పనిత్రమయిందనీ, యెంతో గొప్పదనీ మురిసిపోయాం రుక్మిణీ, కాని యేమయింది? నెమ్మది నెమ్మదిగా యీ వలయంతోంచి ఒక్కొక్కళ్ళూ తప్పు కున్నారు. అప్పుడు లలిత ఉత్తరాలు రాయ వద్దందని యెంతో లేదవద్దాను. శ్రీణ శ్రీణంబుల్ జవరాండ్ర చిత్తమల్ అను కున్నా, అప్పుడెందుకు అనవసరంగా యింత మమతలు పెంచుకోవాలి? ఇప్పుడెందుకు బాధ అనుభవించాలి? అని తిట్లు కున్నాను. కానీ, యీవాడు అనుభవపూర్వకంగా తెలుసు కున్నాను. రేవతి మనస్సు, లలిత మాటలు అన్నీ యిప్పుడెంతో అవుతున్నాయి స్పష్టంగా అనిన్నీ ఊహల్లోకాని, నిత్యజీవితంలో మనం అనుకున్నట్లు జరగదనీ, మన మట్టు వక్కల ప్రభావాననీ, వరిసరాలనీ, మనస్సు లని బట్టి మన నడవడిక మార్పుకోవాలనీ బాగా బోధపడింది.

నువ్వు బాధపడతావనీ, నీ మనసు గాయ వడుతుందనీ తెలుసు. కానీ ఒకమాట చెప్ప కుండా ఉండలేకపోతున్నాను రుక్మిణీ! నీం వివాదానికైవా సిద్ధంగా ఉండు. ఒక కథ లాంటి నిజం.

తెండ్రు క్రితం, మన పరీక్షలయిపోయి మీరు ఊరు వెళ్ళిపోతున్న రోజు నిన్నూ, లేవతి ప్రేమను యెక్కించాను స్నేహనుతో. మీ రెక్కిన కంపారుమెంటులోనే ఆరోజు ఒక అమ్మాయి యెక్కింది. మిమ్మల్ని వలకరించింది. మీ మాటలన్నీ శ్రద్ధగా వింది. జ్ఞాపకముందా?’

రుక్మిణీకి జ్ఞాపకమొచ్చింది. అవును. కనూ, రేవతి రాబోతున్న యేడుపు నాపు కుంటూ నీళ్ళునిండిన కళ్ళతో కృష్ణని చూస్తూ ఉండిపోయారు.

గార్లు రూలవేయడంతో రైలు నిర్దా ష్యరంగా కృష్ణ ను వెనక్కు నెట్టేస్తూ, ప్రయంకరింక కూతపెట్టి బయలుదేరింది.

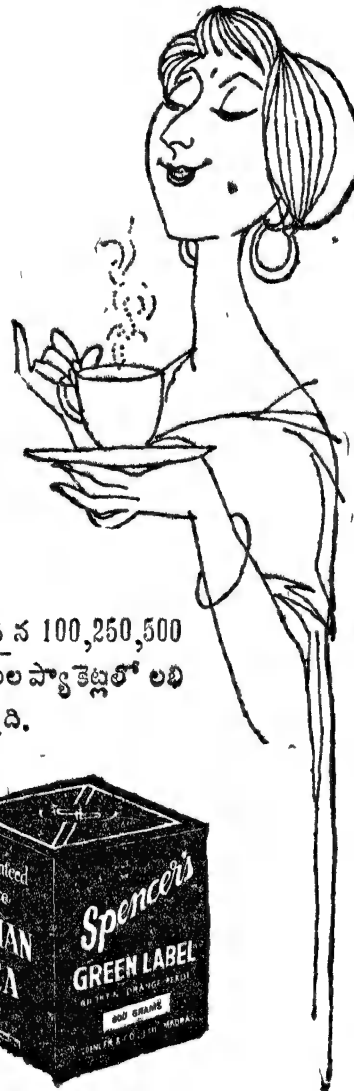
తనూ, రేవతి చాలాసేపు మాట్లాడుకో క్రితపోయారు.

వివేక తేజో శేఖర - వర్ణనా

ఇది స్పెన్సర్ “టీ”

సందేహంలేదు!

దీని రుచి, సువాసన అంత విశిష్టమైనవి. ఇది మనమైనది, తృప్తి కరమైనది. వివక్షణాపరులైనవారు స్పెన్సర్ టీని కోరుకుంటారు. స్పెన్సర్ ఆకుపచ్చ రేబెల్ బి. ఒ. పి. ఆకు, ఎరుపు బాండ్ మరియు పెకో డస్టు ఏరికోరిన నీలగిరి టీల ఉత్తమ మిశ్రణములు.

అనువైన 100, 250, 500 గ్రాముల ప్యాకెట్లలో లభిస్తున్నది.

స్పెన్సర్ అండ్ కం. లిమిటెడ్, మద్రాసు మరియు బ్రాంచీలు.

SPSSTB27M

బండి, 'కుడురమైన కలకరిగిపోయింది.'

అంతవరకూ యెదురుగా కూర్చుని కుతూహలంగా తమవంకే కూర్చుంది ఒక అమ్మాయి: పదహారేళ్ళంటాయేమో.

తను వంక చూస్తూ 'చదువుకుంటున్నారా?' అంది.

'అవును. ఎక్కడినుంచి వచ్చాం. క్రింద కలుసుకుని చదువుకున్నాం. విడిపోతున్నాం.'

'అలానెవరు? మీ క్లాస్ మేటా?'

లేవనీ, తనూ ఒకరి మొహం లోకలు గాసుకున్నారు.

ఇద్దరూ ఒకేపాటి 'అవును' అన్నాయి.

'బాగా స్నేహం కావాలి. అంత మొగ్గడూ అడదనిలా యేదనున్నాడు.'

తను, రాబోతున్న కష్టరావుకుండుకు మీకితోంచి చూస్తూ కూర్చుంది.

'ఎందుకో తనకి వివరాలన్నీ? పైగా

స్నేహవలయం

యెంత వ్యంగ్యంగా అడుగుతోందో చూడు! లేవనీ తన చెవులదగ్గర గుసగుసలాడింది.

కాస్ట్యూమ్స్ యిద్దరూ ఆ అమ్మాయిని మర్చిపోయి జరిగినవన్నీ కలుర్చు చెప్పుకుంటూ కూర్చున్నారు. ఇప్పుడింతకూ ఆ అమ్మాయి సంగతెందుకో?

మళ్ళీ ఉత్తరం చదవసాగింది.

'ఆ సంగతి యిప్పుడెందుకు అనుకుంటున్నావా? చాలా ముఖ్యమైనది. ఆ

అమ్మాయే చి! సా! విజయ అంటే శ్రీమతి విజయాకృష్ణ అన్నమాట ఆశ్చర్యపోతున్నావా? ముందు జీవితంలో యిలా గవుతుందని ఆవాడు మీకేం తెలుసు? మీరు ఆవిడని మర్చిపోయినా, తను మీ మాటలు మరచిపోలేదు. నిండుజీవితం నాతో

గడపటానికి సిద్దమైనవైన తనకు నామీద యేమాత్రమూ సమ్మకంలేదు. నేను అవతగోపాలకృష్ణుడినని తన ఉద్దేశం. మీకు పంపిన భుభాకాంక్షలు చూస్తే తనకు హేళన. ఇంక యెన్నని రాయను రుక్మిణీ! మనస్సు బాగోలేక యంతకాలమూ లేఖ రాయలేకపోయాను. సివ్వెక్కినట్లుంటోంది. నేనువేసే వ్రతినన్నీ విజయకు అనువదానమే. ఏదైనా ఉత్తరం వచ్చిందంటే... పోసిలే, అవన్నీ చెప్పి యింకా నీ మనస్సెందుకు పొడువేయడం? ఇలాంటి పరిస్థితులలో యేం చెయ్యాలో, నా జీవితంలోకి శాంతిని యెలా తెచ్చుకోవాలో తెలియట్లేదు రుక్మిణీ...'

రుక్మిణీ నిట్టూర్చింది. అయింది దీనికి ఒక్కటే మార్గం. తనకూ, కృష్ణకూ కూడా యేవిధమైన సంబంధం ఉండకుండా ఉండటమే ఉత్తమం. నెమ్మదిగా సర్దుకుంటుంది విజయ. అప్పుడే వాళ్ళ కాపురం బాగుపడుతుంది.

లోకంలో యెంతమంది స్నేహితులుండట్లేదు? తమకే యెందుకీలా జరగాలి? ఏ దేవతైనా యీ అభిమానికి అనూయ చెంది శానం యివ్వలేదుకదా! జీవితం అంతా విలసిల్లుతూ ఉండాలని కోరుకున్న తమ స్నేహవలయం యిలా బేధింపబడి ముక్కలు ముక్కలుగా అయింది.

అందరకూ చెప్పరానిబాధే మిగిలింది.

జీవితంలో యింక మమతలు పెంచుకో కూడదు. అదే దీనికి మార్గం ఈ జీవితం ఆనుభవంచాలు తనకు.

తమను వేరుచేసిన దుష్టశక్తి యెంత బలవత్తరమయింది? దానిముందు అందరూ ఆశక్తులే అనుకుంది రుక్మిణీ చివరకు.

మానసికానందానికి బదులుతీరని అశాంతి మిగిలిందని నిట్టూర్చింది. ఒక్కరుక్మిణీ మాత్రమేకాదు. ఆస్నేహవలయంలో చిక్కుకున్న వారందరూను మధురమయిన స్నేహం చివరికి మిగిల్చిందేమిటో?

స్నేహ వలయంలో బంధింపబడాలని అందరూ కోరుకుంటారుకానీ ఆ అకర్షణతో పడినతరువాత ఏమి పరిహాసే యెవరే మృత్యుతో ముందుగా తెలుపబడినా ఆ విధి?

నేడే కొనండి!
అందరూ మెచ్చుకొనే

కొత్త కొత్త ఫేషన్లు

ప్రఖ్యాత షాపు లిన్నిటిలో లభించును

ప్రతినెరులు లేని ప్రాంతాలలో స్టాకిస్టులు కావలెను.

GRAND DRESSES

20, Godown Street, MADRAS-1. Phone: 36930

భాధదాయకం అధునాతనం అయిన చిన్నతరహా కుటీర పరిశ్రమ కొద్ది పెట్టుబడితో ప్రారంభించండి.

కొద్ది పెట్టుబడితో పూర్తి కాలికంగానీ, సహాయ: పరిశ్రమగానీ లభ్య పరిశ్రమ ప్రాంతం లించ దలచుకున్నవారు 'అధునాతన కుటీరపరిశ్రమలు' అన్న తెలుగు గ్రంథాన్ని (రెండవ ముద్రణ) చదవాలి. భాధదాయకమైన లభ్యపరిశ్రమలు, ముడిపదార్థాలు దొరుకుచోట్లు, యం ప్రాంతం వాయిదా పడ్డ తిని తెప్పించుకోవడం, లభ్య పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసహాయం వగైరా యెన్నో విషయాలు దీన్నో పున్నాయి. 960 పుటలు; 350 చొప్పులు; గుడ్డ బైండ్ ప్రతిధర రూ. 15-50, తపాల శాఖ రూ. 2-00 ఇతర ప్రతులు: ఇంగ్లీష్, మరాఠీ. రూ. 15-50; హిందీ రూ. 16-00. గుజరాతీ, మళయాళం, తమిళం, కన్నడం రూ 13

COTTAGE INDUSTRY (AWN-63) P. B. 1262 Behind Recruiting office. Near Red Fort, Jamuna Road, Delhi-6. Telephone: 262835.

విద్యార్థి ఎన్ని కలలో

రణరంగంగా మారిన కళాశాల

□ హైదరాబాద్ లో సైబరాబ్ సైన్సు కాలేజీలో విద్యార్థుల యానియన్ ఎన్నికల మోతాగు మించడంపల్ల కళాశాల చిన్నసైజు తణుకుగంగా మారిందని, ఆ కళాశాల వో గ్రేడ్ జూలూ మాస్టే మంచిదన్నారు. కాలేజీలో కళాశాలతో మునిగి పోయిందంటే అతిశయోక్తి ఏమాత్రంలేదని చూపినవారు అభిప్రాయపడ్డారు— వుండొండొండొ.

చీమల వ్యాపారం

అమెరికాలో కెవీగిడ్డి అనే ఆయన వంద ఏడువేల (మనరెక్క) రూపాయల రెక్కల చీమల్ని అమ్ముకుని, జీవనం చేస్తున్నాడట. ఆయనకు రూపా చీమలు పట్టి, కంపెనీకి అప్పవేపుడానికి తగినంత సిబ్బంది కూడా వుండటం. అయితే అలా పట్టుకున్నాడు 'రాణి ఈగ'లను మాత్రం పట్టుకూడదట, రాణి ఈగ ఆ జాతి ఈగలకు తల్లి అనీ, ఆ రాణియోగా మగయోగా సంపర్కంతో పడేను సంపత్కరాలకాలం గుడ్డు పెడుతుందనీ, అలాంటి రాణి యోగాను చంపితే ఆ జాతి నశిస్తుందనీ— రాణియోగాను పట్టి ఎగు మతి వైరాదనే శాసనం కూడా వుందనీ ఆయన అన్నారు.

దేవుడికే బియ్యంకొరత

కేరళలో తిండి గింజల కరువు దేవుడివరకూ వ్యాపించిందని తేలస్థనాలమంత్రి శ్రీ పి ఆర్ కురియాస్ అగస్టు 25 న తేదీన కేరళలో తమిళు, రిందారు. గురువాయూర్ లో శ్రీ కృష్ణుడి తేలస్థనానికి ధారం ఒక్క గింజై నాలేదని, పోయిన సంవత్సరం సమయం మేసిన మద్రాసు ప్రభుత్వం యంతవరకూ ఏంకై లేదనీ అయిన్నారు.

వరదలు:

అంతర్ధానమైన రైలు

గంగా, యమునా, గాగ్రా, గండక్ అనే నాలుగు నదులూ కలిసి గుట్టుగా దేశంలో కొంతభాగాన్ని సహజశం చేశాయి అంకా చేస్తున్నప్పుడు.

ఒక్క యమునా నదే 556 హెక్టారు మంచేసిందట. యమునానది శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి సమాధిని, చుట్టుపక్కలను కూడా మంచేసిందట! ఇండియాలోనే కాదీ— బోక్సైట్ (జపాన్) లో వరదలపల్ల 32 మంది తనిపోయారు. మూల వర్షాలుగుమంది కొట్టుకొనిపోయారు ఈ కొట్టుకొనిపోయినవారి సంఖ్య చనిపోయినవారి సంఖ్యకు చేరుకున్న నని అభిప్రాయపడ్డారు అదే బోక్సైట్ 'కటావో' అనే స్టేషనులో బయలుదేరిన ఒక రైలు అంతర్ధానమై పోయిందట మధ్యమార్గంలో వరదల్లోపడి కొట్టుకుపోయిందని హెలికాప్టర్ల మీద తిరుగుతూ వెతుక్కుతున్నారు ఆ రైల్వే అందరూ భావి పోరు లేట (విద్యార్థులు)

దొర్జన్గాలూ -

దారుణాలూ

మంగళగిరి దగ్గర ఇనవోలు అనే గ్రామంలో వో యింటిలో కొందరు తొరపడి, యింటాయన్ని చితకతల్ని డబ్బు, తస్కంలో పోరిపోయారట.

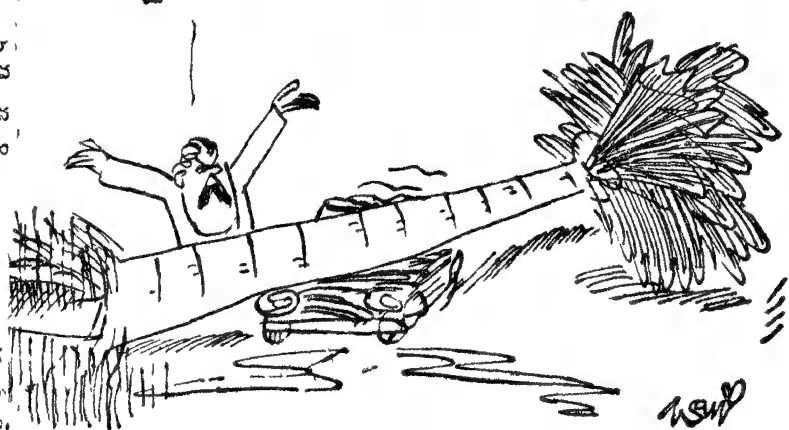
ఒంగోల్లో అగస్టు 28న నూడెమిల్లకు తనికీ చెడానికి వెళ్ళిన కమర్షియల్ బాక్సువారిని ఎవరో చితకకొట్టారట. ఎవరయ్యిందీ దర్భాప్తు చేసి కనుక్కోడానికి అలా తీర్మానించింది. కాంతిలో అల్లరులు తిండవలేక చూసినవారైనా చూసినట్లే కాల్చి చంపమని ఆ శాఖవారి బీహార ప్రభుత్వం ఆజ్ఞ బుచ్చింది.

శ్రోతల్లేని మంత్రి:

బొంబాయిలో వోసభకు బయోమూకు హాజరయిన నూదానామంత్రి శ్రోతలమూస ఆశ్చర్యపోయారట. ఆయన అరింటికంటే కచ్చింగా అరింటికే తావడంపల్ల మూ అనంతరం వచ్చిందని సమావేశకర్తలూ అభిప్రాయపడి ఆయన్ని వో అర గంట ఆపి మాశాలి మరో పుంజిడుమంది వచ్చారట "నరేతండి. ఏం చేస్తాం" అనే వద్దతిలో అపుంజీన రిశ్రోతలనే పుద్దేలింది, "సెన్సారు విధాలూ, కష్టసుఖాలూ" మీద ఆయన (శ్రీ కె. కె. పి) పుష్కలసించారు.

—ఫాలాక్షుడు. ●

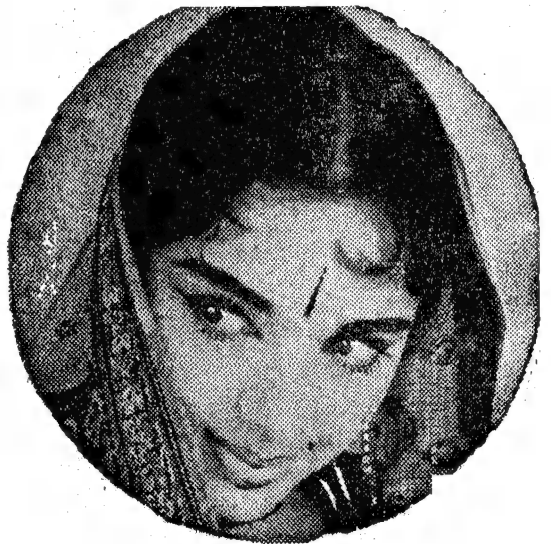
అమ్మో ఈ గమంతుడే! కాదు, బిస్నెస్ చేయద్దమని తొసకెళుతున్నా!

మర్రిలో పెళ్ళేకుందు విజయలక్ష్మితో ఇంటర్వ్యూ

మోహన్ కుమార్

□ నర్తకిగా, నటిగా చక్కని పేరు సంపాదించుకుంటున్న తరుణంలో ఎల్. విజయలక్ష్మి గత ఏప్రిల్ 20న కలకత్తాలో శ్రీ సుర్మిత్ కె. దత్తాను వివాహం చేసుకున్న సంగతి మీకు తెలుసు. శ్రీ దత్తా మనిలా (ఫిలిప్సెస్)లో అగ్రికల్చర్ సైంటిస్ట్ గా పని చేస్తున్నారు. ఆయనను వివాహమాడిన తర్వాత విజయలక్ష్మి దత్తా అయింది. ఎల్ విజయలక్ష్మి పెళ్లి అయిన వెంటనే సినిమాలో విరమించుకొని భర్తతో కాపురానికి వెళ్లాల్సి నిర్ణయించుకున్నది. అందుచేత యీ నాలుగు మాసాలకాలంలోను తమ నటిస్తున్న చిత్రాలన్నిటినీ పూర్తిచేసి అగస్టు 30న మద్రాసు విడిచి వెళ్లిం చామి. '30న కలకత్తా వెళ్లి ఆ రోజు అక్కడ వుండి మా అత్త మామల్ని చూసి 31న మనిలాకు వెళ్తాను' అన్నది విజయలక్ష్మి, కలకత్తాకు బయల్దేరే ముందు రోజు-నాతో.

'శ్రీ దత్తా మిమ్మల్ని కలకత్తాలో కలసుకుంటారా?' అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ 'లేదు ఆయన మనిలాలో వున్నాడు అక్కడే కలుసుకొంటాం' అన్నది 'మనిలాలోనేనా మీరు వుండటం?' 'మనిలా అంటే సరిగ్గా మనిలాకాదు. అక్కడికి 30 మైళ్ళ దూరంలో వున్న లాన్ బోన్ లో మౌరారు పనిచేసే ఇన్ స్టిట్యూట్ అక్కడే వుంది. అంచేత మేము లాన్ బోన్ లో వుంటాము.'

సౌతిండియన్స్ ఎవరూ లేరు!

'అక్కడ మనవల్లెనరైతా వున్నారా?' అని అడిగినప్పుడు ఆమె కొంత దిగాలు పడి నట్లు కనిపించి మెల్లగా యిలా అన్నది: 'మేము వుండేదోట సౌతిండియన్స్ ఎవరూ లేరు. ఇండియన్స్ అయినా రెండు సర్క్లర్ కుటుంబాలవ్వాయి. మన దక్షిణాది భాషలు వచ్చినవారూ లేరు. మావారికి తెలుగు, తమిళం, మలయాళం తెలిస్తే, ఆయన మాతృభాష బెంగాలీ. అది నాకు వచ్చును గాని అంత ధారాళంగా మాట్లాడలేను. మేము ఎక్కువగా ఇంగ్లీషులోనే మాట్లాడుకుంటాం.' 'మావారు యింటలేవుడు పొద్దుపోవటం కష్టమే!' 'అందుకే నాస్టేజ్ (డాన్స్) పెర్ఫార్మెన్స్ అంతా టేప్ చేయించి కూడా తీసుకువెళ్తున్నాను. చిన్నప్పట్నుంచి అభ్యసించిన విద్య మరచిపోకుండా వుండేందుకు ప్రాక్టీసుకు, అక్కడ ఎవరైనా నన్ను సృష్ట్యపదర్శనలు యివ్వమని కోరినపుడూ అది ఉపయోగపడుతుంది' అన్నదామె నవ్వి.

1960 లో 'సిపాయి కూతురు' చిత్రం ద్వారా సినిమారంగానికి ప్రవేశించిన విజయలక్ష్మి యింతవరకు తెలుగు, తమిళం, హిందీ, మలయాళ భాషల్లో సుమారు 70 చిత్రాల్లో నటించింది. ఆమె చివరిసారిగా నటించిన చిత్రం 'స్రీజన్మ', నర్తించిన చిత్రం 'ఉపాయంతో అపాయం' నర్తించి, నటించిన చిత్రం: 'కాంభోజరాజకథ',

మొదటివి రెండూ విడుదలయినవి గమక, ఆమె చివరిచిత్రం 'కాంభోజరాజకథ' అవుతుంది.

'ఈ ఏడేళ్లలోనూ నేను పాల్గొన్న వాటిలో తెలుగు చిత్రాలు ఎక్కువ. తెలుగు వారే నన్ను ఎక్కువ ఆదరించారు. వారి పట్ల నాకు ఎనలేని గౌరవాభిమానాలు ఉన్నాయి. ఎప్పుడూ ఉంటాయి. నాట్య భూమికలు నిర్వహించే నాకు- శ్రీయుతులు కె. వి రెడ్డి (జగదేక వీరునికథ), బి.యన్. రెడ్డి (పూజాఫలం), కె కామేశ్వరరావు (నర్తనశాల) చక్కని వేషాలిచ్చి ఎంతో ప్రోత్సహించారు. ఇంతకాలం నన్నాదరించి వేషాలిచ్చిన నిర్మాతలకు, దర్శకులకు నా కృతజ్ఞత'

'ఉమ్మడి కుటుంబం నా కెంతో షేరు తీసుకొచ్చింది నిండుమనసులు విడుదలయిం తర్వాత నా అసంఖ్యాక అభిమానులనుంచి రోజూ ఉత్తరాలు వస్తున్నాయి 'మీరు మనదేశం విడిచి వెళ్లిపోవటం సినిమాలో మానేయటం మాకెంతో బాధగా వున్నదంటూ.' అని కొంతసేపు అగి విజయలక్ష్మి బరువుగానవ్వి 'తప్పదు బాధ్యత. పెళ్లయిన తర్వాత ఆయనతో కాపురానికి వెళ్లాలి కదా!...ఇంతకాలం నాపట్ల విశేష ఆదరాభిమానాలు కనపరచిన తెలుగు ప్రేక్షకులకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు అందజేయండి' అన్నది.

ఇంతకాలం తనను అదరించిన వర్తక
కునూ, కనిపించిన తరిదండ్రునూ, తోడ
బుట్టినవాళ్లనూ విడిచిపెట్టి విదేశానికి
తెళ్ళేముందు విజయలక్ష్మి దత్తా ఎంతటి
బాధను అనుభవించిందో, యిక్కడి పనిచూ
వర్తకమలోచి వారూ అంతటి బాధను
పొందారు ఎంతేమంటే విజయలక్ష్మి ఏ
నిర్మాతకీ ట్రబుల్ యివ్వని ఆర్టిస్ట్. విశ్రాంతి
కాలానికి పెట్మీదకు వాడరయ్యే సటి,
మంచి సర్టికీ వర్తకమను వదలి చెల్లి
పోతున్నదనే బాధ అది. ●

'స్త్రీజన్మ'లో కృష్ణ, ఎల్ విజయలక్ష్మి

చిత్రనమిత్త:

'పెళ్లంపే భయంతో' జయలలిత

□ స్త్రీకి అనాది నుంచి అన్యాయమే జర
గకపోయినా, నయమంచకం చేతుల్లో స్త్రీ
ఎప్పుడూ అబలగానే వుండిపోయింది! ఇది
చలన చిత్రం గనక ఈ చిత్రంలోని 'స్త్రీ'
కష్టాన్ని భరించినా ముఖాన్ని ధరిస్తుంది
స్త్రీలందరికీ ఇది సార్వం కాదు సాక్ష్యం
అవదు భంగవడిన స్త్రీలు ఎందరో ఉన్నారు
వారి గళేమిటి? వారి కళ్ళేమిటి? సురేష్
కంబయిన్స్ 'స్త్రీజన్మ' ఈ ఆలోచనని
రేకెల్లిస్తుంది

అది ఒక భయంకర రాత్రి ముక్కు
ముఖం ఎరగని ఒక ఆపరిచిత వ్యక్తి కల్యాణి
మానాన్ని హరిస్తాడు కన్యాత్వం కోల్పో
యిన కల్యాణి మానసిక సంక్లంభంతో
మగ్గిపోతుంది పర్యవసానంగా ఒక పిల్లవాడు
బయల్పెర్తాడు తనను వంచించిన పురుషు
నితోనే ఆమెకు వివాహమవుతుంది తాను
పోగొట్టుకున్న పిల్లవాడున్న చోటికే ఆమె
వస్తుంది!

'స్త్రీ'ని స్త్రీజన్మలో పరీక్షకు నిలబెడితే
'స్త్రీజన్మ'లో కృష్ణ కుమారి నటనకు
కూడా ఒక పరీక్ష! పాటిలేని విధంగా తన
పాత్రను పోషించింది కృష్ణ కుమారి మల్లె
తారస్థాయినందుకోడానికి ఈ చిత్రం ఒక

నిష్ఠాన! కథానాయకుడు కే.ఆర్. పాత్రలో
యన్ టి రామారావు ఇటీవలి చిత్రాలను
తలదాచే నటనని, పటిమని కనబరిచారు.
కృష్ణ పాత్రోచితంగా నటించాడు అంజలి
దేవి తన పాత్రకు ప్రాణంపోసింది పద్మ
నాథం హాస్యంలో కొత్తదనం వుంది ఇతర
ముఖ్యపాత్రల్లో వడ్లక్కి నాగయ్య, కొంతా
రావు, ప్రభాకరరెడ్డి, రాసికొండలరావు,
రాజ్ బాబు, కె వి చలం, యల్ విజయ
లక్ష్మి, రాజశ్రీ, గీతాంజలి, మొదలైన
అగ్రగణ్యే తారాబలం వుంది

మన చిత్రాల్లో పీఠసాధ్యం గురించి
అడక్కుడదుగాని, చివర రాజశ్రీ రాకకు
ఒక కారణం కల్పించివుంటే బాగుండేది
హాస్పిటల్లో సుశీల వైద్య సదుపాయం
లేకుండా మరణించడంలో అర్థంలేదు.
హాస్పిటల్లో పాత్రలతో పెరేడ్ చేయించి,
గ్రూప్ ఫోటోని కల్పించడంలో చిత్రానికి
ప్రశ్నకర లేకుండా చేసింది అనవసరంగా
కథను పొడిగించడం కూడా జరిగింది ఇవి
సవరించుకున్నట్లయితే చిత్రం మరింత
ఉత్తమస్థాయిలో నిలబడివుండేది!

కథలో కొత్తదనం వుంది బరువూ
తేగువూ ఉంది చివరివరకూ ప్యామూ

చిత్రసమీక్ష

బాగున్నది సంభాషణల నేర్పు, పాటల కూర్పు, సంగీతం చేర్పు కరకు వన్నె తెచ్చాయి కీవకవత్ సృత్యనాటిక ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణ ఈ చిత్రం స్త్రీల పాను భూతిని బాగా సంపాదించుకుంటుంది!

చిత్రానికి స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం కె యన్ ప్రకాశరావు హాంవారు రచనా సముద్రం (జా), సంగీతం ఘంటసాల, పోటగ్రేఫీ దర్శకత్వం కీ. కే. సి. నాగేశ్వర రావు, కెమెరా యన్ వెంకటరత్నం, కళ లాజీంద్రకుమార్, కూర్పు మార్తాండ్ నృత్యం కె యన్ రెడ్డి, వెంట్రీ చి. వత్సంగారు నిర్వహించారు

ఎ యన్ ఆర్ ఆంజనేయులు నమ స్పించిన 'స్రీజన్మ' నిర్మాత డి రామా నాయుడు మరో మంచి చిత్రాన్ని నిర్మించి నందుకుగాను ఆంధ్రుల అభిమానాన్ని చూత కొంటారు.

—సికరాజ్.

'జీవితబంధం'లో విజయలలిత,

'పెళ్లంపేదయం'లో నాగేశ్వరరావు, వారతి

చిత్రప్రహరి

అగస్టు 30 వ రెండు కొత్త చిత్రాల! ప్రారంభం జరిగింది మొదటిది ఆజన్ ఆర్ట్స్ వారిది పాం ఫి కం ఉదయం గం 9-30 కి పూజపేసి విజయా గార్డెన్స్ లో పాట రికార్డింగ్ తో ఆరంభం చారు. 'హలో హలో' దొరగారు, బలే హాషి రుగా వున్నారు ' అనే యీ పాటలు కొన రాజ రాజారు మదర్సం సంగీతం నమ కూర్చారు ఎల్ ఆర్ ఈశ్వరి, పిరాపురం సాదారు చిత్రంలో యిది హాస్యజంట వద్ద నాథం, గీతాంజలిలిపిద చిత్రీకరిస్తారు యన్ టి రామారావు, పాపిత్రి, కాంచన రామ్మోహన్, నాగభూషణం, కె వి చలం, చాయాదేవి ముఖ్యభూమికలు పోషిస్తారు సంభాషణలు భవిషిషాటి రాధాకృష్ణ, కళ తోట వర్మూత్ కర్, నిర్వహణ సి వి రాధాబాబు, కెమెరా యు రాజగోపాల్, దర్శకుడు శ్రీ కాంత్, నిర్మాత ఎం ఆజమ్

రెండవది లక్ష్మీ ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'వాగసుందరి కథ' జానపదం వాహినీలోని రెండవ ఫోర్ లో ఉదయం గం 10 కి ప్రారంభించారు రామ్మోహన్ ఫిలిమ్ డిస్ట్రి బ్యూటర్స్ కి సంబంధించిన

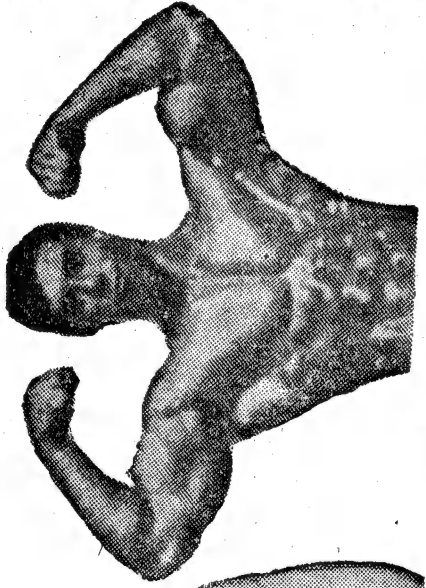
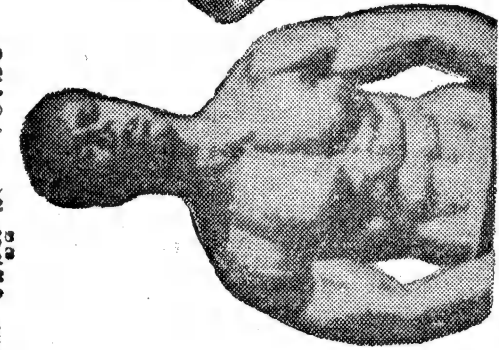
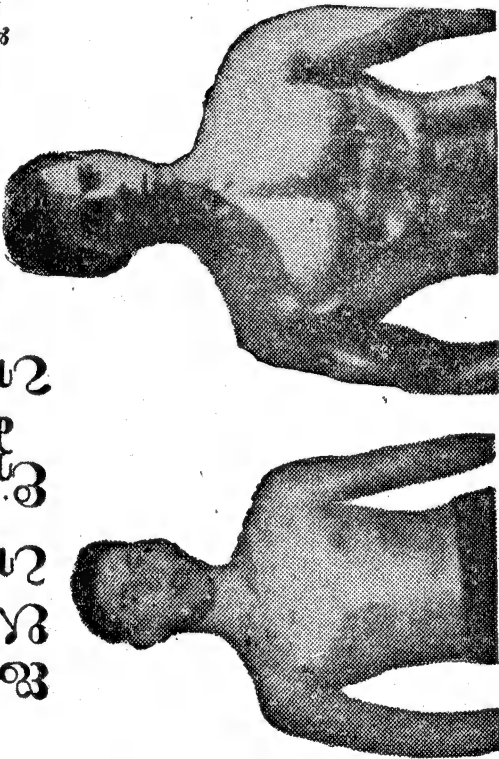
శ్రీ టి వి సూర్యారావు క్లాన్ కొట్టు గా విజయా అధినత శ్రీ బి వాగిరెడ్డి కెమెరా స్పెస్ అన్ చేశారు కాంతారావు, కాంచన, చంద్రమోహన్, గీతాంజలి, ముక్కామల, బాలకృష్ణ, ముఖ్యపాత్రలు నిర్వహించే యీ చిత్రానికి రచయిత పింగళి వాగేంద్రరావు, సంగీతం ఘంటసాల, కళ తోట కూర్చు. జంబులింగం, కెమెరా ఆశ్రయ్య దర్శకత్వం కమలాకర కామేశ్వరరావు, బి వి నిర్మాత ఎం వి వత్సం మొదటిరోజు మూటింగ్ లో కాంతారావు, చంద్రమోహన్ పాల్గొన్నారు.

శ్రీ విజయభట్ మూవీస్ వారి పాంపికానికి 'మఖదుఃఖాలు' అని పేరు పెట్టారు 'వేడంటే మేడకాదు, గూడంటే గూడూ కాదు — మదిలంగా అల్లు కున్న పాదరిల్లు మాది'—దేవులపల్లి కృష్ణ శాస్త్రి రచన. కోడండపాణి సంగీత దర్శకత్వంలో యన్. పి బాలసుబ్రహ్మణ్యం పాడిన యీ పాటను కిందటివారం శారదా స్టూడియోలో నాణ్ శ్రీ, శ్రు దత్తాపాన్ లిపైన చిత్రీకరించారు. జయలలిత, యన్ వి రంగారావు, హాళ నాన్, రామకృష్ణ, రమణారెడ్డి, సూర్య కాంతం యితర ముఖ్య భూమికలు నిర్వహిస్తున్న యీ చిత్రం యిం త న ర కు తొమ్మిదిరోజుల పూర్తి అయింది సంభాషణలు: పాలగుమ్మి వద్దరాజు, కెమెరా కన్నప్ప; కూర్పు యన్ ఎన్ ప్రకాశం, దర్శకత్వం: ఐ యన్ మూర్తి, సహకార దర్శకుడ : కె దుర్గా నాగేశ్వరరావు, నిర్వహణ కె.

జీవన్ ట్రోన్

గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రేషన్ నెం. 218726

Phone No. 440206

మందు తీసుకొనక ముందు

20 దినములు తీసికొన్న తర్వాత

40 దినములు తీసికొన్న తర్వాత

60 దినములు తీసికొన్న తర్వాత

వక్రితలలో ప్రకటనచేసిన ఔషధాలను సేవించి ఫలితాను పొందగలవారు అశక్తులున్నాగు. కాని జీవన్ ట్రోన్ ను కొనుక్కుని దానిని ఉపయోగించి ప్రయోజనం పొందండి. జీవన్ ట్రోన్ కేవలం వ్యర్థకావ్యసించి తియారు చేయబడినది. జంతువులకొప్పు చేరుటవల్లనే ఈ అనుకోనటువంటి బలిష్ఠతకు కారణం అని కొందరు ఆశ్చర్యపోవటం పొందారు.

జీవన్ ట్రోన్ గుణములు: ఎంతో మంచి ఆహారము లేనినా ఎదుకలపోకకలె, బాహీసంగా ఉండేవారు కొంతవారికి జీవన్ ట్రోన్ మంచి బలాన్ని, లావును, బరవును ఇస్తుంది. అకలి లేనివారికి మంచి జీర్ణశక్తినిస్తుంది. ఇది బలహీనత, కాళ్లుచేతులు తేలిపోవుట, తలతిరుగుట, రక్తహీనతలను పోగొట్టి, పరిపూర్ణమైన జీవకోగ్యాన్ని, పుష్టిని ఇస్తుంది. శరీరం ఎరుపుభాయ పొందటానికి జీవన్ ట్రోన్ తో టోమాటోలు తీసుకొనండి. ఆరోగ్యవంతులకు కూడా జీవన్ ట్రోన్ మంచిది. జీవన్ ట్రోన్ తీసుకొన్నప్పుడు మీరు కొంత శరీరశక్తియందు చెయ్యటం అవసరం. లేకపోతే మీ శరీరం అనవసరంగా లావెక్కుతుంది. కావలసిన బరువు, బలిష్ఠత చేరినవెంటనే జీవన్ ట్రోన్ సేవించడం నిలవడం మంచిది. స్కూలు కాయలు జీవన్ ట్రోన్ తీసుకొనుట నుంచిదికాదు. అట్టివారు జీవన్ ట్రోన్ తీసుకుంటే మేము బాధ్యులం కాము. ప్రేలు బహిష్టుకాలలో తీసుకొనకూడదు. ఇతర విషరాలు మందుతో సంబంధం లేదు. వెల: 454 గ్రాములు రూ. 10/- పోస్టు వార్డులు అదనం.

స్క్రిన్ లీమ్స్ యజ్ఞసాందర్యం కలిగియుండటం వరద్రాదం. స్క్రిన్ లీమ్స్ మీ చర్మాన్ని, మెటికలు, స్పోటకవు చుద్దులు, వివరత, కొతలు, శోభినుంచి కాపాడుతుంది. స్క్రిన్ లీమ్స్ ముఖమందలి మచ్చితోలగించిన తరువాత వాడివలయును. మీరు ఏ స్క్రీనుగాని, పొడరుగాని వాడవచ్చును. స్క్రిన్ లీమ్స్ ఒక కోర్సు రూ. 12/-

JOTHI HOSPITAL, POST BOX No 1413 32. VENKATANARAYANA ROAD, MADRAS - 17.

సా. వి. క. డాక్టరు. డాక్టర్ వా. మోదరం, M A I. A. D. S.

శామవ్రతాలు. నిర్మాతలు: పి. వికాంబరేశ్వర రావు, ఎన్. ఎన్. జి. ఆంధ్రలో చమ్రయా టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వారిద్వారా విడుదల అవుతుంది.

* * * భరణి స్టూడియోలో కిందటి నెలలో బి. ఆర్. ఫిలిమ్స్ వారి మ్యాజిక్ మిస్టరీ చిత్రం షూటింగు ముమ్మరంగా సాగింది రవి (కృష్ణ) ఉన్నట్టుండి మాయమయ్యే ఎక్కుడున్నా వెతికి తీసుకొస్తానని వెల్లిన్ కెప్టెన్ కృష్ణ (రామ్మోహన్) కూడా కనిపించకుండా పోయాడు. భర్త రవి, అన్నయ్య కృష్ణ ల జాడ ఏమయినా తెలిసే దేవోనని కనుక్కుందుకు నిర్మల (విజయ నిర్మల) జమిందారు (గుమ్మడి) గారింటికి రావటం - అక్కడ ఆరాలు అవీ తీయటం మున్యగువాటిని చిత్రీకరించారు. గుమ్మడి ఈ చిత్రంలో జమిందారుగానే గాక, మున సబుగా కూడా నటిస్తున్నారు. నాకు తెలిసి నంతవరకు ఆయన ద్వితీయ భాగం యం చేయటం యిదే మొదటిసారి. రాజ్ కుడా యందులో రెండు భూమికలు నిర్వహిస్తున్నది. రాజ్ బాబు, ప్రభాకరరెడ్డి, స్వర్ణీయ చదలవాడ, రావికొండలరావు, డా. శివరామ కృష్ణయ్య, ఏడిద నాగేశ్వరరావు, తారా కృష్ణ, త్యాగరాజు, విజయలక్ష్మి, జేబీ ప్రభ, భారతి తారాగణంలో ముఖ్యులు. కథ, మాటలు: ప్రసాద్, పాటలు: ఆరుద్ర. కొనరాజు, సంగీతం: యన్. రాజేశ్వరరావు,

'ప్రయతేటుమాస్తారు'లో నటన.

చిత్రలహరి

రామలింగేశ్వరరావు, కళ: సోమనాథ్, కెమెరా: యన్. యన్. లాల్, నిర్మాత: బి. రామా రావు, నిర్మాణ నిర్వహణ: 'చిత్ర' సరసింహ రావు, కూర్పు, దర్శకత్వం: క. శ్రీనివాస రావు, ఎనిమిదిరీళ్ల చిత్రం పూర్తి అయింది.

* * *

అన్నా చెల్లెళ్ల అనురాగమిద - నేనా పిణి ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వారి 'అడవడుచు' చిత్రం ఉన్నత ప్రమాణాల్లో నిర్మించ బడుతున్నది. బాధ్యతగల పెద్దన్నయ్య (యన్. టి. రామా రావు) కుటుంబ భారమంతా వహిస్తుంటే, విన్నన్నయ్య (కోభన్ బాబు) బాధ్యతా రహితంగా ప్రవర్తించడమే గాక, భార్య (వాణిశ్రీ) మాటలు విని కుటుంబం నుండి కూడా దూరమయి పోతాడు. అనేక కుటుంబాలలో జరిగే నిత్య సంఘటనలు యీ చిత్రంలో చూస బడుతున్నవి. అడవడుచుగా చంద్రకళ నటిస్తున్నది. మిగిలిన ముఖ్యభూమికల్లో రేలంగి, చర్మనాభం, గీతాంజలి, రాధాకుమారి ఉన్నారు. కృష్ణ కుమారి, హరనాథ్ - అతిథి నటులు. స్క్రీన్ ప్లే: యల్. వి. ప్రసాద్, సంభాషణలు: క. ప్రత్యగత్తు, సంగీతం: టి. చలవతిరావు, కెమెరా: యం. జి. సింగ్, చంద్రశేఖర్, కళ: బి. యన్. కృష్ణ నిర్వహణ: పి. పూర్ణచంద్రరావు, కూర్పు: బి. గోపాలరావు, నిర్మాత, దర్శకుడు: క. హేమాంబరధరరావు. నాగికి పె గా తయారయిందీ చిత్రం. పూర్ణాచారు సంపాదీదారులు.

* * * ఆగస్టు 29 న ఆర్కాడరాసిన 'ఎవరూ లేనిచోట, ఇదుగో విన్నమాట - ఇంకా ఇంకా చేరువ కావాలి ఇద్దరు ఒకటైపోవాలి' అనే పాటను కోదండరాజు సంగీత దర్శకత్వంలో సుశీల, ఘంటపాల పాడగా - మధుమిత్రా వారి సాంఘికానికిగాను సాండ్ యింజనీర్ శ్రీ వి. శివరామ్ నాహినీలోని 'ఏ' థియేటర్లో డికార్డ్ చేశారు. ఆ మధ్యాహ్నం కొనరాజు రాసింది - మరొక పాట కూడా, పితా పురం పాడగా రికార్డ్ చేశారు. నాగేశ్వరరావు, జానకి, కాంచన, కన్న, రామ్మోహన్, చంద్రమోహన్, చలం, గుమ్మడి, విజయ నిర్మల, గీతాంజలి, విజయశ్రీ, కనకదుర్గ, అల్లు రామలింగయ్య ముఖ్య భూమికలు ధరిస్తున్న యీ చిత్రానికి ఆశ్రేయ సంభాషణలు రాశారు. కళ: యన్. కృష్ణ రావు మూరన్న, కూర్పు: ఎన్. ఎన్. ప్రకాశం. కెమెరా: సెల్వరాజ్, నిర్మాత: పి. మల్లికార్జునరావు, హైదరాబాద్ లోని శ్రీ పాఠశ స్టూడియోలో వి. మధుసూదనరావు దర్శకత్వంలో త్వరితగతినీ నిర్మించ బడుతున్నది. నవయుగవారిద్వారా యీ చిత్రం ఆంధ్రలో విడుదల అవుతుంది.

* * *

సినిమా డైరీ

- కిషోర్ కుమార్ ఇకమిడల బెంగాలీ చిత్రాల్లో నటించాలనే నిల్లయానికి కచ్చెడు. ప్రస్తుతం 'నద్యజేషి' బెంగాలీ చిత్రనిర్మాణంలో నిమగ్నుడని: వున్నాడు.
- జెమినీ స్టూడియోలో చిరకాలంగా ఆనరేటివ్ కెమెరామన్ గా వుంటున్న శ్రీ రాషి ఆగస్టు 28 రాత్రి మైదానులో గుండెపోటువల్ల మరణించారు.
- మధ్యప్రదేశ్ కు చెందిన ఎం. ఎల్. పి. రివేష్ దూజే 'కల్ శుభా' హిందీ చిత్రంలో ఒక ముఖ్యభూమిక ధరిస్తున్నారు.
- నటి అంజలిదేవి పెద్ద కుమారుడు చిన్నారావు ఉత్తర విద్యాభ్యాసానికి ఆగస్టు 30 క ఆమెరికా వెళ్లారు.
- ఎల్. విజయలక్ష్మి ఆగస్టు 31 న కలకత్తా నుంచి ఫిలిప్పైన్స్ (మనిలాకు) వెళ్లారు.
- ఆగస్టు 31 న 'ప్రీజన్స్' పెప్టెంబరు 7 న 'ఉపాయంలో అవియం' చిత్రాలు ఆంధ్ర అంతటా విడుదల అయ్యాయి.

డి. వి. యన్. ఫిలిమ్మవారి 'నయినేలు మాస్టారు' కి రికార్డింగ్ పూర్తి అయింది. సెప్టెంబరు 14 న శ్రీ ఫిలింస్ ద్వారా విడుదల కాబోతున్నది సంపూర్ణ హాస్యరస భరితమయిన యీ చిత్రంలో రామ్మోహన్, కాంచన, కృష్ణ, సుకన్య, గుమ్మడి, రేలంగి అల్లు, రామలింగయ్య, షష్టకుమారి, బాల నరసయ్య, విజయలలిత, చలం, ముఖ్యపాత్రలు ధరించారు. కథ, సంభాషణలు: ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, సంగీతం: కె. వి. మహదేవన్, కళ: లోట, కెమెరా: కె. యన్. రామకృష్ణ రావు, కూర్పు: బి. గోపాల

'గోపాలవారి గోత్రాబితో' సురేఖ

రావు, నిర్వహణ: టి. వి. యన్. శాస్త్రి, దర్శకత్వం: కె. విశ్వనాథ్ బి. యన్. సి.

* * *

మురుగా ఫిలిమ్మవారి 'జీవిత బంధం' ద్వితీయ కి గత నెల 12 నుండి 25 వరకు గోల్డెన్ స్టూడియోలో జగత్ సింగ్ (రాజవాల) యింటి సెట్ మీద పని జరిగింది. శోభన్ బాబు, కాంతారావు, రాజవాల, కృష్ణకుమారి, రాజసుల్తాన్, చలం, విజయలలిత ముఖ్యభూమికలు ధరిస్తున్నారు. కథ, మాటలు పాటలు, విద్యాన్ కణ్వాశ్రీ, సంగీతం: ఘంటసాల, కూర్పు: అప్పు, కెమెరా నర్త్యం, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం ఎం. గోపి, నిర్మాత: ఎన్. ఆర్.ఎం.

—మోహన్ కుమార్ ●

అ-ఇ

'సారస' కవిసమ్మేళనం

మద్రాసులో రెండేళ్ల నుంచి సాహిత్య చర్చలూ, కవిత్వా గోష్టులూ జరిపిస్తున్న 'సారస' ఇటీవల ఒక రచయితల సమ్మేళనాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

డా. పి. వి. రాజమన్నగారి ఆధ్వర్యంలో ఉత్తర ప్రదేశ్ గవర్నరు డా. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఈ కవి సమ్మేళనాన్ని భరణి గార్డెన్సులో ఆవిష్కరించారు.

భానుమతి రామకృష్ణ దంపతులు ఆహ్వానితులందరికీ అల్పాహార విందు చేశారు.

ఉపన్యాసాలు

డా. పాకాల రాజమన్నగారి హాసలుకు తర్వాత, శ్రీకొండవటిగంటి కుటుంబ రావు నేటి తెలుగు కథా సాహిత్య పరిశ్రమ చక్కగా విశదం చేశారు. శ్రీ పాలగుమ్మి పద్మరాజు సినిమా రంగంలో రచయిత పాత్రను సోదాహరణంగా వివరించారు. డా. గాలి బాలసుందరరావుగారు గ్రంథ సమరణిలో సాధకబాధకాలని స్వేచ్ఛను వివరించారు. శ్రీ ఆరుద్ర నేటి కవిత్వంలో కొత్త పోకడలంటూ గత ఇరవయ్యేళ్లలో కవిత్వ పోకడలను కరతలామలకం చేశారు. శ్రీ ఆచార్య ఆశ్రేయ వదేళ్ళపాటు... ప్రసంగంలో నాటకాన్ని, రచయితల్ని దృష్టికి తెచ్చారు.

పైలావచ్చీసు—షాక్ ట్రీట్ మెంటూ

ఇటీవలనే వచ్చిన ఫిలిమ్మవారి గానించుకున్న సందర్భంలో డా. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారికి శ్రీ ఆరుద్ర తమ 'పైలావచ్చీసు' కావ్యాన్ని అంకితం చేసి అందర్నీ విస్మయిల్చి గావించారు. ఇది తమకు 'షాక్ ట్రీట్ మెంట్' అని డా. గోపాలరెడ్డిగారు అన్నారు!

ద్వారపాలకుడయిన గోపాల్

నెల్లూరులో 'గోపాల్' అని పిలిపించుకుని, మద్రాసు ఆర్థిక మంత్రి అయినప్పుడు 'ధనపాల్' అనిపించుకుని, ఇప్పుడు ఉత్తర ప్రదేశ్ లో 'రాజపాల్'గా పేరు గాంచిన డా. గోపాలరెడ్డిగారు 'హిందీభాషకు సేవికా ద్వార పాలుడ్చి' మాత్రమే అని— అంతర్ రాష్ట్ర సాహిత్య రీతుల గురించి

వివిధయాన్ని గురించి మాట్లాడుతూ చమత్కరించారు.

'సారస' కృషిని ప్రశంసించి, ఉపన్యాసాలను సమీక్షిస్తూ మరో ఇరవయ్యేళ్లలో వచ్చే సాహిత్య పరిణామాల గురించి రచయితలు ఆలోచించవలసిన అవసరాన్ని వ్యక్తపరిచారు.

కార్యదర్శి శ్రీ చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ 'సారస' కార్యకలాపాల్ని వివరించి, వందన సమర్పణ చేశారు.

సారస

'సారస' మద్రాసు తెలుగు రచయితలకు చక్కని సమాఖ్య. అధ్యక్షులు: డా. పి. వి. రాజమన్నగారు. ఉపాధ్యక్షులు: శ్రీమతి భానుమతి రామకృష్ణ, డా. గాలి బాలసుందర రావు. కార్యదర్శులు: శ్రీ చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ, శ్రీమతి ద్వివేదుల విశాలాక్షి. కోశాధిపతి: శ్రీమతి. కె. రామలక్ష్మి. సభ్యులు: శ్రీయుతులు డి. వి. నరసరాజు, బి. యన్. ఆర్. కృష్ణ, కె. కుటుంబరావు, శ్రీశ్రీ, పి. గణపతిశాస్త్రి, జె. రామకృష్ణ, ఆరుద్ర, పి. మల్లికార్జునరావు, బి. పి. కామరాజు.

భరణి గార్డెన్సులో 'సాహిత్య సదనా'న్ని నిర్మించ వూనుకున్న శ్రీమతి భానుమతి రామకృష్ణ, సాహిత్యసేవ ప్రశంసనీయం.

— సి. కనకాంబరరాజు ●

ఆంధ్ర సాంస్కృతిక సమితి

మైనూరు ఆంధ్ర సాంస్కృతిక సమితి ఇటీవల ఒక సాహితీ సదస్సును ఏర్పాటు చేశారు. మైనూరు విశ్వవిద్యాలయ తెలుగు భాష శాఖాధ్యక్షులు ప్రొ. కె. సుబ్బరామస్వామిగారు తెలుగు కన్నడ భాషల పరిస్థితి సంబంధాన్ని వివరించారు. సభకు డా. యస్. వి. యస్. రావు గారు అధ్యక్షత వహించారు.

శ్రీమతి పైపాలెం సుబ్బారావు శ్రావ్యగణం చేశారు. డా. రామలింగం వందన సమర్పణ చేశారు.

(ఓ. వి.) ●

LITQUIZ No. 22

25000

FIRST PRIZE

Rs. 12,500

RUNNERS-UP

(UPTO 4 ERRORS)

Rs. 6,500

MINIQUIZ

(UPTO 2 ERRORS)

Rs. 4,000

EXTRACTION

Rs. 1,000

FAMINE RELIEF FUND. Rs. 1,000

లిట్ క్వీజ్ నెం. 22 అధికార ఎంట్రీఫారము

ADDRESS

LITQUIZ No. 22, ALANKAR, BALARAM ST, BOMBAY-7(WB)

షరా.- (1) ఒక్కొక్క కాలంలో మీరు వద్దనే పదమును కొట్టివేయండి. (2) ఒక కూపనము ప్రతి పంపినచో రెండవకూపన కొట్టివేయండి. (3) ఎంట్రీరుసుము M.O. ద్వారా పంపినచో, పోస్టాఫీసునుండిపొందిన M.O. రసీదును ఎంట్రీఫారమునకు జతపరచవలెను. M.O. రసీదు లేని ఎంట్రీ నిరాకరించబడును. (4) I.P.O. ప్రాన్ చేయవద్దు. అది లిట్ క్వీజ్ నెం. 22, బొంబాయి-7 వారికి చెల్లించునట్లు ఉండవలెను

1 Re. 1		2 Re. 1	
1	ART	2	RELIGION
2	CREATES	2	EXISTS
3	CREATIVE	3	IMITATIVE
4	CULTURAL	4	MENTAL
5	CURIOUS	5	RELIGIOUS
6	DEMOCRACY	6	LIBERTY
7	ENTITY	7	REALITY
8	EQUALITY	8	UNITY
9	HELPLESSNESS	9	HOLLOWNESS
10	HUMILITY	10	SINCERITY
11	IDEAL	11	SOUL
12	IDEALS	12	VALUES
13	MORALITY	13	PHILOSOPHY
14	PENANCE	14	SILENCE
15	POLITICAL	15	SOCIAL
16	PROGRESS	16	SUCCESS
17	RACES	17	RULES

SEND THESE 2 COUPONS & ENTER MINIQUIZ FREE [22]

10 Clues FREE coupon

ART	RELIGION	IDEAL	SOUL
CREATIVE	IMITATIVE	IDEALS	VALUES
CURIOUS	RELIGIOUS	MORALITY	PHILOSOPHY
DEMOCRACY	LIBERTY	POLITICAL	SOCIAL
ENTITY	REALITY	RACES	RULES

22

(ASVP)

ఈ క్వీజ్ ప్రవేశమునకు చెందిన నిబంధనలను షరతులను పాటించుటకు అంగీకరిస్తున్నాను. మరియు కాంపెటిషన్ ఎంట్రీరు గారి నిర్ణయమును తుది నిర్ణయముగాను, న్యాయబద్ధమైనదిగాను అంగీకరించుటకు ఆమోదిస్తున్నాను. ప్రతి కూపనకు ఎంట్రీ ఫీజు రు. 1/- ఈ పూర్తి ఎంట్రీ ఫారం ఎంట్రీ ఫీజు రు. 2/- M.O. రసీదు/ I.P.O./లిట్ క్వీజ్ క్యాష్ రసీదు/ప్రైవేట్ కార్డు జతపరచుతున్నాను. వాటి నెం. ....

NAME.....

ADDRESS.....

ఈ పూర్తి ఫారమును కత్తిరించి పంపవలెను

అధికార ముగించు తేది: 21-9-67.

సామాన్య వార్త వ్యవస్థ: 24-9-67.

చరిత్రా వార్త వ్యవస్థ: 8-10-67.

* సామాన్య నెంబే పాండుకు 6 పై నా స్టాంపు, స్వంత అక్షరముల కార్డును నెంబే పంపవలెను. * లిట్ క్వీజ్ వీక్ 10వంకలకు 2 పంపవలెను * మా ఎంట్రీ నెం. 20-9-67 బదిలీపరచునాడు కూడా పంపవచ్చును. కాని వాటిని ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీలో పంపవలెను.

17 CLUES

1. It is a sad commentary on our present system of Education that Art/Religion has either no place or plays a very minor role in our General Education.
2. For us to question why the absolute Creates / Exists is as meaningless as to question why the world is as it is.
3. We are Creative / Imitative by nature.
4. The history of civilisation shows that even Cultural / Mental and moral development rests on a material basis, and presupposes economic activity and progress.
5. The more the scientists gain knowledge about the expanding universe the more they are filled with wonder and appreciation about the universe and the more Curious / Religious they become.
6. Democracy / Liberty does not believe in suppression of thought
7. What science does is to see and observe but the Entity / Reality remains unknown
8. The spirit of the age is in favour of Equality / Unity, though practice denies it almost everywhere.
9. If you will analyse your own life, you will find its utter Helplessness / Hollowness.
10. Humility / Sincerity especially is indispensable to the spiritual endeavour, and crookedness a constant obstacle.
11. Space divides, but the Ideal / Soul unites
12. The essence of all existence is evolution or a constant realisation of new Ideals / Values.
13. If there were no thinking beings in the world, there would be no Morality / Philosophy
14. Sages always glorify the power of Penance / Silence, too difficult to be appreciated by the westerner
15. Discords, both economic and Political / Social can end only if the importance of ethics is recognised and practised by the people.
16. Holy men, even more than famous captains, Discoverers or inventors Show us the way to the Progress / Success that matters
17. No people, No Races / Rules remain unchanged.

గమనిక : పై క్లాలు గ్రంథకర్తలు, రచయితల పుస్తకముల నుండి తీసుకొనబడినవి. అవి పూర్తి వాక్యముల మరియు వేరువేరుగా పూర్తి అర్థవంతమైనవి. గ్రంథకర్తలు రచయితల పేర్లు, వారి పుస్తకముల పేర్లు అప్పీయల్ సామ్యూవెల్ తోపాటు లిట్ క్వీజ్ వీక్లో ప్రచురించబడును.

పుస్తకాలు

భావన

రచన: శ్రీ 'అనుభవ'. డిమా 1/8 సైజు 90 పేజీలు. వెం. రు. 2-10. (ప్రచురణ: రాధా పబ్లికేషన్స్, 4-మై. సె. 19 వ అడ్డ రోడ్డు, బ్రాడ్ వీలు, గుంటూరు.

ప్రపంచ కాలంలోనూ నాయకరాజ్య కాలంలోనూ తెలుగు వచనం సుదీర్ఘ వాకాంతో ఆడం బరంగా నడిచింది దానికి తిన్నగా నన్నగా కాలి బాటలూ తీర్చి దిద్దిన మనత చివ్వుయనూరింది. మబ్బాధకమైన స్పష్టమైన మాత్రప్రాయమైన చివ్వు చివ్వు వాక్యాలలో— విరామ వివర్ణం ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి, చక్కటి నీతిబోధ చేశాడాయన.

అయితే— 'ఇది నిప్పులు కావు. మిడుంగురుం బురుపులు' వంటి వాక్యాలలో పొడితీ పకర్ప ఎక్కువై, సహజత్వం నష్టగిలి, కృతకత్వం వికారం గోచరించేసరికి— శైలిలో దవర్చుల్లం వెగటు పుట్టించింది.

సూరి వరసడిలోనే విరేళింగం పంతులు తొలి వచనం నడకలు వేర్చింది. క్రమశః ఆయన ఎవూ విధానైన అధునాతన ప్రక్రియల్లో వచనాన్ని ప్రయోగించి, విజయం సాధించాడు వారి శిష్యులే అయినా, చిలకమర్తి వారి వచన రచన అదొక దారి. సంక్షణమైన వచన రచనకు 'సాక్షి' పాను గంటి కూడా పాఠకలోకాన్ని ఆకర్షించాడు కాని, మాటలమీద మక్కువ ఎక్కువతో భావం దెబ్బ తింది.

ఆ తరవాత గొప్ప పరిణామం—

నిత్య జీవితానికి చేరువగా సహజంగా వుండే రచన శైలికేసం బయల్పడిన ఉద్యమం. ప్రతి కల్లో ముట్టూరి, కథా రచనలో జీవరాసుకాస్త్రీ, విమర్శలో అసంతృప్త శక్తి ప్రత్యేక శైలిని ఏర్పరుచుకున్నారు. ప్రవృత్తి పూసింది. పరిణామం ఏక పించింది.

శ్రీ పాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, మునిమాణిక్యం, మల్లాది, కొడవటిగంటి, పద్మరాజు, నార్ల, నమ్రదాల, శిరోమణి, జానకరావు, చలం, గోపీ చంద్ వంటి పలువురు ప్రముఖులు ప్రతిభ సందు కున్నారు. రేడియో ప్రసంగాల్లో కృష్ణశాస్త్రి మల్లెపూల ఎందిరి వేశాడు. జీవద్వాష ప్రాశస్త్యాన్ని గురజాడ ఉద్ఘాటించాడు. 'కవుల ప్రతిభకి విజంగా గీటురాయి కాగల వచనం వస్తున్నది. గద్యాన్ని వద్దాపి కిచ్చి పెళ్లి చేద్దాం..... అన్నాడు శ్రీ శ్రీ విశేష పర్యవేక్షకతో, అమూల్య విషయ సేకరణలో, గుణ దోష విచారణలో సాగింది 'వచనా రచనా విన్యాసాల అనే చిన్న వ్యాసం. ఒక దొడ్డ గ్రంథం కావలసిన ఈ విషయాన్ని మూడు పుటల్లో ముగించటం అనమగమే. అయితే— హాయి కోలిపే పదిహేను తంత్రులుగల 'భావ విజ్ఞ'లో ఇది ఒకటి.

ఈ 'విజ్ఞ'లో తంత్రులు పాత కొత్తం మేలి కలయికను పరి కిమ్మన్నాయి, ప్రాకృత్తిను సాహిత్యాంశ మేకవిస్తున్నాయి. దీన్నిబట్టి— 'సాహిత్యానికి పాదాలు వద్దు, మంచి ఏక్కడ వున్నా స్వీకరిద్దాం' అనే ఉదాహరణాన్ని రచయిత మనకి కలం పట్టి చూపిస్తున్నాడన్నమాట. ఇందులో ఒక్కొక్క శీర్షికా ఒక్కొక్క మచ్చుతునక:—

1. భావవిజ్ఞ (గ్రంథ శీర్షిక) 2. కవుల కళ్లు 3. ఆశ్చర్యం 4. అందమే ఆనందం 5..మనం సంస్కృతి— మన సాహితీ 6. సంప్రదాయం 7. ప్రాకృత్తిను విమర్శా విధానాలు 8. వచనరచనా విన్యాసాలు 9 మహతి 10. కవితా మాధురి 11. 'సౌందర్యనందం లో సర్వోదయ సందేశం 12. కవితా! వో కవితా! 13. షేక్స్పియర్ విశ్వజనిత 14. విశ్వకవి 15. జాన్ కీట్స్.

ఏ శీర్షిక ఎత్తుకున్నా గంభీరమైన శైలి, రమణీయమైన సడకా మనస్సు సురపిస్తాయి. ప్రతీ వ్యాసంలోనూ పరిగణింప దగ్గ చక్కటి వాక్యాల ఎన్నో పలకరిస్తాయి, మురిపిస్తాయి. 'బ్రతుకుంటా వెతల మయం. అతి తొందర పనుల భయం మితిమీరిన పరుపు బరువు. క్షీతిలో విశ్రాంతి కరువు' (3 వ పేజీ)

'మన మంతా బుడుతలం! ఈ జగత్కార్య నిర్వహణలో చిన్నారి 'ఉడుతలం' (7 వ పేజీ) ఒక మధుర కవికి నిర్వచనం— 'కండబలమూ గుండే బలమూ మెండుగా వున్న వినుకొండ నీమలో జన్మించి, కలకండల అచ్చులవంటి కవితలను అందిస్తూ, సాహితీ సేవలో పండిన నళం జీవి కామనా'

—శివకుమారి

డాక్టరు కథ

రచన: డాక్టర్ చాగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి. యం. బి. బి. యస్. ప్రచురణ: విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ— 2 వెం. రూ. 2—25

ఇది కథకాదు. కాకనూ పోలేదు. ఎందుకంటే ఈ రచనలో చాలా చిన్న చిన్న కథ లున్నాయి. అందుచేత కథల సంపుటి అంటే అనవచ్చు. ఇది నవల కాదు. కావచ్చు కూడా. నవలలో ఒక ప్రధాన పాత్ర వున్నట్లుగానే, ఈ డాక్టరుకథలో డాక్టరు ప్రధాన పాత్ర ఆ పాత్ర చుట్టూ జరిగిన సంఘటనలూ ఉన్నాయి. కనుక నవల అనవచ్చు. వైద్య శాస్త్ర వ్యాసం కాదు. వైద్య శాస్త్ర పరిజ్ఞానం— ఏ జబ్బుకు ఏ మందు వాడాలో వంటి విషయం తెలిపేదిగా వుంది. కాబట్టి దీన్నిక వ్యాసం అని అయినా చెప్పవచ్చు. నాలుకమో నాటికో కాదీ రచన. కానీ దృశ్యకావ్యం అనవచ్చు. ఎందుకంటే పాత్రలూ సంఘటనలూ కళ్ళకు కట్టిపట్టున్నాయి. కష్టపడితే ఏ సంఘటన అయినా రసవత్తరంగా ప్రదర్శించ వచ్చు.

ఈ రచనను ఏ సాహితీ ప్రక్రియగా చెప్పి లన్నా కొంచెం కష్టమే! ఏ ప్రక్రియగా నయినా స్వీకరించవచ్చు. ఎటూ కాకుండా ఇది ఇలా ఏలా తయారయిందని అలోచిస్తే ప్రత్యక్షంగా జీవితం ప్రతిబింబించే విధంగా తయారయింది కాబట్టి

ప్రక్రియాతీతంగా రూపొందింది. ఈ రచన ఒక డాక్టరు జీవితానుభవాల క్రోడీకరణ. డాక్టరు కథ ఒక డాక్టరు స్వీయ చరిత్రగా స్వీకరించ వచ్చు. ఇది ఉత్తమ పురుషులో ప్రాయబడింది. ఈ రచనలోని డాక్టరు, విజంగా డాక్టర్ చాగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి అని అందరూ అనుకొంటారు. కాని, 'ఇందులో పాత్రలూ సంఘటనలూ కేవలమూ కల్పితములు.' అనటం వల్ల కొందరకు అశాభంగం కలుగుతుంది. మరికొందరి ఆశకు ఆధారం చిక్కుతుంది.

రచనలోని డాక్టర్ వైద్యంలో ఆరితేరిన వ్యక్తి. ముఖ్యంగా ప్రసూతి వైద్యంలో, జీవితం సర్వం దరిద్ర నారాయణుల సేవలో గడిపాడు. అతనికి దయా హృదయం, దీక్ష, అధికం. 'రోగిని బాగు చేయటం కంటే ధనం ఆరించటం అతనికి తెలియదు. పల్లెలు రోగం రొచ్చు లేకుండ వుండాలని ప్రగాఢ కాంక్ష, వైద్య సౌకర్యం లేక దీన ప్రజ యాతన పడరాదనే కోరిక, ఆ డాక్టర్ లో మానవత్వం చూపుతాయి. ఈ రచన పూర్తిగా చదివిన తర్వాత డాక్టర్ ఒక విశిష్ట వ్యక్తిగా పాఠకుల హృదయాలలో నిలిచిపోతాడు. ఈ రచన డాక్టర్ బ్రతుకు మరిసంజలో చేసుకొన్న వైద్య జీవిత సమీక్ష, దయా పరత, ధర్మగుణం, త్యాగశీలం, అన్నింటి కంటే మానవత గల డాక్టర్ మనసులో మిగిలిపోతాడు ఈ రచన చదివిన తర్వాత

ఈ రచనలో చిరంజీవత్వం పొందింది, ఏళ్లై ఏళ్లు నాటి తెలుగు పల్లె జీవితం మన ఎల్లె సీమ లలో ప్రజలకు వైద్యం పై వుండే సమ్మతాలు, అవసరముకాలు, భయాలు, అందోళన బాగా తెలుస్తాయి. నాలు వైద్యం, మోటు వైద్యం, హోమియోపతి— నీటి నుంచి ప్రజలు 'ఇంగ్లీషువైద్యం వైపు మళ్ళటం— అక్కడ ఎదుర్కొన్న చిక్కులు స్పష్టంగా తెలుస్తాయి డాక్టరు చుట్టూ ఆ రోజుల్లో పోగయ్యే రోగులు, రోగి బంధువులు, వాళ్ళ నీలునామాలు, స్నేహధర్మ, కోర్టు వ్యవహారాలు, దొంగ నర్తకికేటానా, న్యాయాలయాలూ— ఈ రచనలో చూడవచ్చు.

మొట్టమొదటి ప్రసూతి వైద్యం కేసూ, కోమటి యింటి వ్యవహారం, అరవై అయిదేళ్ల 'పేషెంట్ సుఖవ్యాధి, మర్నీ ఇంజెక్ట్ తీసుకునే డాక్టరు, పెళ్ళికాకుండా కాన్పుచేయించుకొన్న యువతి పాతికేళ్ళ కొడుకు పెళ్ళి— ఇలాంటివి ఎన్నో! మరుపురాని సంఘటనల కొల్లలు.

వైద్య విషయాలు వివరంగా ప్రాస్తే అనవ్యము పుట్టి అవకాశం సాధారణంగా వుంటుంది. ఇందులో ఎన్నో— ఎన్నో విషయాలు చెప్పినా, అసహ్యం కాదు కదా ఉత్కలం కలుగుతుంది. రచయిత ఆ విషయాలు ప్రాయటంలో ప్రదర్శించిన తీరులో వున్న సుగుణం విజయితీ! భాషా దోహదలు ఉన్నాయి. అవి పాఠకులకు ఏకాకు కలిగించవు. చదువుతున్నప్పుడు సంఘటనలో లీనమయిపోయిన పాఠకులు భాషను గూర్చి ఆలోచించరు. ఈ రచనలో ఆలోచించ గూడదు. ఎందుకంటే ఈ రచనలో విషయ ప్రాధాన్యం అధికం. రచయిత ఏ సంఘటన ఎంతవరకు చెప్పవచ్చో అంతవరకే చెప్పటం వల్లనే పాఠకులకు ఉత్సుకత

పస్తకాలు

పెరుగుతుంది. ఏ సంఘటనా పాఠాగినట్లు లేదు. ఏదీ కల్పనలాగా ఉండదు.

అర్థ శతాబ్దం క్రిందట ప్రజల మనస్థితి వర్ణన వరిస్థితి, వల్లెల రూపరేఖలు— వైద్యం వల్ల వారి కుండ నమ్మకాలు— కళకళలాడే నమ్మకాలు ఈ రచనలో చిత్రించబడ్డాయి. వైద్య వృత్తి ధ్యేయంగా, ధర్మయుతంగా (బతికిన ఒక డాక్టరు జీవితానికి వ్యాఖ్యానం వంటి ఈ రచన అందరూ చదవ దగినది

—మనోరాజి

మెడడుకివేత

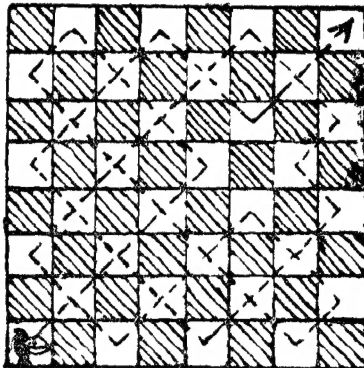
(31 వ పేజీ తరువాయి)

జవాబులు

(క) దూరం 13½ మైళ్ళు.

* *

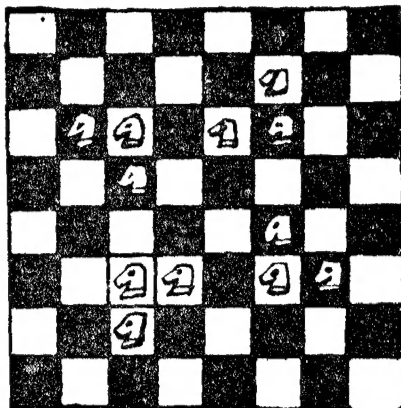
(ప) శకటు ప్రమాణం చేయవలసిన మార్గం ఇక్కడి బొమ్మలో చూపబడింది

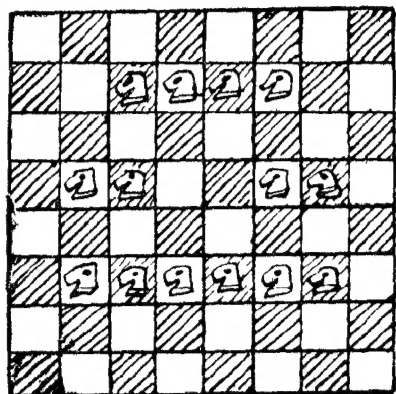
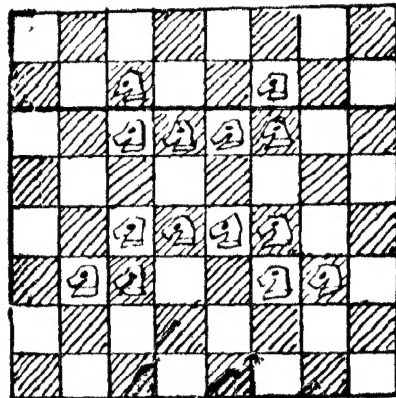
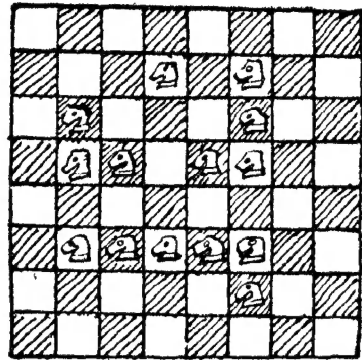
బల్ల మోది ఒక మూల గదిలో బయలుదేరి, రెండవ మూలగదిలో అంతం చేయడం అవసరం అని పాఠకులు గ్రహించే ఉంటారు

* *

(ఉ) 12 గుర్రాలను అమర్చే పద్ధతి 2వ బొమ్మలో చూపబడింది. ఇందులో 4 గుర్రాలకు మాత్రమే పరస్పరం కాపుదల ఉంది అన్ని గుర్రాలకు కాపుదల ఉండేటట్లు 14 గుర్రములతో మూడు వేరువేరు రకాలుగా

అమర్చే పద్ధతి వాటిని 3, 4, 5 బొమ్మలలో చూపించాను. వీటినే 90, 270 డిగ్రీల కోణములలో తిప్పడం చేతనూ, అద్దంలో ప్రతిఫలించేటట్లు చేయడం

చేతనూ, ఒక్కొక్క బొమ్మను మరో ఏడు రకాలుగా చూపవచ్చును గాని, వాటిని వేరుగా పరిగణించరు.

* *

- (త) (i) $111-11=100$
- (ii) $33 \times 3 + 3/3 = 100$
- (iii) $5 \times 5 \times 5 - 5 \times 5 = 100$
- లేక $(5+5+5+5) \times 5 = 100$

తెల్లమచ్చలు

మా ముందు వాడడం ప్రారంభించిన మూడవ వాటికే మచ్చల రంగు మారగలదు ప్రచారం కొరకు ఒక సీసా ఉచితముగా యిస్తాము. వెంటనే వ్రాయండి.

GREEN PHARMACY,
9. P O Katrisarai (Gaya)

అకాల మరణం ఎందుకు దీర్ఘకాలం జీవించండి?

మీరు బలహీనత, కిక్కినప్పులు, నరాల దౌర్బల్యం, రక్త హింసతో బాధపడుతున్నారా? శరీర పాటవం పొగట్టుకున్నారా? బయట తగిలిపోతున్నట్లు, అతి అలసట, మానసికంగా అలసిపోయినట్లు, దించుకు పోయినట్లు, ముడతలు స్పష్టమైతే, పాలిపోయిన పర్వతాన్ని నగం చేసిపోయినట్లు, నగం జీవించియున్నట్లు మీకు అనుభవున్నదా? శిశువుగా పయమ్యు పైబడుతున్నదా? జాట్లు తెల్లబడుతున్నదా? మీరు అజీర్ణం చులబద్ధం, విడతమీద బాధపడుతూ యవ్వనపు చైతన్యం, చురుకు కోల్పోయి యుండవచ్చు.

అయితే జీవితంతో అటలాడి మీ ఆరోగ్యాన్ని ఉపేక్షచెయ్యకండి. "సుదీర్ఘ జీవితము యొక్క రహస్యము" అనే నవల వరమైన ఉచిత పుస్తకానికి వెంటనే వ్రాయండి. ఇది మీకు తద్దది మీ ఆనారోగ్యాల నన్నిటినీ వదిల్చి నిర్భయమైన ఆరోగ్య జీవితాన్ని తిరిగి పొందటానికి, పూర్వీకులవలె నిండు జవనశాలను, చైతన్యాన్ని పొందేందుకు మీకు దారిచూపుతుంది. వేత వ్రాయండి.

BARRYS RESEARCH LABORATORIES
(A.S.) Post Box No 483 CALCUTTA-4

తీయటి మోటి

C I B A

మృదువైన తీయటి మాటలను ప్రేమించుచూ
గుసగుసలాడు సమయమున వచ్చెడి
దుర్గంధ నాశనమునకు బినాకా యందలి
క్లోరోఫిల్ లభయ మిచ్చుచున్నది
తదుపరి సంభాషణంతయు తీయిగనే యుండును

